

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 28. kesäkuuta 2017
(OR. en)

10763/17

ACP 73
FIN 424
PTOM 13

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin
Kom:n asiak. nro:	COM(2017) 364 final
Asia:	KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN KEHITYSRAHASTON TILINPÄÄTÖS - VARAINHOITOVUOSI 2016

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2017) 364 final.

Liite: COM(2017) 364 final

Bryssel 26.6.2017
COM(2017) 364 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE JA
TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMELLE**

EUROOPAN KEHITYSRAHASTON TILINPÄÄTÖS - VARAINHOITOVUOSI 2016

Euroopan kehitysrahaston
tilinpäätös –
varainhoitovuosi 2016

SISÄLLYSLUETTELO

VARMENNUSLAUSUMA	3
EUROOPAN KEHITYSRAHASTOJEN VAROJEN KÄYTTÖ JA NIITÄ KOSKEVA KIRJANPITO	4
EUROOPAN KOMISSIION HALLINNOIMAT VARAT	7
EKR:N TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	9
EKR:N TILINPÄÄTÖSLASKELMIEN LIITETIEDOT	20
TUOTOT	38
KULUT	39
EKR:OON KONSOLIDOITUJEN EU:N ERITYISRAHASTOJEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	49
EU:N BÊKOU-ERITYISRAHASTON LOPULLINEN TILINPÄÄTÖS	50
TAUSTATIETOA EU:N BÊKOU-ERITYISRAHASTOSTA	51
EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON LOPULLINEN TILINPÄÄTÖS	57
TAUSTATIETOA EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTOSTA	58
EKR:N JA EU:N ERITYISRAHASTOJEN KONSOLIDOIDUT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	64
EKR:N RAHOITUKSEN TOTEUTUMISTA KOSKEVA KERTOMUS	69
VUOTUINEN TÄYTÄNTÖÖNPANOKERTOMUS –EUROOPAN INVESTOINTIPANKIN HALLINNOIMAT VARAT	83

VARMENNUSLAUSUMA

Euroopan kehitysrahaston varainhoitovuoden 2016 tilinpäätös on laadittu yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavan varainhoitoasetuksen IX osaston säännösten sekä tilinpäätöslaskelmien liitteessä esitettyjen tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden, -sääntöjen ja -menetelmien mukaisesti.

Ilmoitan olevani vastuussa Euroopan kehitysrahaston tilinpäätöksen laatimisesta ja esittämisestä yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavan varainhoitoasetuksen 20 artiklan mukaisesti.

Olen saanut tulojen ja menojen hyväksyjiltä sekä Euroopan investointipankilta kaikki näiden oikeiksi vakuuttamat tiedot, jotka tarvitaan laadittaessa tilinpäätöstä, josta käyvät ilmi Euroopan kehitysrahaston varat ja velat sekä sen talousarvion toteuttaminen.

Edellä mainittujen tietojen perusteella ja tehtyäni tarpeellisiksi katsomani tarkistukset ennen kuin varmensin tilinpäätöksen allekirjoituksellani, vakuutan olevani riittävän varma siitä, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean ja riittävän kuvan Euroopan kehitysrahaston taloudellisesta asemasta.

[allekirjoitus]

Rosa ALDEA BUSQUETS

Tilinpitäjä

23. kesäkuuta 2017

EUROOPAN KEHITYSRAHASTOJEN VAROJEN KÄYTTÖ JA NIITÄ KOSKEVA KIRJANPITO

1. TAUSTAA

Euroopan unioni (jäljempänä "EU") tekee yhteistyötä useiden kehitysmaiden kanssa. Tämän yhteistyön päätavoitteena on tukea talouteen, yhteiskuntaan ja ympäristöön liittyvää kehitystä, ja sen pitkän aikavälin tärkeimpänä tavoitteena on köyhyiden vähentäminen ja poistaminen. Tähän tavoitteeseen pyritään antamalla yhteistyökumppaneille kehitysapua ja teknistä tukea. EU laatii tässä tarkoituksessa yhdessä kumppanimaiden kanssa yhteistyöstrategioita ja osoittaa varoja niiden toteuttamista varten. Kehitysyhteistyöhön osoitetut EU:n varat ovat peräisin kolmesta lähteestä, jotka ovat

- EU:n talousarvio
- Euroopan kehitysrahasto
- Euroopan investointipankki.

Euroopan kehitysrahasto (jäljempänä "EKR") on tärkein väline, jolla EU tukee Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden (jäljempänä "AKT-valtiot") sekä merentakaisien maiden ja alueiden (jäljempänä myös "MMA") kanssa tehtävää kehitysyhteistyötä.

EKR ei saa rahoitusta EU:n talousarviosta, vaan sen rahoittajina ovat jäsenvaltiot. Se on perustettu neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden edustajien sisäisellä sopimuksella, ja sen hallinnoinnista vastaa erityiskomitea. EKR:n varoilla katettavien toimenpiteiden rahoituksen toteuttamisesta vastaa Euroopan komissio (jäljempänä "komissio") ja investointikehyksen hallinnoinnista Euroopan investointipankki (jäljempänä "EIP").

AKT-valtioille ja merentakaisille maille ja alueille myönnettävä maantieteellinen tuki rahoitetaan myös vuosina 2014–2020 pääasiassa EKR:n varoilla. Kukin EKR-sopimus tehdään yleensä noin viideksi vuodeksi, ja kuhunkin EKR:oon sovelletaan omaa varainhoitoasetusta, jossa säädetään kyseisen rahaston tilinpäätöslaskelmien laadinnasta. Jokaisesta EKR:sta laaditaan erilliset tilinpäätöslaskelmat siltä osin kuin on kyse niistä EKR:n varoista, joita komissio hallinnoi. Lisäksi laaditaan konsolidoidut tilinpäätöslaskelmat, joiden tarkoituksena on antaa kokonaiskuva komission vastuulla olevien varojen tilanteesta.

Neuvostossa kokoontuneet EKR:oon osallistuvien jäsenvaltioiden edustajat allekirjoittivat 11. EKR:a koskevan sisäisen sopimuksen¹ kesäkuussa 2013. Se tuli voimaan 1. maaliskuuta 2015. Jotta varmistetaan jatkuvuus siirryttäessä 10. EKR:sta 11. EKR:oon, komissio ehdotti siirtymätoimenpiteitä eli ns. siirtymävaiheen rahoitusjärjestelyä². Siirtymävaiheen rahoitusjärjestely esitetään osana 11. EKR:a.

Samaan aikaan muutettiin 10. EKR:n varainhoitoasetusta³ ja hyväksyttiin siirtymäkautta koskeva uusi varainhoitoasetus⁴. Nämä säädökset tulivat voimaan 30. toukokuuta 2014. Neuvosto hyväksyi 11.EKR:n

¹ EUVL L 210, 6.8.2013, s. 1.

² Siirtymävaiheen rahoitusjärjestelyn käyttöön ottamista ehdotettiin alun perin 11. EKR:n täytäntöönpanoasetukseen sisältyvässä artiklassa (COM(2013) 445). Komissio on kuitenkin ehdottanut, että siirtymävaiheen rahoitusjärjestely perustetaan erillisellä neuvoston päätöksellä (ehdotus neuvoston päätökseksi EKR:n varainhoidon siirtymätoimenpiteistä 1 päivästä tammikuuta 2014 yhdenmutoista EKR:n voimaantuloon saakka, COM(2013) 663).

³ Neuvoston asetus (EY) N:o 215/2008, annettu 18 päivänä helmikuuta 2008, kymmenenteen Euroopan kehitysrahastoon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta, EUVL L 78, 19.2.2008, s. 1.

varainhoitoasetuksen⁵ ja sen täytäntöönpanosäännöt⁶ 2. maaliskuuta 2015. Nämä säädökset tulivat voimaan 6. maaliskuuta 2015.

AKT-EU-kumppanuussopimuksella luotiin investointikehys, jonka hallinnoinnista vastaa EIP. Kehyksellä tuetaan yksityisen sektorin kehittämistä AKT-valtioissa. Siitä rahoitetaan sen vuoksi etenkin (mutta ei ainoastaan) yksityisiä investointeja. Kehys suunniteltiin jatkuvaksi rahastoksi, jotta lainojen takaisinmaksusta saatavat varat voidaan investoida uudelleen. Rahastoon kertyy näin varoja jatkuvasti, ja se on taloudellisesti omavarainen. Koska komissio ei vastaa investointikehityksen hallinnoinnista, kehystä ei ole konsolidoitu tilinpäätöksen ensimmäiseen osaan, joka käsittää Euroopan kehitysrahaston tilinpäätöslaskelmat sekä niihin liittyvän selvityksen rahoituksen toteutumisesta. Investointikehityksen tilinpäätöslaskelmat esitetään tilinpäätöksessä kuitenkin erillisessä osassa (osa II), jotta EKR:sta myönnetystä kehitysavusta voitaisiin antaa kattava kokonaiskuva⁷.

2. MITEN EKR RAHOITETAAN?

Eurooppa-neuvosto hyväksyi 2. joulukuuta 2013 pitämässään kokouksessa monivuotisen rahoituskehityksen vuosiksi 2014–2020. Samalla se päätti, että AKT-valtioiden kanssa tehtävää maantieteellistä yhteistyötä ei oteta EU:n talousarvioon vaan että sitä rahoitetaan nykyisestä hallitustenväliseen järjestelyyn perustavasta EKR:sta.

EU:n talousarvio laaditaan vuosittain, ja vuotuisperiaatteen mukaan menot ja tulot budjetoidaan ja hyväksytään aina vuodeksi kerrallaan. EKR:n toiminta perustuu EU:n talousarviosta poiketen monivuotisuuteen. Jokainen EKR toteutetaan kokonaisrahastona, josta osoitetaan varoja kehitysyhteistyöhön yleensä viiden vuoden ajan. Koska varat on tarkoitettu useamman vuoden jaksoksi, ne voidaan käyttää milloin tahansa EKR:n voimassaoloaikana. Se, ettei EKR:n talousarvio noudata vuotuisperiaatetta, näkyy talousarvion toteuttamista koskevissa selvityksissä, joissa EKR:n määrärahojen toteutumista arvioidaan suhteessa EKR:n kokonaisvaroihin.

EKR:n varat saadaan EU:n jäsenvaltioilta erikseen sovittuina maksuina. Jäsenvaltioiden edustajien kesken järjestetään hallitusten välisellä tasolla noin viiden vuoden välein tapaaminen, jossa päätetään rahastolle osoitettavasta kokonaismäärästä ja jossa tarkastellaan, miten varat on käytetty. Rahaston hallinnointi annetaan tämän jälkeen tehtäväksi komissiolle, joka hallinnoi varoja unionin kehitysyhteistyöpolitiikan mukaisesti. Koska jäsenvaltioilla on EU:n tasolla toteutettavien toimien rinnalla omaa kehitys- ja avustustoimintaa, niiden on koordinoitava oma toimintansa EU:n toimien kanssa varmistaakseen, että jäsenvaltioiden ja EU:n toimet täydentävät toisiaan.

Jäsenvaltiot voivat maksamiensa rahoitusosuuksien lisäksi osallistua yhteisrahoitusjärjestelyihin tai suorittaa vapaaehtoisia lisärahoitusosuuksia EKR:oon-.

3. TILINPÄÄTÖSRAPORTOINTI

3.1. TILINPÄÄTÖS

⁴ Neuvoston asetus (EU) N:o 567/2014, annettu 26 päivänä toukokuuta 2014, kymmenenteen Euroopan kehitysrahastoon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun asetuksen (EY) N:o 215/2008 muuttamisesta kymmenennen ja yhdeksännen Euroopan kehitysrahaston välistä siirtymäkautta koskevan soveltamisen osalta yhdeksännen Euroopan kehitysrahaston sisäisen sopimuksen voimaantuloon saakka, EUVL L 157, 27.5.2014, s. 52.

⁵ Neuvoston asetus (EU) 2015/323, annettu 2 päivänä maaliskuuta 2015, yhdeksännen Euroopan kehitysrahastoon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta, EUVL L 58, 3.3.2015, s. 17–38.

⁶ Neuvoston asetus (EU) 2015/322, annettu 2 päivänä maaliskuuta 2015, yhdeksännen Euroopan kehitysrahaston täytäntöönpanosta, EUVL L 58, 3.3.2015, s. 1–16.

⁷ Neuvoston asetus (EU) N:o 567/2014, annettu 26 päivänä toukokuuta 2014, kymmenenteen Euroopan kehitysrahastoon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun asetuksen (EY) N:o 215/2008 muuttamisesta kymmenennen ja yhdeksännen Euroopan kehitysrahaston välistä siirtymäkautta koskevan soveltamisen osalta yhdeksännen Euroopan kehitysrahaston sisäisen sopimuksen voimaantuloon saakka, EUVL L 157, 27.5.2014, 43 artikla.

EKR:n tilinpäätös laaditaan EKR:n varainhoitoasetuksen 46 artiklan mukaisesti suoriteperusteisena. Laadintasäännöt perustuvat julkisen sektorin kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS). Komission tilinpitäjän antamia kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjä noudatetaan kaikissa EU:n toimielimissä ja elimissä. Tavoitteena on luoda kirjanpitoa, arvostamista sekä tilinpäätöksen laadintaa ja esittämistä koskevat yhdenmukaiset säännöt, jotta voitaisiin varmistaa, että tilinpäätökset laaditaan ja konsolidointi suoritetaan yhdenmukaisella tavalla, kuten unionin varainhoitoasetuksen 152 artiklassa edellytetään. Näitä EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjä sovelletaan myös EKR:oon siten, että samalla otetaan huomioon EKR:n toiminnan erityispiirteet.

EKR:n vuotuisen tilinpäätöksen laatimisesta vastaa komission tilinpitäjä, joka on myös EKR:n tilinpitäjä. Tilinpitäjä varmistaa, että EKR:n tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EKR:n taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös esitetään seuraavasti:

Osa I: Komission hallinnoimat varat

- i) EKR:n tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot
- ii) EKR:oon konsolidoitujen EU:n erityisrahastojen tilinpäätöslaskelmat
- iii) EKR:n ja EU:n erityisrahastojen konsolidoidut tilinpäätöslaskelmat
- iv) EKR:n rahoituksen toteutumista koskeva selvitys.

Osa II: Vuotuinen täytäntöönpanokertomus – EIP:n hallinnoimat varat

- i) Investointikehyksen tilinpäätöslaskelmat

Osio ”EKR:oon konsolidoitujen EU:n erityisrahastojen tilinpäätöslaskelmat” sisältää EKR:n alaisuuteen perustettujen kahden erityisrahaston tilinpäätöslaskelmat. Kyseiset rahastot ovat Békou-erityisrahasto (ks. ”Békou-erityisrahaston tilinpäätöslaskelmat”) ja EU:n Afrikka-hätärahasto⁸ (ks. EU:n Afrikka-hätärahaston tilinpäätöslaskelmat”) Erityisrahastojen tilinpäätöslaskelmien laatimisesta on vastuussa komission tilinpitäjä, ja ne tarkastaa ulkopuolinen yksityinen tarkastaja. Tähän tilinpäätökseen on sisällytetty erityisrahastojen lopulliset tarkastetut tilinpäätöslaskelmat, joihin on tehty tarkastuksissa edellytetyt mukautukset.

Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon, että tilinpäätöslaskelmien ja liitetietojen esittämistapaa muutettiin vuonna 2016. Muutokset koskevat ainoastaan taloudellisen tiedon esittämistapaa, ja niillä on pyritty varmistamaan, että se vastaa paremmin muiden EU:n yhteisöjen vastaavien tietojen esitystapaa. Vuoden 2015 vertailutiedot on esitetty uuden mallin mukaisesti.

Komissio hyväksyy tilinpäätöksen seuraavan vuoden heinäkuun 31. päivään mennessä ja esittää sen tämän jälkeen Euroopan parlamentille ja neuvostolle vastuuvapauden myöntämistä varten.

4. TILINTARKASTUS JA VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN

4.1. TILINTARKASTUS

⁸Vuosi 2016 on ensimmäinen vuosi, jolta EU:n Afrikka-hätärahaston tilinpäätöslaskelmat julkaistaan, ja sen vuoksi myös ensimmäinen vuosi, jolta ne otetaan EKR:n tilinpäätökseen. Vuoden 2015 tapahtumat on esitetty vertailulukuina.

EKR:n tilinpäätöstä ja resurssienhallintaa valvoo ulkoisena tarkastajana toimiva Euroopan tilintarkastustuomioistuin (jäljempänä ”tilintarkastustuomioistuin”), joka laatii vuosikertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

4.2. VASTUUVAPAUS

Tarkastusten viimeisenä vaiheena on EKR:n varojen käyttöä koskevan vastuuvapauden myöntäminen tarkastetulta varainhoitovuodelta. Vastuuvapauden myöntäjänä on EKR:n tapauksessa Euroopan parlamentti. Tämä tarkoittaa, että sen jälkeen kun tilinpäätös on tarkastettu ja lopullinen tilinpäätös on vahvistettu, neuvosto antaa suosituksen, jonka perusteella Euroopan parlamentti päättää, myöntääkö se komissiolle kyseiseltä vuodelta vastuuvapauden EKR:n varojen käytön osalta. Parlamentin päätös perustuu tilinpäätöksen tarkastukseen, tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomukseen (joka sisältää virallisen tarkastuslausuman), komission antamiin vastauksiin sekä komissiolle esitettyihin lisäkysymyksiin ja lisätietopyyntöihin.

EUROOPAN KOMISSIION HALLINNOIMAT VARAT

On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

SISÄLLYSLUETTELO

EUROOPAN KEHITYSRAHASTOJEN VAROJEN KÄYTTÖ JA NIITÄ KOSKEVA KIRJANPITO.....	4
EUROOPAN KOMISSION HALLINNOIMAT VARAT.....	7
EKR:N TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	9
EKR:N TASE.....	10
EKR:N TUOTTO- JA KULULASKELMA	11
EKR:N RAHAVIRTALASKELMA	12
LASKELMA EKR:N NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA.....	13
EKR:N TASE RAHASTOITTAIN.....	14
EKR:N TUOTTO- JA KULULASKELMA RAHASTOITTAIN	16
LASKELMA EKR:N NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA RAHASTOITTAIN	17
EKR:N TILINPÄÄTÖSLASKELMIEN LIITETIEDOT	20
TUOTOT	38
KULUT	39
EKR:OON KONSOLIDOITUJEN EU:N ERITYISRAHASTOJEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	49
EU:N BÊKOU-ERITYISRAHASTON LOPULLINEN TILINPÄÄTÖS	50
TAUSTATIETOA EU:N BÊKOU-ERITYISRAHASTOSTA	51
EU:N BÊKOU-ERITYISRAHASTON TASE	53
BÊKOU-ERITYISRAHASTON TUOTTO- JA KULULASKELMA	54
BÊKOU-ERITYISRAHASTON RAHAVIRTALASKELMA	55
LASKELMA BÊKOU-ERITYISRAHASTON NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA	56
EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON LOPULLINEN TILINPÄÄTÖS.....	57
TAUSTATIETOA EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTOSTA.....	58
EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON TASE	60
EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON TUOTTO- JA KULULASKELMA.....	61
EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON RAHAVIRTALASKELMA.....	62
LASKELMA EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA	63
EKR:N JA EU:N ERITYISRAHASTOJEN KONSOLIDOIDUT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	64
KONSOLIDOITU TASE	65
KONSOLIDOITU TUOTTO- JA KULULASKELMA	66
KONSOLIDOITU RAHAVIRTALASKELMA	67
KONSOLIDOITU LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA.....	68
EKR:N RAHOITUKSEN TOTEUTUMISTA KOSKEVA KERTOMUS	69
VUOTUINEN TÄYTÄNTÖÖNPANOKERTOMUS –EUROOPAN INVESTOINTIPANKIN HALLINNOIMAT VARAT	83

EKR:N TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

EKR:N TASE

miljoonaa euroa

	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
PITKÄAIKAISET VARAT			
Ennakkomaksut	2.1	409	516
Rahoitusosuudet erityisrahastoihin	2.2	98	34
		507	550
LYHYTAIKAISET VARAT			
Ennakkomaksut	2.1	1 372	1 145
Vaihtoon perustuvat saamiset ja muut kuin vaihtoon perustuvat kerrytettävissä olevat rahamäärät	2.3	132	171
Käteisvarat ja muut rahavarat	2.4	680	504
		2 184	1 820
VARAT YHTEENSÄ		2 691	2 370
PITKÄAIKAISET VELAT			
Varaukset	2.5	(4)	(4)
Rahoitusvelat	2.6	(6)	(10)
		(10)	(14)
LYHYTAIKAISET VELAT			
Velat	2.7	(549)	(520)
Menojäämät ja tuloennakot	2.8	(776)	(855)
		(1 324)	(1 376)
VELAT YHTEENSÄ		(1 334)	(1 389)
NETTOVARAT		1 357	980
RAHASTON VARAT JA VARANNOT			
Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t	2.9	42 323	38 873
Seuraaville varainhoitovuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt	2.9	2 252	2 252
Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – siirrot toiminnassa olevien EKR:jen välillä	2.9	-	-
Aiemmilta vuosilta siirretty taloudellinen tulos		(40 146)	(36 994)
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos		(3 073)	(3 152)
NETTOVARAT		1 357	980

EKR:N TUOTTO- JA KULULASKELMA

miljoonaa euroa

	Liitetieto	2016	2015
TUOTOT			
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	3.1		
<i>Varojen takaisinperintä</i>		8	90
		8	90
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista	3.2		
<i>Rahoitustuotot</i>		3	8
<i>Muut tuotot</i>		62	42
		66	50
Tuotot yhteensä		73	140
KULUT			
<i>Tukivälineet</i>	3.3	(2 970)	(3 059)
<i>Yhteisrahoituskulut</i>	3.4	15	(69)
<i>Rahoituskulut</i>	3.6	4	(1)
<i>Muut kulut</i>	3.7	(196)	(162)
Kulut yhteensä		(3 146)	(3 291)
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS		(3 073)	(3 152)

EKR:N RAHAVIRTALASKELMA

miljoonaa euroa

	Liitetieto	2016	2015
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>		(3 073)	(3 152)
Toiminnan rahavirta			
<i>Pääoman lisäys – rahoitusosuudet</i>		3 450	3 200
<i>Erityisrahastoihin osoitettujen rahoitusosuuksien (lisäys)/väheneminen</i>		(64)	5
<i>Ennakkomaksujen (lisäys)/väheneminen</i>		(120)	214
<i>Vaihtoon perustuvien saamisten ja muuhun kuin vaihtoon perustuvien kerrytettävissä olevien rahamäärien (lisäys)/väheneminen</i>		39	(87)
<i>Varausten lisäys/(väheneminen)</i>		–	4
<i>Rahoitusvelkojen lisäys/(väheneminen)</i>		(4)	(24)
<i>Velkojen lisäys/(väheneminen)</i>		28	(179)
<i>Menojäämien ja tuloennakoiden lisäys/(väheneminen)</i>		(80)	131
NETTORAHAVIRTA		177	113
Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettolisäys/(-vähennys)		177	113
<i>Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden alussa</i>	2.4	504	391
<i>Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden lopussa</i>	2.4	680	504

LASKELMA EKR:N NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA

	Rahastojen pääoma – toiminnassa olevat EKR:t (A)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (B)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (C) = (A) – (B)	Kertyneet varannot (D)	Seuraaville varainhoito- vuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt (E)	miljoonaa euroa Nettovarot yhteensä (C) + (D) + (E)
SALDO 31.12.2014	45 691	10 018	35 673	(36 994)	2 252	932
<i>Pääoman lisäys – rahoitusosuudet</i>		(4 795)	4 795	-	-	4 795
<i>Pääoman vähennys – siirtymävaiheen rahoitusjärjestelyn mukaisesti sidotut varat</i>	(1 595)		(1 595)			(1 595)
<i>11. EKR:n pääoman kirjaaminen</i>	29 367	29 367	-			-
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>	-	-	-	(3 152)	-	(3 152)
SALDO 31.12.2015	73 464	34 590	38 873	(40 146)	2 252	980
<i>Pääoman lisäys – rahoitusosuudet</i>		(3 450)	3 450			3 450
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>			-	(3 073)		(3 073)
SALDO 31.12.2016	73 464	31 140	42 323	(43 219)	2 252	1 357

EKR:N TASE RAHASTOITTAIN

	31.12.2016					31.12.2015				
	Liitetieto	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	
miljoonaa euroa										
PITKÄAIKAISET VARAT										
Ennakkomaksut	2.1	-	32	242	135	-	63	368	84	
Rahoitusosuudet erityisrahastoihin	2.2	-	-	-	98	-	-	-	34	
		-	32	242	232	-	63	368	118	
LYHYTAIKAISET VARAT										
Ennakkomaksut	2.1	1	50	909	412	3	67	879	195	
Vaihtoon perustuvat saamiset ja muut kuin vaihtoon perustuvat kerrytettävissä olevat rahamäärät	2.3	1	71	59	2	1	65	103	2	
Yhdystilit	2.3	196	424	3 424	-	214	657	1 190	-	
Käteisvarat ja muut rahavarat	2.4	-	-	-	680	-	-	-	504	
		198	544	4 391	1 094	218	790	2 172	701	
VARAT YHTEENSÄ		198	577	4 633	1 327	218	853	2 541	819	
PITKÄAIKAISET VELAT										
Varaukset	2.5	-	-	-	(4)	-	-	-	(4)	
Rahoitusvelat	2.6	-	-	(6)	-	-	-	(10)	-	
		-	-	(6)	(4)	-	-	(10)	(4)	
LYHYTAIKAISET VELAT										
Velat	2.7	(0)	(12)	(438)	(99)	(0)	(14)	(492)	(14)	
Yhdystilit	2.3	-	-	-	(4 043)	-	-	-	(2 062)	
Menojäämät ja tuloennakot	2.8	(1)	(93)	(567)	(115)	(3)	(114)	(682)	(57)	
		(1)	(104)	(1 005)	(4 257)	(3)	(128)	(1 174)	(2 132)	
VELAT YHTEENSÄ		(1)	(104)	(1 011)	(4 261)	(3)	(128)	(1 184)	(2 136)	
NETTOVARAT		197	472	3 622	(2 934)	214	726	1 357	(1 317)	
RAHASTON VARAT JA VARANNOT										
Rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t	2.9	12 164	10 973	19 187	-	12 164	10 973	15 737	-	
Seuraaville varainhoitovuosille siirretty rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt	2.9	627	1 625	-	-	627	1 625	-	-	
Rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty –	2.9	(2 496)	2 214	247	35	(2 476)	2 376	35	65	

Euroopan kehitysrahaston tilinpäätös – varainhoitovuosi 2016

<i>siirrot toiminnassa olevien EKR:jen välillä</i>								
<i>Aiemmilta vuosilta siirretty taloudellinen tulos</i>	(10 100)	(14 248)	(14 415)	(1 382)	(10 107)	(14 223)	(12 183)	(481)
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>	2	(91)	(1 397)	(1 587)	6	(26)	(2 232)	(901)
NETTOVARAT	197	472	3 622	(2 934)	214	726	1 357	(1 317)

EKR:N TUOTTO- JA KULULASKELMA RAHASTOITTAIN

miljoonaa euroa

	Liite- tieto	2016				2015			
		8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR
TUOTOT									
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	3.1								
<i>Varojen takaisinperintä</i>		1	5	(2)	4	1	10	77	2
		1	5	(2)	4	1	10	77	2
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista	3.2								
<i>Rahoitustuotot</i>		(0)	2	2	(1)	(0)	6	0	2
<i>Muut tuotot</i>		2	17	40	3	3	15	22	2
		2	19	43	2	3	21	22	4
Tuotot yhteensä		3	23	41	7	4	30	99	6
KULUT									
<i>Tukivälineet</i>	3.3	2	(95)	(1 411)	(1 465)	5	(47)	(2 197)	(820)
<i>Yhteisrahoituskulut</i>	3.4	-	-	15	-	-	-	(68)	(1)
<i>Rahoituskulut</i>	3.6	(0)	(0)	4	(0)	0	7	(8)	(0)
<i>Muut kulut</i>	3.7	(3)	(19)	(46)	(129)	(3)	(15)	(58)	(86)
Kulut yhteensä		(1)	(114)	(1 437)	(1 594)	2	(56)	(2 331)	(907)
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS		2	(91)	(1 397)	(1 587)	6	(25)	(2 232)	(901)

LASKELMA EKR:N NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA RAHASTOITTAIN

	<i>miljoonaa euroa</i>						
8. EKR	Rahastojen pääoma – toiminnassa olevat EKR:t (A)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (B)	Rahas- tojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toimin- nassa olevat EKR:t (C) = (A) – (B)	Kertyneet varannot (D)	Seuraaville varainhoito- vuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt (E)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – siirrot toimin- nassa olevien EKR:jen välillä (F)	Netto- varat yhteensä (C) + (D) + (E) + (F)
SALDO 31.12.2014	12 840	–	12 840	(10 107)	627	(3 147)	214
<i>Pääoman vähennys – siirtymävaiheen rahoitusjärjestelyn mukaisesti sidotut varat</i>	(676)		(676)				(676)
<i>Siirrot 10. EKR:oon / 10. EKR:sta</i>			–			(6)	(6)
<i>Siirrot 11. EKR:oon / 11. EKR:sta</i>					676		676
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>			–	6			6
SALDO 31.12.2015	12 164	–	12 164	(10 100)	627	(2 476)	214
<i>Siirrot 10. EKR:oon / 10. EKR:sta</i>			–			(20)	(20)
<i>Siirrot 11. EKR:oon / 11. EKR:sta</i>			–			–	–
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>			–	2			2
SALDO 31.12.2016	12 164	–	12 164	(10 098)	627	(2 496)	197

	<i>miljoonaa euroa</i>						
9. EKR	Rahastojen pääoma – toiminnassa olevat EKR:t (A)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (B)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toimin- nassa olevat	Kertyneet varannot (D)	Seuraaville varain- hoito- vuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – siirrot toimin- nassa	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – siirrot toimin- nassa	Netto- varat yhteensä (C) + (D) + (E) + (F)

Euroopan kehitysrahaston tilinpäätös – varainhoitovuosi 2016

			EKR:t (C) = (A) – (B)		mista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt (E)	olevien EKR:jen välillä (F)	
SALDO 31.12.2014	11 699	–	11 699	(14 223)	1 625	1 758	860
<i>Pääoman vähennys – siirtymävaiheen rahoitusjärjestelyn mukaisesti sidotut varat</i>	(727)	–	(727)				(727)
<i>Siirrot 10. EKR:oon / 10. EKR:sta</i>			–			(109)	(109)
<i>Siirrot 11. EKR:oon / 11. EKR:sta</i>						727	727
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>			–	(26)			(26)
SALDO 31.12.2015	10 973	–	10 973	(14 249)	1 625	2 376	726
<i>Siirrot 10. EKR:oon / 10. EKR:sta</i>			–			(163)	(163)
<i>Siirrot 11. EKR:oon / 11. EKR:sta</i>			–			–	–
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>			–	(91)			(91)
SALDO 31.12.2016	10 973	–	10 973	(14 339)	1 625	2 214	472

							miljoonaa euroa
10. EKR	Rahastojen pääoma – toiminnassa olevat EKR:t (A)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (B)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (C) = (A) – (B)	Kertyneet varannot (D)	Seuraaville varainhoito- vuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt (E)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – siirrot toiminnassa olevien EKR:jen välillä (F)	Netto- varat yhteensä (C) + (D) + (E) + (F)
SALDO 31.12.2014	21 152	10 018	11 134	(12 183)	–	(209)	(1 258)
<i>Pääoman lisäys – rahoitusosuudet</i>		(4 795)	4 795				4 795
<i>Pääoman vähennys – siirtymävaiheen</i>	(192)		(192)				(192)

Euroopan kehitysrahaston tilinpäätös – varainhoitovuosi 2016

rahoitusjärjestelyn mukaisesti sidotut varat

Siirrot 8. ja 9. EKR:oon / 8. ja 9. EKR:sta						84	84
Siirrot 11. EKR:oon / 11. EKR:sta						160	160
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos				(2 232)			(2 232)
SALDO 31.12.2015	20 960	5 223	15 737	(14 415)	-	35	1 357
Pääoman lisäys – rahoitusosuudet		(3 450)	3 450				3 450
Siirrot 8. ja 9. EKR:oon / 8. ja 9. EKR:sta						182	182
Siirrot 11. EKR:oon / 11. EKR:sta						30	30
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos				(1 397)			(1 397)
SALDO 31.12.2016	20 960	1 773	19 187	(15 812)	-	247	3 622

miljoonaa
euroa

11. EKR	Rahastojen pääoma – toiminnassa olevat EKR:t (A)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (B)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (C) = (A) – (B)	Kertyneet varannot (D)	Seuraaville varain- hoito- vuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt (E)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – siirrot toimin- nassa olevien EKR:jen välillä (F)	Netto- varat yhteensä (C) + (D) + (E) + (F)
SALDO 31.12.2014	-	-	-	(481)	-	1 597	1 116
11. EKR:n pääoman kirjaaminen sisäisen sopimuksen mukaisesti	29 367	(29 367)	-				-
Siirrot 8., 9. ja 10. EKR:oon / 8., 9. ja 10. EKR:sta						(1 532)	(1 532)
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos				(901)			(901)
SALDO 31.12.2015	29 367	(29 367)	-	(1 382)	-	65	(1 317)
Siirrot 8., 9. ja 10. EKR:oon / 8., 9. ja 10. EKR:sta						(30)	(30)
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos				(1 587)			(1 587)
SALDO 31.12.2016	29 367	(29 367)	-	(2 969)	-	35	(2 934)

EKR:N TILINPÄÄTÖSLASKELMIEN LIITETIEDOT

On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

1. TILINPÄÄTÖKSEN KESKEISET LAATIMISPERIAATTEET

1.1. TILINPÄÄTÖSPERIAATTEET

Tilinpäätöksen tarkoituksena on antaa tietoa organisaation taloudellisesta asemasta, sen toiminnan tuloksesta ja sen rahavirroista. Tavoitteena on, että näistä tiedoista on hyötyä laajalle käyttäjäkunnalle.

Yleiset periaatteet (tilinpäätösperiaatteet), joita noudatetaan tilinpäätöstä laadittaessa, määritetään tilinpäätöslaskelmia koskevassa EU:n kirjanpitosäännössä nro 1, ja ne ovat samat kuin IPSAS 1 -standardissa. Nämä periaatteet ovat oikean kuvan antaminen, suoriteperuste, toiminnan jatkuvuus, esittämistavan johdonmukaisuus, olennaisuus, erien yhdistäminen, nettoperiaate ja tietojen vertailtavuus. Tilinpäätösraportoinnin laadulliset ominaisuudet ovat merkityksellisyys, luotettavuus, ymmärrettävyys ja vertailukelpoisuus.

1.2. LAATIMISPERUSTA

1.2.1. Tilikausi

Tilinpäätös laaditaan vuosittain. Tilivuosi alkaa 1. tammikuuta ja päättyy 31. joulukuuta.

1.2.2. Valuuttojen muuntaminen euroiksi

Tilinpäätös laaditaan miljoonina euroina, koska euro on EKR:n toiminta- ja raportointivaluutta. Ulkomaan rahan määräiset transaktiot muunnetaan euroiksi transaktiopäivän valuuttakurssiin. Tuotto- ja kululaskelmaan on kirjattu kurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät ulkomaan rahan määräisten transaktioiden suorittamisesta sekä ulkomaan rahan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen muuntamisesta euromääräisiksi vuoden lopun valuuttakursseihin. Poikkeavia muuntomenetelmiä sovelletaan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, jotka arvostetaan euroina niiden hankintapäivänä voimassa olleiden euron kurssien mukaan.

Ulkomaan rahan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen saldot vuoden lopussa muunnetaan euroiksi käyttäen seuraavia 31. joulukuuta voimassa olleita Euroopan keskuspankin (EKP) valuuttakursseja:

Euron vaihtokurssit

Valuutta	31.12.2016	31.12.2015	Valuutta	31.12.2016	31.12.2015
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,4103	4,2639
CZK	27,0210	27,0230	RON	4,5390	4,5240
DKK	7,4344	7,4626	SEK	9,5525	9,1895
GBP	0,8562	0,7340	CHF	1,0739	1,0835
HRK	7,5597	7,6380	JPY	123,4000	131,0700
HUF	309,8300	315,9800	USD	1,0541	1,0887

1.2.3. Arvioiden käyttäminen

IPSAS-standardien ja yleisesti hyväksytyjen tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti tilinpäätöslaskelmiin sisältyy väistämättä määriä, jotka perustuvat johdon tekemiin arvioihin ja oletuksiin, jotka puolestaan perustuvat luotettavimpiin käytettävissä oleviin tietoihin. Merkittäviin arvioihin kuuluvat muun muassa tulo- ja menoajamät sekä tulo- ja menoennakot, varaukset, muihin lyhytaikaisiin saamiin liittyvä taloudellinen riski, ehdolliset varat ja velat sekä omaisuuserien arvon alentuminen. Kyseisten erien todellinen arvo voi poiketa arvioista.

Asianmukaiset arviot ovat olennainen osa tilinpäätöslaskelmien laadintaa, eivätkä ne vähennä laskelmien luotettavuutta. Arviota voidaan joutua tarkistamaan, jos sen perustana olevat olosuhteet ovat muuttuneet tai jos sen osalta saadaan uutta tai tarkempaa tietoa. Tarkistus ei koske aikaisempia tilikausia, eikä se ole virheen oikaisu. Kirjanpidolliseen arvioon tehdyn muutoksen vaikutus otetaan huomioon sen kauden ylijäämässä tai alijäämässä, jonka aikana muutos tuli tietoon.

1.3. TASE

1.3.1. Aineettomat hyödykkeet

Hankitut tietokoneohjelmistojen lisenssit kirjataan alkuperäiseen hankintamenoon, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot. Kyseisistä omaisuuseristä tehdään poistot tasapoistomenetelmällä omaisuuserien arvioituna taloudellisena vaikutusaikana. Aineettomien hyödykkeiden arvioitu taloudellinen vaikutusaika riippuu niiden sopimuksessa määritellystä taloudellisesta tai oikeudellisesta käyttöajasta. Sisäisesti tuotetut aineettomat hyödykkeet aktivoidaan, kun EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjen mukaiset kriteerit täyttyvät. Aktivoitaviin menoihin kuuluvat kaikki välittömät menot, jotka ovat välttämättömiä hyödykkeen luomiseksi, tuottamiseksi ja saattamiseksi valmiiksi toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Tutkimustoimintaan liittyvät menot, aktivointikelvottomat kehitysmenot ja ylläpitomenot kirjataan kuluiksi, kun ne syntyvät.

1.3.2. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Kaikki aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan alkuperäiseen hankintamenoon, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot. Alkuperäiseen hankintamenoon sisältyvät kustannukset, jotka voidaan suoraan kohdistaa omaisuuserän hankintaan tai rakentamiseen. Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään omaisuuserän kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä omaisuuseränä ainoastaan silloin, kun on todennäköistä, että yhteisö saa omaisuuserästä tulevaisuudessa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia, ja kun omaisuuserään liittyvät menot voidaan määrittää luotettavasti. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan sinä varainhoitovuotena, jonka aikana ne syntyvät. Maa-alueista ja taideteoksista ei tehdä poistoja, koska niiden taloudellisen vaikutusajan katsotaan olevan rajoittamaton. Myöskään keskeneräisistä hankinnoista ei tehdä poistoja, koska tällaiset omaisuuserät eivät ole vielä käytettävissä. Muista omaisuuseristä tehdään tasapoistot, jotta niiden jäännösarvo voidaan vähentää niiden arvioituna taloudellisena vaikutusaikana seuraavasti:

Omaisuuserän laji	Tasapoisto prosentteina
<i>Rakennukset</i>	4–10 %
<i>Laitteistot ja kalusto</i>	10–25 %
<i>Kalusteet ja ajoneuvot</i>	10–25 %
<i>Tietokonelaitteet</i>	25–33 %
<i>Muut</i>	10–33 %

Omaisuuserien luovutuksesta saatavat voitot ja tappiot määritetään vertaamalla luovutustuloa, josta on vähennetty myyntikustannukset, luovutetun omaisuuserän kirjanpitoarvoon. Kyseiset voitot ja tappiot kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

Vuokrasopimukset

Aineellisten hyödykkeiden vuokraus luokitellaan rahoitusleasingtoiminnaksi silloin, kun omistamiseen liittyvät riskit ja edut kuuluvat olennaisilta osin yhteisölle. Rahoitusleasingilla hankitut omaisuuserät aktivoidaan leasing sopimuksen alkamisajankohtana joko omaisuuserän käypään arvoon tai leasingmaksujen vähimmäismäärän nykyarvoon sen mukaan, kumpi näistä on pienempi. Koron osuus rahoitusleasingmaksusta kirjataan kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan leasing sopimuksen voimassaoloaikana siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti. Vuokravaihto, joista on vähennetty rahoitusmenot, sisällytetään (lyhyt- ja pitkäaikaisiin) rahoitusvelkoihin. Koron osuus rahoituskustannuksista kirjataan kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan vuokra-aikana siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasingilla hallussa pidettävistä omaisuuseristä tehdään poistot joko omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana tai leasing sopimuksen voimassaoloaikana sen mukaan kumpi näistä on lyhyempi.

Leasing sopimukset, joissa omistajuuteen liittyvät riskit ja edut säilyvät olennaisilta osin vuokralleantajalla, luokitellaan muiksi leasing sopimuksiksi. Muihin leasing sopimuksiin liittyvät maksut kirjataan kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan tasaerinä leasing sopimuksen voimassaoloaikana.

1.3.3. Muiden kuin rahoitusvarojen arvon alentuminen

Omaisuuseristä, joiden taloudellista vaikutusaikaa ei ole rajoitettu, ei tehdä poistoja / hankintamenon jaksotuksia vaan niiden arvon alentumista testataan vuosittain. Kyseisten omaisuuserien arvon mahdollinen alentuminen selvitetään aina, kun on viitteitä siitä, että kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä ei ole enää kerrytettävissä tapahtumien tai olosuhteiden muuttumisen vuoksi. Arvon alentumistappioksi kirjataan määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo, josta on vähennetty luovutuksesta aiheutuvat menot, tai omaisuuserän käyttöarvo, sen mukaan kumpi näistä on suurempi.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa tarkistetaan vähintään kerran vuodessa ja muutetaan tarvittaessa. Omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan välittömästi vastaamaan siihen liittyvää kerrytettävissä olevaa rahamäärää, jos kirjanpitoarvon havaitaan olevan kerrytettävissä olevaa rahamäärää suurempi. Jos aiempina vuosina kirjattujen arvonalennusten perusteet eivät enää päde, arvonalentumistappiot peruutetaan.

1.3.4. Rahoitusvarat

Rahoitusvarat luokitellaan seuraavasti: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat; lainat ja muut saamiset; eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Rahoitusinstrumenttien luokka määritellään alkuperäisen kirjaamisen ajankohtana ja sitä tarkastellaan vuosittain tilinpäätöspäivänä.

i) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä sijoitetaan tähän luokkaan, jos se on ensisijaisesti hankittu myytäväksi lyhyellä aikavälillä tai jos yhteisö on nimennyt sen myytäväksi lyhyellä aikavälillä. Myös johdannaiset sijoitetaan tähän luokkaan. Tähän luokkaan kuuluvat omaisuuserät sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin, jos ne todennäköisesti realisoidaan 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Yhteisöllä ei ollut tähän luokkaan kuuluvia sijoituksia varainhoitovuonna 2016.

ii) Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat muita kuin johdannaisiin kuuluvia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai muuten määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Nämä saamiset syntyvät silloin, kun yhteisö antaa velalliselle suoraan rahaa, tavaroita tai palveluita ilman aikomusta käydä saamisella kauppaa. Ne luokitellaan pitkäaikaisiin varoihin lukuun ottamatta niitä

omaisuuseriä, joiden eräpäivä on 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Lainat ja muut saamiset sisältävät sellaiset määräaikaistalletukset, joiden alkuperäinen erääntymisaika on pidempi kuin kolme kuukautta.

iii) Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat muita kuin johdannaisiin kuuluvia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai muuten määritettävissä, jotka erääntyvät tiettyyn aikaan ja jotka yhteisö aikoo pitää ja pystyy pitämään eräpäivään asti. Yhteisöllä ei ollut tähän luokkaan kuuluvia sijoituksia varainhoitovuonna 2016.

iv) Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat muita kuin johdannaisia, ja ne on joko nimetty tähän luokkaan kuuluviksi tai niitä ei ole sijoitettu mihinkään muuhun luokkaan. Ne luokitellaan joko lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin sen mukaan, milloin yhteisö aikoo luovuttaa ne. Kyseinen ajankohta on tavallisesti erääntymispäivä.

Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Sellaiset rahoitusvarat, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti käypään arvoon, pidetään eräpäivään saakka tai jotka ovat myytävissä, kirjataan kaupankäyntipäivänä eli päivänä, jona yhteisö sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuuserän. Muut rahavarat, lainat ja määräaikaistalletukset kirjataan selvityspäivänä. Rahoitusinstrumentit kirjataan alun perin käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon lisätään transaktiomenot kaikille rahoitusvaroilta, joita ei kirjata tulosvaikutteisesti käypään arvoon.

Rahoitusinstrumentit poistetaan taseesta, kun yhteisöllä ei enää ole oikeutta saada rahavirtaa sijoituksista tai kun yhteisö on siirtänyt kaikki olennaiset omistajuuteen liittyvät riskit ja edut toiselle osapuolelle.

Myöhempi arvostaminen

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat kirjataan alkuperäisen arvostamisen jälkeen käypään arvoon, ja käyvän arvon muutoksista syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan kaudella, jolla ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset sekä eräpäivään saakka pidettävät sijoitukset kirjataan jaksotettuun hankintamenuon käyttämällä efektiivisen koron menetelmää.

Myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan alkuperäisen arvostamisen jälkeen käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista syntyvät voitot ja tappiot kirjataan käyvän arvon rahastoon. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu myytävissä olevien rahoitusvarojen tuottama korko kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

Yhteisön kirjanpidossa arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko objektiivista näyttöä siitä, että rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut ja onko tuotto- ja kululaskelmaan tarpeen kirjata arvonalentumistappio.

1.3.5. Ennakkomaksut

Ennakkomaksun tarkoituksena on tarjota tuensaajalle käteisvaroja. Ennakkomaksu voidaan suorittaa useammassa erässä asianomaisessa sopimuksessa, päätöksessä tai perussäädöksessä kulloinkin määrättyllä ajanjaksolla. Ennakkomaksu joko käytetään tiettyyn tarkoitukseen sopimuksessa määrättyinä ajanjaksona tai maksetaan takaisin. Jos tuensaajalle ei aiheudu tukikelpoisia menoja, tuensaajan on palautettava ennakkomaksu yhteisölle. Tukikelpoisten kustannusten hyväksyminen (jolloin ne kirjataan kuluksi) voi johtaa ennakkomaksun määrän vähentämiseen tai poistamiseen kokonaan.

Myöhemminä tilinpäätöspäivinä ennakkomaksut arvostetaan taseeseen alun perin kirjattuun määrään, josta on vähennetty tilikauden aikana aiheutuneet tukikelpoiset menot (mukaan lukien tarvittaessa arvioidut määrät).

1.3.6. Saamiset ja kerrytettävissä olevat rahamäärät

EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössäännöissä edellytetään, että vaihtoon perustuvat ja muut kuin vaihtoon perustuvat transaktiot esitetään erikseen. Tämän vuoksi tilinpäätöstä laadittaessa saamisten määritellään syntyvän vaihtoon perustuvista transaktioista ja kerrytettävissä olevien rahamäärien muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista. Viimeksi mainitut transaktiot ovat sellaisia, joissa yhteisö saa arvoa toiselta yhteisöltä antamatta sille suoraan vastineeksi suunnilleen samaa arvoa.

Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ovat rahoitusinstrumenttien määritelmän mukaisia. Näin ollen ne luokitellaan lainoiksi ja muiksi saamisiksi ja arvostetaan tällaisten saamisten tapaan (ks. liitetieto 1.3.4 edellä).

Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista kirjataan koroilla ja muilla seuraamusmaksuilla oikaistuun alkuperäiseen määräänsä, josta on vähennetty mahdollinen arvон alentuminen. Arvon alentuminen todetaan silloin, kun on objektiivista näyttöä siitä, ettei yhteisö pysty perimään kaikkia saataviaan kyseisten rahamäärien alkuperäisten ehtojen mukaisesti. Arvon alentumisena kirjattava määrä on omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kerrytettävissä olevan rahamäärän erotus. Arvon alentumista vastaava määrä kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

1.3.7. Käteisvarat ja muut rahavarat

Käteisvarat ja muut rahavarat ovat rahoitusinstrumentteja. Niihin kuuluvat muun muassa käteinen raha, pankeissa olevat vaadittaessa tai lyhyellä määräajalla maksettavat talletukset ja muut lyhytaikaiset erittäin likvidit sijoitukset, joiden alkuperäinen erääntymisaika on enintään kolme kuukautta.

1.3.8. Varaukset

Varaus kirjataan silloin, kun yhteisöllä on aikaisempien tapahtumien seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite kolmansia kohtaan, kun on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää resurssien siirtymistä pois yhteisöstä ja kun velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Vastaisia toiminnan tappioita varten ei tehdä varauksia. Kirjattava varaus on paras arvio olemassa olevan velvoitteen täyttämisen edellyttämistä menoista tilinpäätöspäivänä. Jos varaukseen liittyy suuri määrä eriä, velvoite arvioidaan painottamalla mahdolliset tulemat niihin liittyvillä todennäköisyyksillä (ns. odotusarvomenetelmä).

1.3.9. Velat

Velat sisältävät sekä määrät, jotka liittyvät vaihtoon perustuviin transaktioihin, kuten tavaroiden tai palvelujen ostamiseen, että määrät, jotka liittyvät muihin kuin vaihtoon perustuviin transaktioihin, kuten tuensaajilta saatuihin maksupyyntöihin, avustuksiin tai muuhun EU:n rahoitukseen.

Tuensaajille myönnettyjen avustusten tai muun rahoituksen tapauksessa maksupyynnöt kirjataan maksupyynnössä esitetyn määrän suuruisiksi veloiksi, kun maksupyyntö vastaanotetaan. Kun kyseisten

menojen tukikelpoisuus on tarkastettu ja hyväksytty, vastaava velka arvostetaan hyväksytyyn tukikelpoiseen määrään.

Tavaroiden ja palvelujen ostamisesta johtuvat velat kirjataan alkuperäiseen määrään laskun saapuessa ja vastaavat menot kirjataan, kun yhteisö on vastaanottanut ja hyväksynyt tavara- tai palvelutoimituksen.

1.3.10. Tulo- ja menojäämät sekä tulo- ja menoennakot

Liiketoimet ja muut tapahtumat kirjataan tilinpäätöstä laadittaessa sille tilikaudelle, jolle ne kuuluvat. Jos yhteisön toimittamia tavaroita tai palveluita ei vuoden lopussa ole vielä laskutettu tai jos sopimusvelvoite on olemassa (esim. sopimuksen perusteella) vaikka laskua ei vielä ole tehty, tilinpäätöksen merkitään vastaava tulojäämä. Vastaavasti jos vielä toimittamatta olevat tavarat tai palvelut on vuoden loppuun mennessä jo laskutettu, vastaavat tulot merkitään tilinpäätökseen siirtovelkoihin tuloennakoksi ja kirjataan vasta seuraavalla tilikaudella.

Myös menot kirjataan sille tilikaudelle, jolle ne kuuluvat. Tilikauden päättyessä menojäämät kirjataan sen määrän mukaisesti, jonka arvioidaan vastaavan siirtovelvoitetta kyseisellä kaudella. Menojäämät lasketaan tilinpitäjän antamien yksityiskohtaisten käytännön toimintaohjeiden mukaisesti. Kyseisillä ohjeilla pyritään varmistamaan, että tilinpäätös antaa todenmukaisen kuvan esitetyistä taloudellisista ja muista tapahtumista. Vastaavasti jos vielä toimittamatta olevista palveluista tai tavaroista on suoritettu maksu etukäteen, vastaavat menot merkitään tilinpäätökseen siirtosaamisiin menoennakoksi ja kirjataan vasta seuraavalla tilikaudella.

1.4. TUOTTO- JA KULULASKELMA

1.4.1. Tuotot

Tuotot sisältävät sen taloudellisen hyödyn tai suorituspotentiaalin bruttomäärän, jonka yhteisö on saanut tai tulee saamaan ja joka johtaa nettovarojen lisäykseen, lukuun ottamatta omistajien tekemistä oman pääoman sijoituksista johtuvaa nettovarojen lisäystä.

Tuotto- ja kululaskelmassa erotetaan kirjaamiseen johtaneen liiketoimen luonteen mukaan seuraavat erät:

i) Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista

Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista ovat veroja ja siirtoja, koska siirtäjä antaa vastaanottavalle yhteisölle varoja ilman, että kyseinen yhteisö antaa siirtäjälle likimäärin vastaavan arvoisen vastikkeen suoraan vaihdossa.

Siirrot ovat muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista tulevaisuudessa saatavaa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia veroja lukuun ottamatta. Yhteisön on kirjattava siirtoihin liittyvä omaisuuserä silloin, kun sillä on aikaisemman tapahtuman (siirto) seurauksena määräysvalta kyseisiin resursseihin ja kun se olettaa saavansa niistä tulevaisuudessa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ja kun niiden käypä arvo voidaan määrittää luotettavasti. Muusta kuin vaihtoon perustuvasta transaktiosta saadut omaisuuseräksi kirjatut resurssit (ts. käteisvarat) kirjataan myös tuotoiksi lukuun ottamatta sitä osuutta, jonka osalta yhteisöllä on olemassa oleva kyseiseen siirtoon liittyvä velvoite (ehto), joka on täytettävä ennen kuin tuotto voidaan kirjata. Tällaista osuutta vastaavat tuotot kirjataan siirtovelaksi (saatu ennakkomaksu) siihen asti, kun ehto on täytetty.

ii) Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista

Tavaroiden ja palvelujen myynnistä saatavat tuotot kirjataan silloin, kun niiden omistajuuteen liittyvät riskit ja edut siirtyvät olennaisilta osin ostajalle. Palvelujen tarjoamista koskevaan liiketoimeen liittyviä tuottoja kirjattaessa otetaan huomioon se, missä vaiheessa liiketoimi on tilinpäätöspäivänä.

1.4.2. Kulut

Kulut ovat tilikauden aikana tapahtuvia taloudellisen hyödyn tai suorituspotentiaalin vähennyksiä, jotka toteutuvat varojen siirtymisenä pois yhteisöstä, varojen arvon alentumisena tai velkojen kasvuna ja johtavat nettomaisuuserien/nettopääoman vähentymiseen. Niihin kuuluvat kulut sekä vaihtoon perustuvista että muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista.

Tavaroiden ja palvelujen ostamiseen liittyvistä vaihtoon perustuvista transaktioista aiheutuvat kulut kirjataan silloin, kun yhteisö vastaanottaa ja hyväksyy kyseiset tavarat ja palvelut. Ne arvostetaan laskun osoittamaan alkuperäiseen määrään. Lisäksi sellaisiin jakson aikana yhteisölle toimitettuihin palveluihin liittyvät menot, joita koskevaa laskua ei ole vielä saatu tai hyväksytty, kirjataan tilinpäätöspäivänä tuotto- ja kululaskelmaan.

Muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista aiheutuvat menot muodostavat valtaosan yhteisön toimintamenoista. Ne liittyvät varojen siirtoon edunsaajille, ja ne voidaan jakaa kolmeen ryhmään: saamiset; sopimuksen mukaiset siirrot ja harkinnanvaraiset avustukset; rahoitusosuudet ja lahjoitukset. Siirto kirjataan kuluksi sille jaksolle, jonka aikana siirron perustana oleva tapahtuma toteutuu, edellyttäen, että siirto tapahtuu säännösten mukaisesti tai että siirron valtuuttava sopimus on

allekirjoitettu. Lisäksi tuensaajan on täytettävä kaikki tukikelpoisuus-kriteerit, ja veloitteen määrä on voitava arvioida riittävän luotettavasti.

Kun kirjausperusteet täyttävä maksupyyntö vastaanotetaan, tukikelpoinen määrä kirjataan kuluksi. Vuoden lopussa tuensaajien tukikelpoiset menot, joita nämä eivät ole vielä ilmoittaneet, arvioidaan ja kirjataan menojäämäksi.

1.5. EHDOLLISET VARAT JA VELAT

1.5.1. Ehdolliset varat

Ehdollinen omaisuuserä on mahdollinen omaisuuserä, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta, kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan yhteisön määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Ehdollinen omaisuuserä ilmoitetaan tilinpäätöksessä silloin kun se todennäköisesti tuottaa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia.

1.5.2. Ehdolliset velat

Ehdollinen velka on mahdollinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan yhteisön määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Se voi olla myös olemassa oleva velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena mutta jota ei merkitä taseeseen, koska ei ole todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentävien resurssien siirtymistä pois yhteisöstä tai (poikkeuksellisissa tapauksissa) veloitteen suuruus ei ole määritettävissä riittävän luotettavasti.

1.6. YHTEISRAHOITUS

Saadut yhteisrahoitusosuudet täyttävät edellytykset, joiden mukaan ne voidaan katsoa muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista saaduiksi tuloiksi sillä ehdolla, että ne esitetään velkoina jäsenvaltioille, kolmansille maille ja muille tahoille. EKR:n on käytettävä rahoitusosuudet palvelujen tarjoamiseen kolmansille, ja käyttämättä jääneet määrät (saadut rahoitusosuudet) on palautettava. Yhteisrahoitus sopimuksiin liittyvät maksamattomat velat vastaavat saatuja yhteisrahoitusosuuksia, joista on vähennetty hankkeeseen liittyvät menot. Ne eivät vaikuta nettovarojen määrään.

Yhteisrahoitushankkeisiin liittyvät kulut kirjataan, kun ne ovat toteutuneet. Vastaava rahoitusosuuksien määrä kirjataan toiminnan tuotoiksi, joten näillä erillä ei ole vaikutusta varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen.

2. TASEEN LIITETIEDOT

VARAT

2.1. ENNAKKOMAKSUT

Monissa sopimuksissa määrätään, että ennen kuin työt aloitetaan tai tavarat ja palvelut toimitetaan, on maksettava ennakkomaksu. Maksuaikataulua koskevassa sopimusosuudessa voidaan myös määrätä, että maksuja suoritetaan toimeksiannon edistymisestä annettavien selvitysten perusteella. Ennakkomaksut maksetaan yleensä hankkeen toteuttamiseen tai -alueen valuutassa.

Ennakkomaksun takaisinperinnälle tai käytölle asetettu määräaika ratkaisee sen, kirjataanko se lyhyt- vai pitkäaikaiseksi ennakkomaksuksi. Ennakkomaksun käyttö määritellään hankkeesta tehdyssä sopimuksessa. Jos ennakkomaksun palauttamiselle tai käytölle asetettu määräaika on 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä, maksu kirjataan lyhytaikaiseksi ennakkomaksuksi. Koska monet EKR:n hankkeista ovat luonteeltaan pitkäaikaisia, niihin liittyvien ennakkomaksujen on oltava käytettävissä yli vuoden ajan. Tämän vuoksi jotkin ennakkomaksut esitetään pitkäaikaisissa varoissa.

miljoonaa
euroa

	Liite- tieto	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
Pitkäaikaiset ennakkomaksut	2.1.1	-	32	242	135	409	516
Lyhytaikaiset ennakkomaksut	2.1.2	1	50	909	412	1 372	1 145
Yhteensä		1	82	1 151	546	1 781	1 661

2.1.1. Pitkäaikaiset ennakkomaksut

miljoonaa euroa

	31.12.2016	31.12.2015
Suora hallinnointi	71	65
<i>Toteuttajana:</i>		
<i>komissio</i>	39	43
<i>EU:n toimeenpanovirastot</i>	4	1
<i>EU:n edustustot</i>	29	21
Välillinen hallinnointi	338	451
<i>Toteuttajana:</i>		
<i>EIP ja EIR</i>	180	323
<i>kansainväliset järjestöt</i>	87	90
<i>julkisen palvelun tehtäviä hoitavat yksityisoikeudelliset yhteisöt</i>	25	3
<i>julkisoikeudelliset yhteisöt</i>	13	10
<i>kolmannet maat</i>	34	25
Yhteensä	409	516

2.1.2. Lyhytaikaiset ennakkomaksut

miljoonaa
euroa

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
Ennakkomaksut, brutto	9	231	2 945	1 560	4 745	4 250
Kuitattu tilikausien erottamisen yhteydessä	(8)	(181)	(2 037)	(1 148)	(3 373)	(3 105)
Yhteensä	1	50	909	412	1 372	1 145

miljoonaa euroa

	31.12.2016	31.12.2015
Suora hallinnointi	246	283
<i>Toteuttajana:</i>		
<i>komissio</i>	115	123
<i>EU:n toimeenpanovirastot</i>	10	1
<i>EU:n edustustot</i>	122	159
Välillinen hallinnointi	1 125	861
<i>Toteuttajana:</i>		
<i>EIP ja EIR</i>	372	235
<i>kansainväliset järjestöt</i>	432	336
<i>julkisen palvelun tehtäviä hoitavat</i>	121	5
<i>yksityisoikeudelliset yhteisöt</i>		
<i>julkisoikeudelliset yhteisöt</i>	53	56
<i>kolmannet maat</i>	148	229
Yhteensä	1 372	1 145

Ennakkomaksujen kokonaismäärä 31. joulukuuta 2016 (1 781 miljoonaa euroa) on lähes sama kuin niiden kokonaismäärä 31. joulukuuta 2015 (1 661 miljoonaa euroa).

Lyhytaikaisten ennakkomaksujen pieni 227 miljoonan euron lisäys 31. joulukuuta 2015 verrattuna johtuu merkittävästä määrästä sellaisia uusia sopimuksia, joista ei vielä vuonna 2016 aiheutunut menoja. Tämä lisäys kompensoituu pitkäaikaisten ennakkomaksujen vähentymisellä (ks. liitetieto **2.1.1**).

2.1.3. Ennakkomaksujen osalta saadut vakuudet

Vakuuksilla suojataan ennakkomaksuja. Vakuudet raukeavat, kun viimeinen hankkeeseen liittyvä maksu on suoritettu. EKR:lle ennakkomaksujen kattamiseksi annettujen vakuuksien arvo 31. joulukuuta 2016 oli 53 miljoonaa euroa (83 miljoonaa euroa vuonna 2015).

Suurin osa ennakkomaksuista maksetaan osana välillistä hallinnointia. Tällöin vakuuden edunsaajana ei ole EKR vaan hankintaviranomainen.

2.2. ERITYISRAHASTOIHIN MAKSETUT RAHOITUSOSUUDET

Tässä kohdassa esitetään EU:n Bêkou-erityisrahastoon ja EU:n Afrikka-hätärahastoon maksetut rahoitusosuudet. Rahoitusosuuksista on vähennetty erityisrahastojen kulut, ja ne kirjataan EKR:n varoiksi.

EKR hallinnoi rahoitusosuuksia suoraan ja huolehtii niiden käyttämisestä.

miljoonaa euroa

Erityisrahastot	Rahoitusosuudet, netto, 31.12.2015	Vuonna 2016 maksetut rahoitusosuudet	Erityisrahastojen nettokulut vuonna 2016	Rahoitusosuudet, netto, 31.12.2016
Afrikka	–	99	(27)	72
Bêkou	34	–	(8)	26
Yhteensä	34	99	(35)	98

2.3. MUUHUN KUIN VAIHTOON PERUSTUVAT KERRYTETTÄVISSÄ OLEVAT RAHAMÄÄRÄT JA VAIHTOON PERUSTUVAT SAAMISET

miljoonaa euroa

	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	2.3.1	62	104
Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista	2.3.2	70	67
Yhteensä		132	171

2.3.1. Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista

miljoonaa euroa

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
Jäsenvaltiot	–	0	40	–	40	90
Tuensaajat	4	9	6	0	18	23
Julkisoikeudelliset yhteisöt	–	13	10	0	23	16
Kolmannet maat	0	3	1	–	4	2
Arvon alentuminen	(3)	(17)	(5)	–	(25)	(29)
EKR:n ja EU:n toimielinten väliset yhdistilit	–	–	–	2	2	1
Yhteensä	1	8	51	2	62	104

Jäsenvaltioilta kerrytettävissä olevat rahamäärät sisältävät varsinaiset rahoitusosuudet sekä määrät, jotka vielä saadaan siirtymävaiheen rahoitusjärjestelyyn liittyvien oikaisujen seurauksena. Siirtymävaiheen rahoitusjärjestelyn toimet rahoitettiin aiemmista EKR:ista vapautetuista määristä ja vastaavat pääoman muutokset kirjattiin vuonna 2015.

Kerrytettävissä olevat rahamäärät on esitetty seuraavassa taulukossa:

miljoonaa euroa

Jäsenvaltiot	Jäsenvaltioilta saatavat määrät	Jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista vähennettävät määrät	Nettomäärä 31.12.2016
Belgia	25	–	25
Kypros	0	–	0
Tšekki	2	–	2
Kreikka	0	–	0
Latvia	0	–	0
Portugali	0	–	0
Romania	2	–	2
Slovenia	1	–	1
Yhdistynyt kuningaskunta	10	–	10
Yhteensä	40	–	40

2.3.2. Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista

miljoonaa euroa

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
Tulojäämät	0	63	7	0	70	67

EKR:jen väliset yhdystilit	196	424	3 424	(4 043)	(0)	0
Yhteensä	196	487	3 431	(4 043)	70	67

Tulojäämät sisältävät pääasiassa hankkeisiin liittyvistä ennakkomaksuista kertyneitä korkoja (63 miljoonaa euroa) ja EU:n Afrikka-hätärahastoon liittyvistä ennakkomaksuista kertyneitä korkoja (7 miljoonaa euroa).

Kaikkien EKR:jen kassavarat on tehokkuussyistä otettu yhdenteentoista EKR:oon⁹. Tämä edellyttää EKR:jen välisiä siirtoja, joiden vaikutukset tasoitetaan EKR:jen taseiden välisillä yhdystileillä. Yhdystilit esitetään ainoastaan yksittäisten EKR:jen osalta.

2.4. KÄTEISVARAT JA MUUT RAHAVARAT¹⁰

miljoonaa euroa

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
Erityistilit:						
Jäsenvaltioiden rahoituslaitokset	-	-	-	291	291	126
Käyttötilit:						
Liikepankit	-	-	-	389	389	377
Kongo-erityisrahasto*	-	-	-	-	-	1
Yhteensä	-	-	-	680	680	504

*Tähän kohtaan sisältyvät määrät, jotka on osoitettu Kongon demokraattiselle tasavallalle neuvoston päätöksen 2003/583/EY mukaisesti.

Käteisvarojen ja muiden rahavarojen määrässä tapahtunut kokonaislisäys johtuu pääasiassa siitä, että jotkin jäsenvaltiot maksoivat vuoden 2017 ensimmäiset rahoitusosuudet etuajassa joulukuussa 2016.

Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon, että AKT-tuensaajavaltioilla on hallussaan Stabex-varoja, jotka eivät sisälly EKR:n taseeseen. Lyhenne Stabex tarkoittaa EU:n kompensoivaa rahoitusjärjestelmää, jolla tasoitetaan AKT-valtioiden vientitulojen vaihtelua. Kun komissio ja AKT-tuensaajavaltio ovat sopineet siitä, miten Stabex-varat käytetään, ne allekirjoittavat siirtosopimuksen. Neljännen Lomén sopimuksen¹¹ (sellaisena kuin se on tarkistettuna) 211 artiklan mukaan varat siirretään AKT-valtion nimissä avatulle korolliselle tilille, jota varten edellytetään sekä AKT-valtion että komission edustajan allekirjoitusten esittämistä. Varoja säilytetään näillä kahta allekirjoitusta edellyttävillä tileillä, kunnes ne voidaan siirtää hankkeen käyttöön keskinäisistä velvoitteista tehdyn sopimuksen mukaisesti. Tiliin liittyvä allekirjoitusoikeus säilyy komission tulojen ja menojen hyväksyjällä, joka pystyy näin varmistamaan, että varat maksetaan suunnitellulla tavalla. Kahta allekirjoitusta edellyttävällä tilillä olevat varat ovat AKT-valtion omaisuutta, joten niitä ei kirjata varoiksi EKR:n tileihin. Näille tileille tehtävät siirrot kirjataan Stabex-maksuiksi. Lisätietoja on liitetiedossa **3.1.1**.

Vuoden 2016 tilinpäätöksen esittämistavan parantamiseksi rahoituslaitosten ja pankkien luokittelua on tarkistettu. Vuodelta 2015 on annettu uuden esitystavan mukaiset vertailutiedot.

VELAT

2.5. VARAUKSET

⁹ Kassavarat esitetään yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavan varainhoitoasetuksen 59 artiklan mukaisesti 11. EKR:n taseessa.

¹⁰ Kassavarat esitetään yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavan varainhoitoasetuksen 59 artiklan mukaisesti 11. EKR:n taseessa. Pankkitilityypeistä on lisätietoa rahoitusriskin hallintaa käsittelevässä luvussa 5.

¹¹ EYVL L 156, 29.5.1998, s. 3–106.

miljoonaa euroa

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
<i>Varaukset</i>	-	-	-	4	4	4
Yhteensä	-	-	-	4	4	4

Varaus on paras mahdollinen arvio todennäköisestä määrästä, jonka EKR maksaa rahoittaakseen yritysten kehittämiskeskuksen (YKK) toiminnan hallitun lopettamisen. YKK:n toiminnan lopettamisesta päätettiin AKT-EU-suurlähettiläskomitean kokouksessa 23. lokakuuta 2014 (päätös N:o 4/2014).

Määrä sisältää myös YKK:ta vastaan nostetut kanteet (1,2 miljoonaa euroa) sekä 31. joulukuuta 2016 alkaneesta YKK:n purkamisvaiheesta (joka kattaa mm. viimeiset hallinnolliset tehtävät, kesken olevat oikeudenkäynnit sekä arkistojen ylläpidon) vielä odotettavissa olevat kustannukset (ks. liitetieto **4.3.2**).

2.6. RAHOITUSVELAT

miljoonaa
euroa

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
Yhteisrahoitusosuuksiin liittyvät velat	-	-	6	-	6	10
Yhteensä	-	-	6	-	6	10

Yhteisrahoitusosuuksiin liittyvän kokonaisvelan muutoksen syistä on tarkempaa tietoa liitetiedossa **2.7.2.1.**

2.7. VELAT

miljoonaa
euroa

	Liite-tieto	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
Lyhytaikaiset velat	2.7.1	0	12	112	97	222	180
Muut velat	2.7.2	-	(0)	325	2	327	340
Yhteensä		0	12	438	99	549	520

2.7.1. Lyhytaikaiset velat

miljoonaa euroa

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
Tuensaajat ja toimittajat	0	11	69	19	98	79
Jäsenvaltiot	-	-	0	-	0	0
Kolmannet maat	0	0	29	61	91	83
Julkisoikeudelliset yhteisöt	0	1	18	14	32	21
Muut lyhytaikaiset velat	0	1	(4)	4	1	(3)
Yhteensä	0	12	112	97	222	180

Lyhytaikaisiin velkoihin kirjataan EKR:n saamat sen avustuksiin liittyvät menoilmoitukset. Menoilmoituksessa ilmoitettu määrä kirjataan velkoihin, kun menoilmoitus on vastaanotettu. Hankintoihin liittyvät veloitus- ja hyvityslaskut käsitellään tätä samaa menettelyä noudattaen. Tilikaudelle kuuluvat menoilmoitukset on otettu huomioon tilikautta päätettäessä. Nämä siirtyvät erät on arvioitu ja arvioiden mukaiset tukikelpoiset määrät kirjattu tuotto- ja kululaskelmaan.

2.7.2. Muut velat

miljoonaa
euroa

	Liite-tieto	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
Yhteisrahoitusosuuksiin liittyvät velat	2.7.2.1	-	-	63	1	64	31
Rahaston pääomaosuuksiin liittyvät siirtovelat	2.7.2.2	-	-	261	-	261	307
Muut velat	2.7.2.3	-	-	-	2	2	2
Yhteensä		-	-	324	3	327	340

2.7.2.1. Yhteisrahoitusosuuksiin liittyvät velat

Seuraavassa taulukossa on esitetty yhteisrahoitusosuuksiin liittyvät pitkä- ja lyhytaikaiset velat jäsenvaltioittain.

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
	<i>miljoonaa euroa</i>					
Pitkäaikainen yhteisrahoitus						
<i>Belgia</i>	-	-	2	-	2	1
<i>Saksa</i>	-	-	0	-	0	1
<i>Yhdistynyt kuningaskunta</i>	-	-	1	-	1	3
<i>Ruotsi</i>	-	-	2	-	2	4
<i>Kanada</i>	-	-	0	-	0	1
	-	-	6	-	6	10
Lyhytaikainen yhteisrahoitus						
<i>Belgia</i>	-	-	3	1	4	3
<i>Tanska</i>	-	-	1	0	1	1
<i>Ranska</i>	-	-	37	-	37	10
<i>Saksa</i>	-	-	1	-	1	1
<i>Alankomaat</i>	-	-	1	-	1	1
<i>Espanja</i>	-	-	3	-	3	3
<i>Yhdistynyt kuningaskunta</i>	-	-	11	-	11	1
<i>Ruotsi</i>	-	-	7	-	7	12
<i>Kanada</i>	-	-	0	-	0	(1)
	-	-	63	1	64	31
Yhteensä	-	-	69	1	70	41

Yhteisrahoitusosuuksiin liittyvät pitkä- ja lyhytaikaiset velat kasvoivat 29 miljoonaa euroa edelliseen tilikauteen verrattuna.

Vuonna 2016 saatiin uusia yhteisrahoitusosuuksia Yhdistyneeltä kuningaskunnalta (9,4 miljoonaa euroa), Belgialta (3,3 miljoonaa euroa) ja Ruotsilta (0,9 miljoonaa euroa).

Yhteisrahoitusosuuksiin liittyvät pitkä- ja lyhytaikaiset velat kasvoivat yhteisrahoitushankkeisiin liittyvien tulojen ja menojen kirjaamisen seurauksena 15 miljoonalla eurolla (ks. liitetiedot **3.1.2** ja **3.4**).

2.7.2.2. Rahaston pääomaosuuksiin liittyvät siirtovelat

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
	<i>miljoonaa euroa</i>					
<i>Yhdistynyt kuningaskunta</i>	-	-	252	-	252	259
<i>Ruotsi</i>	-	-	-	-	-	48
<i>Unkari</i>	-	-	9	-	9	-
Yhteensä	-	-	261	-	261	307

Rahaston pääomaosuuksiin liittyvät siirtovelat sisältävät jäsenvaltioiden etukäteen maksamat rahoitusosuudet.

2.7.2.3. Muut velat

Muut velat sisältävät lähinnä kohdentamattomia saatuja maksuja ja palautettuja maksuja.

2.8. MENOJÄÄMÄT JA TULOENNAKOT

miljoonaa
euroa

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
<i>Menojäämät</i>	1	93	567	110	770	853
<i>Muut menojäämät ja tuloennakot</i>	-	(0)	(0)	6	6	2
Yhteensä	1	93	567	115	776	855

Menojäämät muodostuvat sellaisista voimassa oleviin tai päättyneisiin sopimuksiin liittyvistä arvioituista toimintamenoista, joista ei ole vielä hyväksytty maksupyyntöjä ja joiden tapauksessa EKR:n tuensaajille vuonna 2016 aiheutuneet tukikelpoiset menot on arvioitu käyttämällä parhaita nykyisistä sopimuksista saatavilla olevia tietoja. Se osuus arvioituista menojäämistä, joka liittyy maksettuihin ennakkomaksuihin, on kirjattu ennakkomaksujen vähennykseksi (ks. liitetieto **2.1**).

NETTOVARAT

2.9. RAHASTON PÄÄOMA

2.9.1. Rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t

miljoonaa
euroa

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	Yhteensä
<i>Rahaston pääoma</i>	12 164	10 973	20 960	29 367	73 464
<i>Rahaston pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty</i>	(0)	(0)	(5 223)	(29 367)	(34 590)
Rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty, 31.12.2015	12 164	10 973	15 737	-	38 873
<i>Rahaston pääoma</i>	12 164	10 973	20 960	29 367	73 464
<i>Rahaston pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty</i>	-	(0)	(1 773)	(29 367)	(31 140)
Rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty, 31.12.2016	12 164	10 973	19 187	-	42 323

Rahaston pääomalla tarkoitetaan jäsenvaltioiden rahoitusosuuksia kuhunkin EKR:oon. Määrät perustuvat jäsenvaltioiden välisiin sisäisiin sopimuksiin. Rahaston pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty, tarkoittaa alkuperäistä määrärahaa, jota jäsenvaltioita ei ole vielä pyydetty maksamaan.

Rahaston pääoma, jonka maksamista on pyydetty, tarkoittaa alkuperäisiä määrärahoja, joiden siirtämistä kassatileille on pyydetty jäsenvaltioilta (ks. jäljempänä oleva liitetieto **2.9.2**).

2.9.2. Jäsenvaltiokohtainen erittely rahaston pääomasta, jonka maksamista on pyydetty, ja rahaston pääomasta, jonka maksamista ei ole pyydetty

Rahoitusosuudet	%	miljoonaa euroa		
		Maksua ei pyydetty, 31.12.2015	Maksua pyydetty vuonna 2016	Maksua ei pyydetty, 31.12.2016
Itävalta	2,41	126	(83)	43
Belgia	3,53	184	(122)	63
Bulgaria	0,14	7	(5)	2
Kypros	0,09	5	(3)	2
Tšekki	0,51	27	(18)	9
Tanska	2,00	104	(69)	35
Viro	0,05	3	(2)	1
Suomi	1,47	77	(51)	26
Ranska	19,55	1 021	(674)	347
Saksa	20,50	1 071	(707)	364
Kreikka	1,47	77	(51)	26
Unkari	0,55	29	(19)	10
Irlanti	0,91	48	(31)	16
Italia	12,86	672	(444)	228
Latvia	0,07	4	(2)	1
Liettua	0,12	6	(4)	2
Luxemburg	0,27	14	(9)	5
Malta	0,03	2	(1)	1
Alankomaat	4,85	253	(167)	86
Puola	1,30	68	(45)	23
Portugali	1,15	60	(40)	20
Romania	0,37	19	(13)	7
Slovakia	0,21	11	(7)	4
Slovenia	0,18	9	(6)	3
Espanja	7,85	410	(271)	139
Ruotsi	2,74	143	(95)	49
Yhdistynyt kuningaskunta	14,82	774	(511)	263
Yhteensä	100,00	5 223	(3 450)	1 773

Pääoma, jonka maksamista on pyydetty vuonna 2016, muodostuu kokonaisuudessaan 10. EKR:n pääomasta. Kokonaismäärä, jonka maksamista on pyydetty, muodostuu kokonaan tavanomaisesta pääomasta (3 450 miljoonaa euroa). Kahdeksannen ja yhdeksännen EKR:n koko pääoman maksamista on pyydetty, ja se on maksettu kokonaisuudessaan. Yhdennentoista EKR:n pääoman maksamista ei vielä ole pyydetty.

2.9.3. Seuraaville varainhoitovuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt

	miljoonaa euroa					
	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
Toimintansa päättäneistä EKR:ista siirretyt varat	627	1 625	–	–	2 252	2 252

Tähän kohtaan sisältyvät toimintansa päättäneistä EKR:ista kahdeksanteen ja yhdeksänteen EKR:oon siirretyt varat.

2.9.4. Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – siirrot toiminnassa olevien EKR:jen välillä

	<i>miljoonaa euroa</i>				
	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	Yhteensä
Saldo 31.12.2014	(3 147)	1 758	(209)	1 597	–
<i>Purettuja sitoumuksia vastaavien varojen siirrot aiemmista EKR:ista 10. EKR:n suoritusvaraukseen</i>	(6)	(109)	114	–	–
<i>Purettuja sitoumuksia vastaavien varojen siirrot aiemmista EKR:ista 11. EKR:n suoritusvaraukseen</i>	–	–	(32)	32	–
<i>Siirto 10. ja 11. EKR:n suoritusvarauksista siirtymävaiheen rahoitusjärjestelyyn</i>	–	–	(41)	41	–
<i>Siirrot siirtymävaiheen rahoitusjärjestelystä 10. ja 11. EKR:n suoritusvarauksiin</i>	–	–	11	(11)	–
<i>Siirtymävaiheen rahoitusjärjestelyn mukaisesti sidottujen varojen palauttaminen</i>	676	727	192	(1 595)	–
Saldo 31.12.2015	(2 476)	2 376	35	65	–
<i>Purettuja sitoumuksia vastaavien varojen siirrot aiemmista EKR:ista 10. EKR:n suoritusvaraukseen</i>	(20)	(163)	182	–	–
<i>Purettuja sitoumuksia vastaavien varojen siirrot aiemmista EKR:ista 11. EKR:n suoritusvaraukseen</i>	–	–	(356)	356	–
<i>Siirto 11. EKR:n suoritusvarauksesta Afrikan rauhanrahastoon (10. EKR)</i>	–	–	386	(386)	–
Saldo 31.12.2016	(2 496)	2 214	247	35	–

Tähän kohtaan sisältyvät toiminnassa olevien EKR:jen välillä siirretyt varat.

Cotonoun sopimuksen tultua voimaan kaikki aikaisempien, toiminnassa olevien EKR:jen käyttämättä jääneet varat on siirretty viimeksi avattuun EKR:oon sitoumusten vapauttamisen jälkeen. Euroopan kehitysrahastojen välillä siirrettävät varat kasvattavat kohderahaston määrärahoja ja vähentävät alkuperärahadon määrärahoja. Kymmenennen ja yhdennentoista EKR:n suoritusvarauksiin siirretyt varoja voidaan sitoa ainoastaan tietyin edellytyksin sisäisten sopimusten mukaisesti.

Yhdennentoista EKR:n suoritusvarauksesta otettiin vuonna 2016 yhteensä 386 miljoonaa euroa 10 EKR:oon kuuluvan Afrikan rauhanrahaston rahoittamista varten.

3. TUOTTO- JA KULULASKELMAN LIITETIEDOT

TUOTOT

miljoonaa euroa

	Liitetieto	2016	2015
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	3.1	8	90
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista	3.2	66	50
Yhteensä		73	140

3.1. TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

miljoonaa euroa

	Liite-tieto	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	2016	2015
Varojen takaisinperintä		0	5	13	4	23	20
Stabex-varojen takaisinperintä	3.1.1	1	-	-	-	1	1
Yhteisrahoitusosuuksiin liittyvät tuotot	3.1.2	-	-	(15)	-	(15)	69
Yhteensä		1	5	(2)	4	8	90

Muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista saatavat tuotot voidaan jakaa hallinnointitavan mukaan seuraavasti:

miljoonaa euroa

	2016	2015
Suora hallinnointi	6	61
<i>Toteuttajana:</i>		
<i>komissio</i>	1	3
<i>EU:n edustustot</i>	5	58
Välillinen hallinnointi	2	29
<i>Toteuttajana:</i>		
<i>kolmannet maat</i>	(0)	14
<i>kansainväliset järjestöt</i>	2	14
<i>julkisoikeudelliset yhteisöt</i>	0	0
<i>julkisen palvelun tehtäviä hoitavat yksityisoikeudelliset yhteisöt</i>	0	1
Yhteensä	8	90

3.1.1. Stabex-varojen takaisinperintä

Kahta allekirjoitusta edellyttäviltä AKT-maissa olevilta tileiltä siirrettiin vuonna 2016 takaisin EKR:oon 1 miljoona euroa. Nämä tulot sisältyvät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista saatuihin tuottoihin (Stabex-varojen takaisinperintä) kahdeksannen EKR:n tuotto- ja kululaskelmassa.

3.1.2. Yhteisrahoitusosuuksiin liittyvät tuotot

Saadut yhteisrahoitusosuudet täyttävät edellytykset, joiden mukaan ne voidaan katsoa sellaisiksi muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista saaduiksi tuloiksi, joihin sovelletaan ehtoja. Niiden ei tämän

vuoksi pitäisi vaikuttaa tuotto- ja kululaskelmaan. Saadut yhteisrahoitusosuudet säilytetään veloissa (ks. liitetieto **2.7.2.1**) siihen asti, kun niihin liittyvät ehdot on täytetty eli tukikelpoiset menot ovat aiheutuneet (ks. liitetieto **3.4**). Menoja vastaava määrä kirjataan tämän jälkeen yhteisrahoitusosuuksista saatuihin muuhun kuin vaihtoon perustuviin tuottoihin. Tämän seurauksena vaikutus tilikauden taloudelliseen tulokseen on nolla.

3.2. TUOTOT VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

	<i>miljoonaa euroa</i>					
	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	2016	2015
<i>Rahoitustuotot</i>	(0)	2	2	(1)	3	8
<i>Muut tuotot</i>	2	17	40	3	62	42
Yhteensä	2	19	43	2	66	50

Rahoitustuotot muodostuvat pääasiassa ennakkomaksujen koroista, jotka olivat 3 miljoonaa euroa¹² vuonna 2016 (7 miljoonaa euroa vuonna 2015).

Muut tuotot muodostuvat kokonaisuudessaan realisoituneista ja realisoitumattomista kurssivoitoista.

KULUT

3.3. TUKIVÄLINEET

	<i>miljoonaa euroa</i>					
	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	2016	2015
<i>Ohjelmoitava apu</i>	1	(3)	1 007	746	1 751	1 971
<i>Makrotaloudellinen tuki</i>	–	39	–	–	39	51
<i>Alakohtaiset politiikat</i>	(0)	18	–	–	18	(24)
<i>AKT-valtioiden väliset hankkeet</i>	–	41	301	351	693	746
<i>Korkotuet</i>	(3)	–	–	–	(3)	(6)
<i>Hätäapu</i>	–	(0)	98	300	398	285
<i>Aiempiin Euroopan kehitysrahastoihin liittyvät muut tukiohjelmat</i>	–	1	–	–	1	0
<i>Institutionaalinen tuki</i>	–	–	5	33	38	34
<i>Vientitulojen vaihtelun kompensatio</i>	(0)	0	–	–	0	(3)
<i>Rahoitusosuudet erityisrahastoihin</i>	–	–	–	35	35	5
Yhteensä	(2)	95	1 411	1 465	2 970	3 059

EKR:n toimintamenot liittyvät eri välineisiin ja menon tyyppi määräytyy sen mukaan, miten maksut suoritetaan ja miten varoja hallinnoidaan.

¹² Kirjattu yhdenteentoista EKR:oon sovellettavan varainhoitoasetuksen 9 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti.

3.4. YHTEISRAHOITUSKULUT

miljoonaa
euroa

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	2016	2015
<i>Yhteisrahoitus</i>	–	–	(15)	–	(15)	69

Nämä ovat yhteisrahoitushankkeisiin vuonna 2016 liittyneitä kuluja. Lukuja tarkasteltaessa olisi otettava huomioon, että kulut sisältävät tilikausien erottamiseen liittyvät määrät, jotka on arvioitu (ja ne sisältävät tämän vuoksi myös viime vuotta koskevien arvioitujen määrien peruutukset). Koska vuotta 2015 koskevien arvioitujen kulujen peruutukset (50 miljoonaa euroa) ylittävät vuonna 2016 aiheutuneet kulut (35 miljoonaa euroa), yhteisrahoituskulujen määrä vuonna 2016 on negatiivinen. Vastaavat negatiiviset tuotot on kirjattu tuotto- ja kululaskelmaan (ks. liitetieto **3.1.2**).

3.5. TUKIVÄLINEET JA YHTEISRAHOITUSKULUT HALLINNOINTITAVAN MUKAAN ERITELTYINÄ

miljoonaa euroa

	2016	2015
Suora hallinnointi	1 173	1 106
<i>Toteuttajana:</i>		
<i>komissio</i>	140	99
<i>EU:n toimeenpanovirastot</i>	10	2
<i>Erityisrahastot</i>	36	5
<i>EU:n edustustot</i>	987	1 000
Välillinen hallinnointi	1 781	2 023
<i>Toteuttajana:</i>		
<i>EIP ja EIR</i>	5	31
<i>kansainväliset järjestöt</i>	821	990
<i>julkisen palvelun tehtäviä hoitavat</i>	143	31
<i>yksityisoikeudelliset yhteisöt</i>		
<i>julkisoikeudelliset yhteisöt</i>	57	70
<i>kolmannet maat</i>	756	900
<i>julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien toteuttamisesta vastaavat yksityisoikeudelliset yhteisöt</i>	(1)	1
Yhteensä	2 954	3 128

3.6. KULUT RAHOITUSTOIMINNASTA

miljoonaa
euroa

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	2016	2015
<i>Saamisten arvon alentuminen</i>	0	0	(4)	–	(4)	1
<i>Muut rahoituskulut</i>	–	–	–	0	0	0
Yhteensä	0	0	(4)	0	(4)	1

Saamisten arvon alentuminen sisältää tilikauden päättyessä tehdyn arvion sellaisiin saamiin liittyvistä kuluista, joita ei saada perittyä takaisin, sekä viime vuotta koskeviin vastaaviin kuluarvioihin liittyvät peruutukset. Koska vuotta 2015 koskevien määrien peruutukset (29 miljoonaa euroa) ylittävät vuotta 2016 koskevan kuluarvion (25 miljoonaa euroa), saamisten arvon alentumiseen liittyvien kulujen kokonaismäärä vuonna 2016 on negatiivinen.

3.7. MUUT KULUT

miljoonaa

euroa

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	2016	2015
Hallinnolliset ja tietotekniset kulut	-	(0)	4	126	129	113
Riski- ja kuluvaraukset	-	-	-	-	-	4
Myyntisaamisiin liittyvät realisoituneet tappiot	0	0	0	-	0	2
Kurssitappiot	3	19	42	3	66	44
Yhteensä	3	19	46	129	196	162

Tämä erä sisältää tukimenot, jotka ovat EKR:jen ohjelmasuunnitteluun ja niiden varojen käyttöön liittyviä hallintokuluja. Tällaisiin kuluihin kuuluvat hankkeiden valmisteluun, seurantaan ja arviointiin liittyvät kustannukset sekä tietotekniikkaan ja tekniseen apuun liittyvät kustannukset.

4. EHDOLLISET VARAT JA VELAT JA MUUT TILINPÄÄTÖKSESSÄ ESITETTÄVÄT TIEDOT

4.1. EHDOLLISET VARAT

miljoonaa
euroa

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
Suoritustakuut	(0)	4	5	0	9	13
Määrien pidättämiseen perustuvat vakuudet	-	4	3	-	7	6
Yhteensä	(0)	7	8	0	16	20

EKR:n rahoitusta saavilta tuensaajilta vaaditaan suoritustakuu, jolla varmistetaan, että ne noudattavat EKR:n kanssa tekemänsä sopimukseen sisältyviä ehtoja.

Määrien pidättämiseen perustuvat vakuudet koskevat ainoastaan urakkasopimuksia. Tuensaajille suoritettavista välimaksuista pidätetään yleensä 10 prosenttia sen varmistamiseksi, että toimeksisaaja täyttää sopimusvelvoitteensa. Tällaiset pidätetyt määrät esitetään velkoina. Toimeksisaaja voi hankintaviranomaisen suostumuksella kuitenkin asettaa sopimusvakuuden, jolla korvataan välimaksuista tehtävä pidätys. Tällaiset vakuudet esitetään ehdollisina varoina.

Kun kyse on välillisen hallinnon piiriin kuuluvista sopimuksista, vakuus ei kuulu EKR:lle vaan hankintaviranomaiselle, joten vakuutta ei kirjata EKR:n tileihin.

4.2. MUUT MERKITTÄVÄT TILINPÄÄTÖKSESSÄ ESITETTÄVÄT TIEDOT

4.2.1. Talousarviositoumukset, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi

Jäljempänä esitetty määrä saadaan vähentämällä maksattamatta olevien sitoumusten määrästä niihin liittyvät, tuotto- ja kululaskelmaan kuluiksi kirjatut määrät. Talousarviosta maksattamatta olevat

sitoumukset ovat avoimia sitoumuksia, joita vastaavia maksuja ei vielä ole suoritettu ja/tai joita ei vielä ole purettu. Maksattamatta olevia määriä syntyy aina monivuotisten ohjelmien yhteydessä.

miljoonaa
euroa

	8. EKR	9. EKR	10. EKR	11. EKR	31.12.2016	31.12.2015
<i>Talousarviositoumukset, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi</i>	2	202	2 406	4 136	6 746	5 821
Yhteensä	2	202	2 406	4 136	6 746	5 821

Näitä sitoumuksia oli 31. joulukuuta 2016 yhteensä 7 665 miljoonaa euroa (vuonna 2015 vastaava määrä oli 6 809 miljoonaa euroa).

4.2.2. Yritysten kehittämiskeskus (YKK)

Kesäkuussa 2014 pidetyssä AKT-EU-ministerineuvostossa sovittiin YKK:n toiminnan hallitusta lopettamisesta siten, että samalla varmistetaan, että YKK:n AKT-maissa ja -alueilla toteuttamat yksityissektorin tukemiseen tähtäävät hankkeet saatetaan kaikilta osin päätökseen. Tätä varten AKT-EU-ministerineuvosto antoi AKT-EU-suurlähettiläskomitealle valtuudet hyväksyä päätöksiä, jotka ovat tarpeen YKK:n toiminnan hallituksi lopettamiseksi.

AKT-EU-suurlähettiläskomitea valtuutti 23. lokakuuta 2014 antamallaan päätöksellä N:o 4/2014 YKK:n hallintoneuvoston toteuttamaan välittömästi kaikki YKK:n toiminnan lopettamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Hallintoneuvostolle annettiin päätöksen 2 artiklan mukaisesti tehtäväksi nimetä selvittäjä valmistelemaan ja toteuttamaan sulkemissuunnitelmaa.

Selvittäjä toimitti kesäkuun 2015 lopussa YKK:n hallintoneuvostolle lopullisen strategiasuunnitelman, joka sisältää talousarvion ja työohjelman. Strategiasuunnitelmassa on otettu huomioon työmarkkinaosapuolten välisen vuoropuhelun tulokset. Lopulliseen strategiasuunnitelmaan sisältynyt YKK:n hallintoneuvoston hyväksymä talousarvio muodosti perustan yhteensä 18,2 miljoonan euron rahoituspäätösehdotukselle, jonka komissio hyväksyi vuonna 2015. Rahoituspäätöksen hyväksymisen jälkeen YKK:n ja komission välillä tehtiin joulukuussa 2015 avustussopimus, joka tarjoaa YKK:lle sen omaisuuserien realisointia ja sen velkojen maksua varten tarvittavan rahoituksen. Tämä avustussopimus tuli voimaan 1. tammikuuta 2016, ja sen voimassaolo päättyy 31. joulukuuta 2017. Sopimuksen arvo sisältyy maksattamatta oleviin sitoumuksiin, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi.

5. RAHOITUSRISKIN HALLINTA

Seuraavat EKR:n rahoitusriskin hallintaa koskevat tiedot liittyvät kassanhallintatoimiin, jotka komissio on toteuttanut EKR:n puolesta sen varojen hallinnoimiseksi.

5.1. RISKINHALLINTAPOLITIIKKA JA SUOJAUS

EKR:n kassanhallintasäännöt ja -periaatteet vahvistetaan yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavassa varainhoitoasetuksessa ja sisäisessä sopimuksessa.

Varainhoitoasetuksen mukaisesti noudatetaan seuraavia peruseriaatteita:

- Jäsenvaltiot maksavat EKR:n rahoitusosuudet jäsenvaltion keskuspankissa tai jäsenvaltion nimeämässä rahoituslaitoksessa oleville erityistileille. Rahoitusosuudet pidetään kyseisillä tileillä siihen asti, kun maksu EKR:lle tulee suoritettavaksi.
- Jäsenvaltiot maksavat EKR:n rahoitusosuudet euroina. Maksut EKR:sta suoritetaan euroina ja muina valuuttoina, joihin kuuluu myös vähemmän tunnettuja valuuttoja.
- Komission EKR:n nimissä avaamilla pankkitileillä ei saa tapahtua tilinyhtymisiä.

Erityistilien lisäksi komissio on avannut EKR:n nimissä muita pankkitilejä rahoituslaitoksissa (keskuspankeissa ja liikepankeissa) suorittaakseen ja vastaanottaakseen sellaisia maksuja, jotka eivät liity jäsenvaltioiden rahoitusosuuksiin.

Kassanhallinta- ja maksutoiminnot ovat pitkälle automatisoituja ja perustuvat ajanmukaisiin tietotekniikkajärjestelmiin. Käytössä on lisäksi erityismenettelyjä, joilla taataan järjestelmän turvallisuus ja varmistetaan tehtävien eriyttäminen varainhoitoasetuksen säännösten, komission noudattamien sisäistä valvontaa koskevien standardien ja tilintarkastuseriaatteiden mukaisesti.

Kassanhallinta- ja maksutoimintojen hallinnointi perustuu kirjallisiin ohjeisiin ja menettelyihin, joiden tavoitteena on vähentää operatiivisia ja rahoitusriskejä sekä varmistaa valvonnan riittävyys. Ohjeet ja menettelyt kattavat eri toiminnot, ja niiden noudattamista valvotaan säännöllisesti.

5.2. VALUUTTARISKI

EKR:oon kohdistuva valuuttariski vuoden lopussa – nettopositio

	31.12.2016							31.12.2015						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Muut	Yhteensä	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Muut	Yhteensä
Rahoitusvarat														
<i>Saamiset ja kerrytettävissä olevat rahamäärät</i>	0	-	-	-	129	3	132	-	-	-	-	171	1	171
<i>Käteisvarat ja muut rahavarat</i>	2	0	-	-	678	-	680	4	0	-	-	500	-	504
Yhteensä	2	0	-	-	807	3	812	4	0	-	-	671	1	675
Rahoitusvelat														
<i>Pitkäaikaiset rahoitusvelat</i>	-	-	-	-	(6)	-	(6)	0	-	-	-	(10)	-	(10)
<i>Velat</i>	0	-	-	-	(495)	(54)	(549)	0	-	-	-	(473)	(47)	(520)
Yhteensä	0	-	-	-	(501)	(54)	(555)	0	-	-	-	(483)	(47)	(530)
Yhteensä	2	0	-	-	306	(51)	257	4	0	-	-	188	(46)	145

miljoonaa
euroa

Kaikki rahoitusosuudet pidetään euromääräisinä ja muita valuuttoja ostetaan vain silloin kun niitä tarvitaan maksujen suorittamiseksi. Tämän vuoksi EKR:n kassanhallintatoimintoihin ei kohdistu valuuttariskiä.

5.3. KORKORISKI

EKR ei ota lainaa, joten siihen ei kohdistu korkoriskiä.

EKR:n pankkitileillä oleville varoille kertyy kuitenkin korkoa. Komissio on sen vuoksi ottanut EKR:n puolesta käyttöön toimenpiteet varmistaakseen, että kertynyt korko vastaa markkinakorkoja ja niiden vaihteluja.

Kukin jäsenvaltio maksaa rahoitusosuutensa EKR:n talousarvioon nimeämässään rahoituslaitoksessa olevalle erityistilille. Koska osa näihin tileihin sovellettavista koroista voi olla nykyään negatiivisia, tileillä olevat saldot pidetään mahdollisimman pieninä kassanhallintaan liittyvillä menettelyillä. Lisäksi negatiivisesta korosta aiheutuvista kustannuksista vastaa neuvoston asetuksen (EU) 2016/888 mukaan asianomainen jäsenvaltio.

Korko maksetaan liikepankeissa olevien tilien yliyön-saldoille päivittäin. Tällaisten tilien saldoille saatava korko perustuu vaihtuviin markkinakorkoihin, joihin sovelletaan (positiivista tai negatiivista) sopimusmarginaalia. Useimmille pankkitileille maksetaan korkoa, joka perustuu markkinoiden viitekorkoon ja jossa on otettu huomioon kyseisen koron vaihtelut. EKR:oon ei sen vuoksi kohdistu riskiä siitä, että sen tileillä oleville varoille maksettaisiin markkinakorkoa alhaisempaa korkoa.

5.4. LUOTTORISKI (VASTAPUOLIRISKI)

Rahoitusvarat, joihin liittyvä suoritus ei ole myöhästynyt ja joiden arvo ei ole alentunut

miljoonaa
euroa

	Yhteensä	Määrä, joka ei ole myöhässä ja johon ei ole tehty arvonalennusta	Myöhässä oleva määrä, johon ei ole tehty arvonalennusta		
			< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta
<i>Vaihtoon perustuvat saamiset ja muuhun kuin vaihtoon perustuvat kerrytettävissä olevat rahamäärät</i>	132	93	36	4	–
Yhteensä 31.12.2016	132	93	36	4	–
<i>Vaihtoon perustuvat saamiset ja muuhun kuin vaihtoon perustuvat kerrytettävissä olevat rahamäärät</i>	171	50	120	1	–
Yhteensä 31.12.2015	171	50	120	1	–

Rahoitusvarat riskiluokittain

miljoonaa euroa

	31.12.2016			31.12.2015		
	Saamiset	Maksettu	Yhteensä	Saamiset	Maksettu	Yhteensä
<i>Vastapuolet, joilla on ulkopuolisen tahon antama luottoluokitus</i>						
<i>Paras tai erittäin hyvä luottoluokitus</i>	34	284	318	6	167	173
<i>Parempi keskitason luottoluokitus</i>	3	371	374	34	16	50
<i>Heikompi keskitason luottoluokitus</i>	2	16	18	36	312	348
<i>Spekulatiiviluokka</i>	1	9	10	14	9	23
Yhteensä	40	680	720	90	503	593
<i>Vastapuolet, joilla ei ole ulkopuolisen tahon antamaa luottoluokitusta</i>						–

Ryhmä 1 (velalliset, joilla ei ole aikaisempia maksulaiminlyönnejä)	92	0	92	81	1	82
Ryhmä 2 (velalliset, joilla on aikaisempia maksulaiminlyönnejä)	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	92	0	92	81	1	82
Yhteensä	132	680	812	171	504	675

Spekulatiiviluokkaan ja heikompaan keskitason luottoluokitusluokkaan kuuluvat rahoitusvarat ovat pääasiassa EKR-rahoitusosuuksia, jotka jäsenvaltiot ovat maksaneet avaamilleen erityistileille EKR:n varainhoitoasetuksen 22 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Kyseisen asetuksen mukaan nämä määrät on pidettävä erityistileillä siihen asti, kun maksut tulevat suoritettaviksi.

Suurin osa EKR:n kassavaroista on talletettu EKR:n varainhoitoasetuksen mukaisesti erityistileille, jotka jäsenvaltiot ovat avanneet rahoitusosuuksiensa maksamista varten. Suurin osa näistä tileistä on jäsenvaltioiden valtiokonttoreissa tai keskuspankeissa. EKR:oon kohdistuu näiden laitosten osalta erittäin vähäinen vastapuoliriski (riski liittyy EKR:n toimintaan osallistuviin jäsenvaltioihin).

Kun kyse on liikepankeissa olevista EKR:n kassavaroista, joilla katetaan suoritettavat maksut, näille tileille siirretään varoja vain tarpeen mukaan, ja kyseisiä kassavaroja hallinnoidaan automaattisesti komission kassanhallintajärjestelmällä. Kullakin tilillä pidetään käteisvaroja vähimmäismäärä, joka on suhteessa tililtä päivittäin suoritettavien maksujen keskimäärään. Näiden tilien yliyön-saldo on tämän vuoksi jatkuvasti hyvin alhainen, joten EKR:oon kohdistuva riski on pieni.

EKR:oon kohdistuva vastapuoliriski pyritään lisäksi minimoimaan valitsemalla liikepankit erityisohjeiden mukaisesti.

Liikepankit valitaan aina tarjouskilpailulla. Liikepankin lyhytaikaisen luottoluokituksen on oltava vähintään P-1 (Moody's) tai vastaava (S&P A-1 tai Fitch F1), jotta se voi osallistua tarjouskilpailuun. Tietyissä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa voidaan hyväksyä heikompiin luokitus.

5.5. LIKVIDITEETTIRISKI

Analyyysi rahoitusvastuista sopimuksen jäljellä olevan voimassaoloajan mukaan

	<i>miljoonaa euroa</i>			
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
<i>Rahoitusvelat</i>	549	6	-	555
Yhteensä 31.12.2016	549	6	-	555
<i>Rahoitusvelat</i>	520	10	-	530
Yhteensä 31.12.2015	520	10	-	530

EKR:oon sovellettavilla budjettiperiaatteilla varmistetaan, että budjettikauden kassavarojen kokonaismäärä riittää aina kauden kaikkien maksujen suorittamiseen. Jäsenvaltioilta saatavien rahoitusosuuksien kokonaismäärä on näin aina yhtä suuri kuin vastaavan budjettikauden maksumäärärahojen määrä.

Jäsenvaltiot maksavat rahoitusosuutensa EKR:lle kuitenkin kolmena vuosieränä, minkä lisäksi EKR:sta suoritettaviin maksuihin liittyy tiettyä kausittaisuutta.

Jotta voitaisiin varmistaa, että kassavarat riittävät jokaisena kuukautena maksujen suorittamiseen, komission kassanhallintayksikkö ja varoja käyttävät yksiköt vaihtavat säännöllisesti tietoja kassatilanteesta varmistaakseen, että tiettyinä ajanjaksona suoritettavat maksut eivät ylitä käytettävissä olevia kassavaroja.

Edellä mainitun lisäksi EKR:n päivittäisessä kassanhallinnassa käytetään automaattisia kassanhallintatyökaluja, joilla varmistetaan päivittäin, että jokaisella EKR:n pankkitilillä on riittävästi käteisvaroja.

6. LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT TIEDOT

EKR:n lähipiiriksi katsotaan EU:n Bêkou-erityisrahasto ja EU:n Afrikka-hätärahasto. Näiden yhteisöjen väliset liiketoimet ovat osa EKR:n normaalia toimintaa, joten niistä ei EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjen mukaan tarvitse antaa tietoja erikseen.

EKR on komission hallinnoima rahasto, joten sillä ei ole omaa erillistä hallintoa. EU:n, myös komission, johtoon kuuluvien avainhenkilöiden etuudet on ilmoitettu Euroopan unionin konsolidoidun tilinpäätöksen kohdassa 7.2 ”Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden etuudet”.

7. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

EKR:n tilinpitäjän tietoon ei tilinpäätöksen toimittamispäivään mennessä ollut tullut tai saatettu sellaisia olennaisia tapahtumia, jotka olisi ilmoitettava erikseen tässä kohdassa. Tilinpäätös ja sen liitetiedot on laadittu tuoreimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella, ja edellä esitetyt tiedot perustuvat tällaisiin tietoihin.

8. VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLISEN TULOKSEN JA TALOUSARVION TOTEUTUMAN TÄSMÄYTYS

Varainhoitovuoden taloudellinen tulos on laskettu suoriteperusteisen kirjanpidon periaatteiden mukaisesti. Talousarvion toteutuma sen sijaan perustuu maksuperusteisen kirjanpidon sääntöihin. Koska taloudellinen tulos ja talousarvion toteutuma kuitenkin kattavat samat operatiiviset tapahtumat, ne on syytä täsmäyttää. Seuraavassa taulukossa esitetään nämä täsmäytykset ja erityisesti tärkeimmät tulo- ja meno puolen täsmäytyserät.

	<i>miljoonaa euroa</i>	
	2016	2015
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	(3 073)	(3 152)
Tulot		
<i>Saamiset, jotka eivät vaikuta talousarvion toteutumaan</i>	(2)	(1)
<i>Varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset, joita vastaavia tuloja ei ole vielä saatu</i>	(7)	(11)
<i>Aiempina vuosina vahvistettujen saamisten perusteella saadut tulot</i>	16	19
<i>Ennakkomaksujen nettovaikutus</i>	43	28
<i>Siirtosaamiset (netto)</i>	8	29
Menot		
<i>Maksamatta olevat varainhoitovuoden menot</i>	63	61
<i>Varainhoitovuonna maksetut aikaisempien vuosien menot</i>	(129)	(221)
<i>Maksujen peruutukset</i>	22	12
<i>Ennakkomaksujen nettovaikutus</i>	(459)	(53)
<i>Siirtovelat (netto)</i>	168	200
VARAINHOITOVUODEN TALOUSARVION TOTEUTUMA	(3 350)	(3 088)

8.1. TÄSMÄYTYSERÄT – TULOT

Varainhoitovuoden talousarvion tulot muodostuvat kyseisen vuoden aikana vahvistettujen saamisten perusteella saaduista tuloista sekä tuloista, jotka on saatu aiempina varainhoituvuosina vahvistettujen saamisten perusteella.

Saamiset, jotka eivät vaikuta talousarvion toteutumaan, kirjataan taloudelliseen tulokseen, mutta niitä ei voida lukea tuloiksi talousarviossa, sillä maksuja vastaava määrä siirretään varantoihin eikä sitä voida sitoa uudelleen ilman neuvoston päätöstä.

Varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset, joita vastaavia tuloja ei ole vielä saatu, vähennetään täsmäytystä tehtäessä taloudellisesta tuloksesta, koska ne eivät kuulu talousarviotuloihin. Sen sijaan aiempina vuosina vahvistettujen saamisten perusteella saadut tulot on täsmäytettäessä sisällytettävä varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen.

Ennakkomaksujen nettovaikutus muodostuu kuitatuista ennakkomaksuista. Kyseessä on tuloihin kuuluva maksu, jolla ei ole vaikutusta taloudelliseen tulokseen.

Siirtosaamisten nettomäärä muodostuu pääasiassa tilikausien erottamiseen liittyvistä siirtosaamisista. Laskelmassa otetaan huomioon ainoastaan nettovaikutus, eli varainhoitovuoden siirtosaamisista vähennetään edellisen vuoden peruutetut siirtosaamiset.

8.2. TÄSMÄYTYSERÄT – MENOT

Maksamatta olevat varainhoitovuoden menot on täsmäytystä tehtäessä otettava huomioon, koska ne sisältyvät taloudelliseen tulokseen mutta eivät kuulu talousarviomenoihin. **Varainhoitovuonna maksetut aiempien vuosien menot** on sen sijaan täsmäytystä tehtäessä vähennettävä taloudellisesta tuloksesta, sillä ne kuuluvat varainhoitovuoden talousarviomenoihin mutta eivät vaikuta taloudelliseen tulokseen tai vähentävät oikaisujen tapauksessa kuluja.

Maksujen peruutuksista saatavat määrät eivät vaikuta taloudelliseen tulokseen, mutta ne vaikuttavat talousarvion toteutumaan.

Ennakkomaksujen nettovaikutus muodostuu varainhoitovuoden aikana suoritetuista uusista ennakkomaksuista (jotka kirjataan kyseisen vuoden talousarviomenoiksi) sekä sellaisista varainhoitovuoden tai aiempien vuosien aikana suoritetuista ennakkomaksuista, jotka on kuitattu hyväksytyjä tukikelpoisia menoja vastaan. Viimeksi mainitut ovat suoriteperustetta sovellettaessa kuluja, mutta niitä ei merkitä talousarviokirjanpitoon, koska alkuperäinen ennakkomaksu on kirjattu talousarviomenoksi jo ennakkomaksun suoritusajankohtana.

Siirtovelkojen nettomäärä muodostuu pääasiassa tilikausien erottamiseen liittyvistä eristä eli sellaisista EKR:n varojen saajille aiheutuneista tukikelpoisista menoista, joita ei ole vielä ilmoitettu EKR:lle. Laskelmassa otetaan huomioon ainoastaan nettovaikutus eli varainhoitovuoden siirtovelkoista vähennetään edellisen vuoden peruutetut siirtovelat.

EKR:OON KONSOLIDOITUJEN EU:N ERITYISRAHASTOJEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty tuhansiin euroihin.

EU:N BÊKOU-ERITYISRAHASTON LOPULLINEN TILINPÄÄTÖS

On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty tuhansiin euroihin.

TAUSTATIETOA EU:N BÊKOU-ERITYISRAHASTOSTA

Yleistä taustatietoa unionin erityisrahastoista

Erytisrahasto on oikeudellinen järjestely, jolla on tietylainen rahoitusrakenne. Erytisrahastoon kootaan varoja useilta rahoittajilta, jotka rahoittavat yhdessä jonkin hankkeen yhteisesti sovittujen tavoitteiden pohjalta. Hankkeen toteutuksesta raportoidaan niin ikään yhteisesti sovitulla tavalla.

Unionin yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen (jäljempänä ”unionin varainhoitoasetus”) 187 artiklan 1 kohdan ja yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavan varainhoitoasetuksen 42 artiklan mukaan komissio voi perustaa unionin erityisrahastoja ulkoisia toimia varten. Unionin erityisrahastot perustetaan muiden rahoittajien kanssa tehtävillä sopimuksilla. Rahastoilla vastataan tarpeeseen toteuttaa hätätoimia, hätätilan jälkeisiä toimia tai temaattisia toimia. Unionin erityisrahaston perustamisen edellytyksenä on, että se tarjoaa EU:n lisäarvoa (ts. rahaston tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin EU:n tasolla kuin kansallisella tasolla) ja että sillä täydennetään muita välineitä (rahasto ei saisi olla päällekkäinen jo käytössä olevien samankaltaisten välineiden kanssa).

Erytisrahastot perustetaan määräajaksi, ja kunkin rahaston toimikausi ja tavoitteet määritellään sen perustamisasiakirjassa. Unionin varainhoitoasetuksen 187 artiklan mukaan erityisrahastoihin sovelletaan omia hallinnointijärjestelyjä ja niihin osoitettavat rahoitusosuudet käsitellään EU:n talousarvion ulkopuolella. Jokaisella erityisrahastolla on johtokunta, jonka puheenjohtajana on komissio ja jossa rahoittajien edustajat ovat jäseninä ja rahoitukseen osallistumattomien jäsenvaltioiden edustajat tarkkailijoina.

Erytisrahastolla on lisäksi operatiivinen johtoryhmä, joka muodostuu EU:n edustajasta (ryhmän puheenjohtaja), erityisrahaston perustajajäsenistä (varapuheenjohtajat) sekä sellaisten muiden rahoittajien edustajista, joiden rahoitusosuus on vähintään 3 miljoonaa euroa (jäsenet). Operatiivinen johtoryhmä päättää erityisrahaston varojen käytöstä ja arvioi rahoitettujen toimien tuloksellisuutta. Operatiivinen johtoryhmä hoitaa lisäksi muun muassa seuraavat hallinnolliset tehtävät: vuosikertomuksen ja tarkastetun vuotuisen tilinpäätöksen hyväksyminen, sisäisen valvonnan järjestelmien vaikuttavuuden valvonta sekä toimenpiteiden toteuttaminen sisäisten ja ulkopuolisten tarkastajien havaintojen perusteella.

Erytisrahastoja hallinnoi komissio. Käytännössä hallinnoinnista vastaa valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä, joka huolehtii siitä, että komissio ja rahoittajina olevat kolmannet osapuolet saavat varmuuden siitä, että varat on käytetty asianmukaisesti. Erytisrahaston johtaja toimii edelleenvaltuutettuna tulojen ja menojen hyväksyjänä. Kuten Euroopan kehitysrahaston tapauksessa unionin erityisrahaston tilinpitäjänä on komission tilinpitäjä, joka laatii kaikille unionin erityisrahastoille yhteiset kirjanpito- ja tilinpäätösmenettelyt sekä tililuettelot.

Bêkou-erityisrahasto

EU:n ensimmäinen monenvälinen erityisrahasto eli Bêkou-erityisrahasto (sangonkielinen sana ”bêkou” tarkoittaa toivoa) perustettiin 15. heinäkuuta 2014. Sen perustajina olivat EU:n komissio (jota edustivat kansainvälisen yhteistyön ja kehitysasioiden pääosasto, humanitaarisen avun ja pelastuspalveluasioiden pääosasto sekä Euroopan ulkosuhdehallinto) ja kolme jäsenvaltiota (Saksa, Ranska ja Alankomaat). Bêkou-erityisrahaston tavoitteena on edistää Keski-Afrikan tasavallan tilanteen vakauttamista ja maan jälleenrakentamista. Rahaston toimikausi on enintään 60 kuukautta. Rahastoa hoidetaan Brysselistä käsin.

Bêkou-erityisrahaston tilinpäätös

Keski-Afrikan tasavallassa toteutettavia toimia varten perustetun Euroopan unionin erityisrahaston eli Békou-erityisrahaston perustamisesta tehdyn sopimuksen 8 artiklan ja Békou-erityisrahaston perustamissopimuksen 11 artiklan 2 kohdan 1 alakohdan mukaan rahaston tilinpäätös muodostuu kahdesta osasta: 1) erityisrahaston johtajan laatima vuotuinen rahoituskertomus ja 2) vuotuiset tilinpäätöslaskelmat, jotka on laatinut komission tilinpitäjä, joka on edellä mainitun artiklan nojalla myös erityisrahaston tilinpitäjä.

Békou-erityisrahaston perustamisesta tehdyn sopimuksen 8 artiklan mukaan tilinpäätöslaskelmat laaditaan komission tilinpitäjän hyväksymien kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjen mukaisesti (EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössäännöt). Nämä säännöt perustuvat julkisen sektorin kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS).

Tilinpäätöksen tarkastaa riippumaton ulkopuolinen tilintarkastaja, ja erityisrahaston johtaja ja tilinpitäjä toimittavat lopullisen tilinpäätöksen operatiivisille johtoryhmälle hyväksymistä varten (8 artiklan 3 kohdan 4 alakohdan c alakohta).

Varainhoitovuoden tärkeimmät tapahtumat

Vuoden 2016 lopussa Békou-erityisrahastolla oli seitsemän rahoittajaa: EKR, EU:n talousarvio, neljä jäsenvaltiota ja yksi EU:n ulkopuolinen valtio.

Békou-erityisrahastosta rahoitetaan toimia, joilla autetaan Keski-Afrikan tasavaltaa kriisin jälkeisessä elpymisessä ja kaikissa jälleenrakentamiseen liittyvissä toimissa. Rahoitettavilla toimilla pyritään etenkin seuraaviin tavoitteisiin:

- välttämättömien julkisten palvelujen (esim. sähkönjakelu, liikenne, oikeussuojan saatavuus ja vesihuolto) sekä sosiaalisten peruspalvelujen (terveydenhuolto ja koulutus) palauttaminen ja elintarvikehuolto- ja ravitsemustilanteen vakauttaminen
- taloudellisen toiminnan elvyttäminen
- maan vakauttaminen ja yhteiskunnan rakenteiden palauttaminen etenkin eri yhteisöjen välisen sovinnon ja niiden rauhanomaisen yhteiselon sekä ihmisoikeuksien kunnioittamisen kautta
- kansallisten ja paikallisten hallintorakenteiden legitimitietin, valmiuksien ja toiminnan palauttaminen.

Rahastosta tuetaan myös toimia, joiden tarkoituksena on lieventää kriisin vaikutuksia Keski-Afrikan tasavallan rajanaapureina oleviin maihin ja/tai maihin, jotka ovat tarjonneet suojaa Keski-Afrikan tasavallan väkivaltaisuuksia paenneille.

Vuoden 2016 lopussa rahoittajat olivat sitoutuneet osoittamaan rahastoon noin 173 miljoonaa euroa: tästä summasta EKR:n osuus oli 68 miljoonaa euroa, EU:n talousarvion osuus 50 miljoonaa euroa sekä jäsenvaltioiden ja muiden rahoittajien osuus 55 miljoonaa euroa.

Maan elpymistä tukevia ohjelmia oli hyväksytty yhteensä 11. Vuoden 2016 loppuun mennessä rahastosta oli sidottu hankkeisiin yhteensä 91,3 miljoonaa euroa käytettäväksi seuraavilla aloilla: terveydenhuolto, elintarvike- ja ravitsemusturva, infrastruktuuri, naisten integroiminen yhteiskuntaan sekä apu naapurimaissa oleville Keski-Afrikan tasavallasta lähteneille pakolaisille.

EU:N BÊKOU-ERITYISRAHASTON TASE

tuhatta euroa

	31.12.2016	31.12.2015
PITKÄAIKAISET VARAT		
<i>Ennakkomaksut</i>	3 604	3 446
	3 604	3 446
LYHYTAIKAISET VARAT		
<i>Ennakkomaksut</i>	12 458	6 047
<i>Vaihtoon perustuvat saamiset ja muuhun kuin vaihtoon perustuvat kerrytettävissä olevat rahamäärät</i>	1 455	1 364
<i>Käteisvarat ja muut rahavarat</i>	43 036	52 461
	56 949	59 873
VARAT YHTEENSÄ	60 554	63 319
PITKÄAIKAISET VELAT		
<i>Rahoitusvelat</i>	(59 339)	(63 125)
	(59 339)	(63 125)
LYHYTAIKAISET VELAT		
<i>Menojäämät ja tuloennakot</i>	(1 215)	(193)
	(1 215)	(193)
VELAT YHTEENSÄ	(60 554)	(63 319)
NETTOVARAT	-	-
RAHASTON VARAT JA VARANNOT		
<i>Kertynyt ylijäämä</i>	-	-
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>	-	-
NETTOVARAT	-	-

BĚKOU-ERITYISRAHASTON TUOTTO- JA KULULASKELMA

tuhatta euroa

	2016	2015
TUOTOT		
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista		
<i>Tuotot rahoittajilta</i>	17 232	9 354
	17 232	9 354
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista		
<i>Rahoitustuotot</i>	48	101
	48	101
Tuotot yhteensä	17 280	9 455
KULUT		
<i>Toimintakulut</i>	(16 432)	(8 824)
<i>Muut kulut</i>	(848)	(631)
Kulut yhteensä	(17 280)	(9 455)
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	–	–

BĚKOU-ERITYISRAHASTON RAHAVIRTALASKELMA

tuhatta euroa

	2016	2015
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>	–	–
Toiminnan rahavirta		
<i>Ennakkomaksujen (lisäys)/väheneminen</i>	(6 569)	(9 493)
<i>Vaihtoon perustuvien saamisten ja muuhun kuin vaihtoon perustuvien kerrytettävissä olevien rahamäärien (lisäys)/väheneminen</i>	(91)	(1 364)
<i>Rahoitusvelkojen lisäys/(väheneminen)</i>	(3 786)	18 125
<i>Menojäämien ja tuloennakoiden lisäys/(väheneminen)</i>	1 021	193
NETTORAHAVIRTA	(9 425)	7 461
<i>Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettolisäys/(- vähennys)</i>	(9 425)	7 461
<i>Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden alussa</i>	52 461	45 000
<i>Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden lopussa</i>	43 036	52 461

LASKELMA BÊKOU-ERITYISRAHASTON NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA

	Kertynyt ylijäämä/ (alijäämä)	Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	<i>tuhatta euroa</i> Nettovarot
SALDO 31.12.2015	-	-	-
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>	-	-	-
SALDO 31.12.2016	-	-	-

EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON LOPULLINEN TILINPÄÄTÖS

On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty tuhansiin euroihin.

TAUSTATIETOA EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTOSTA

Yleistä taustatietoa unionin erityisrahastoista

Erytisrahasto on oikeudellinen järjestely, jolla on tietylainen rahoitusrakenne. Erytisrahastoon kootaan varoja useilta rahoittajilta, jotka rahoittavat yhdessä jonkin hankkeen yhteisesti sovittujen tavoitteiden pohjalta. Hankkeen toteutuksesta raportoidaan niin ikään yhteisesti sovitulla tavalla.

Unionin yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen (jäljempänä ”unionin varainhoitoasetus”) 187 artiklan 1 kohdan ja yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavan varainhoitoasetuksen 42 artiklan mukaan komissio voi perustaa unionin erityisrahastoja ulkoisia toimia varten. Unionin erityisrahastot perustetaan muiden rahoittajien kanssa tehtävillä sopimuksilla. Rahastoilla vastataan tarpeeseen toteuttaa hätätoimia, hätätilan jälkeisiä toimia sekä temaattisia toimia. Erytisrahaston perustamisen edellytyksenä on, että se tarjoaa EU:n lisäarvoa (ts. rahaston tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin EU:n tasolla kuin kansallisella tasolla) ja että sillä täydennetään muita välineitä (rahasto ei saisi olla päällekkäinen jo käytössä olevien samankaltaisten välineiden kanssa).

EU:n erityisrahastoilla on useita etuja. Ne ovat EU:n hallinnoimia välineitä, minkä ansiosta EU:n ja jäsenvaltioiden toimia voidaan niiden avulla koordinoida paremmin. Lisäksi EU ja muut rahoittajat pystyvät niiden ansiosta valvomaan toimia paremmin, ja niillä voidaan lisätä EU:n toiminnan näkyvyyttä. EU:n erityisrahastojen etuna on niiden nopea päätöksentekomenettely ja se, että niiden avulla voidaan koota merkittävä määrä varoja eri lähteistä. Ne ovat tämän vuoksi joustava, ennakoiva ja helposti mukautettavissa oleva väline.

Erytisrahastot perustetaan määrääjäksi, ja kunkin rahaston toimikausi ja tavoitteet määritellään sen perustamisasiakirjassa. Unionin varainhoitoasetuksen 187 artiklan mukaan erityisrahastoihin sovelletaan omia hallinnointijärjestelyjä ja niihin osoitettavat rahoitusosuudet käsitellään EU:n talousarvion ulkopuolella. Jokaisella erityisrahastolla on johtokunta, jonka puheenjohtajana on komissio ja jossa rahoittajien edustajat ovat jäsenenä ja rahoituksen osallistumattomien jäsenvaltioiden edustajat tarkkailijoina. Erytisrahaston johtokunta päättää erityisrahaston varojen käyttämisestä.

Erytisrahastolla on lisäksi operatiivinen johtoryhmä, joka muodostuu EU:n edustajasta (ryhmän puheenjohtaja), erityisrahaston perustajajäsenistä (varapuheenjohtajat) sekä sellaisten muiden rahoittajien edustajista, joiden rahoitusosuus on vähintään 3 miljoonaa euroa (jäsenet). Operatiivinen johtoryhmä hyväksyy erityisrahaston työohjelman, ja se myös arvioi rahoitettujen toimien tuloksellisuutta. Operatiivinen johtoryhmä hoitaa lisäksi muun muassa seuraavat hallinnolliset tehtävät: vuosikertomuksen ja tarkastetun vuotuisen tilinpäätöksen hyväksyminen, sisäisen valvonnan järjestelmien vaikuttavuuden valvonta sekä toimenpiteiden toteuttaminen sisäisten ja ulkopuolisten tarkastajien havaintojen perusteella.

Erytisrahastoja hallinnoi komissio. Käytännössä hallinnoinnista vastaa valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä, joka huolehtii siitä, että komissio ja rahoittajina olevat kolmannet osapuolet saavat varmuuden siitä, että varat on käytetty asianmukaisesti. Erytisrahaston johtaja toimii edelleenvaltuutettuna tulojen ja menojen hyväksyjänä. Kuten Euroopan kehitysrahaston tapauksessa unionin erityisrahaston tilinpitäjänä on komission tilinpitäjä, joka laatii kaikille erityisrahastoille yhteiset kirjanpito- ja tilinpäätösmentellyt sekä tililuettelot.

EU:n Afrikka-hätärahasto

Euroopan unionin Afrikka-hätärahasto vakauden lisäämiseksi sekä sääntelemättömän muuttoliikkeen ja pakkomuuton perimmäisten syiden ehkäisemiseksi (EU:n Afrikka-hätärahasto) perustettiin 12. marraskuuta 2015 Vallettan muuttoliikehuippukokouksessa. Rahaston päätavoitteena on tukea kaikkia vakautta lisääviä näkökohtia, myötävaikuttaa muuttoliikkeen parempaan hallintaan ja puuttua epävakauden, pakkosiirtymisten ja laittoman muuttoliikkeen perimmäisiin syihin. Se pyrkii tähän

erityisesti edistämällä selviytymiskykyä, taloudellisia ja yhtäläisiä mahdollisuuksia sekä turvallisuutta ja kehitystä ja puuttamalla ihmisoikeuksien loukkauksiin.

Afrikka-hätärahasto toimii pääasiassa kolmella maantieteellisillä alueella, jotka ovat Sahelin ja Tšad-järven alue, Afrikan sarvi ja Pohjois-Afrikka. Näiden lisäksi rahaston hankkeita voidaan tapauskohtaisesti toteuttaa myös rahaston tukikelpoisuusehdot täyttävien maiden naapurimaissa. Rahasto on määräaikainen, ja sen toimikausi päättyy 31. joulukuuta 2020. Rahaston tarkoituksena on toteuttaa lyhyen ja keskipitkän aikavälin toimia sen toiminta-alueilla oleviin haasteisiin vastaamiseksi. Rahastoa hoidetaan Brysselistä käsin.

EU:n Afrikka-hätärahaston tilinpäätös

Vakauden lisäämistä sekä sääntelemättömän muuttoliikkeen ja pakkomuuton perimmäisten syiden ehkäisemistä varten perustetun EU:n Afrikka-hätärahaston perustamisesta ja sen sisäisistä säännöistä tehdyn sopimuksen (perustamissopimus) 7 artiklan mukaan rahaston tilinpäätös muodostuu kahdesta osasta: 1) erityisrahaston johtajan laatima vuotuinen rahoituskertomus ja 2) vuotuiset tilinpäätöslaskelmat, jotka on laatinut komission tilinpitäjä, joka on edellä mainitun artiklan nojalla myös erityisrahaston tilinpitäjä.

Rahaston perustamissopimuksen 8 artiklan mukaan tilinpäätöslaskelmat laaditaan komission tilinpitäjän hyväksymien kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjen mukaisesti (EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössäännöt). Nämä säännöt perustuvat julkisen sektorin kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS).

Tilinpäätöksen tarkastaa riippumaton ulkopuolinen tilintarkastaja, ja erityisrahaston johtaja ja tilinpitäjä toimittavat lopullisen tilinpäätöksen operatiivisille johtoryhmälle hyväksymistä varten (8 artiklan 3 kohdan 4 alakohdan c alakohta).

Vuosi 2016 on ensimmäinen vuosi, jolta EU:n Afrikka-hätärahaston tilinpäätös julkaistaan. Tämä on rahaston perustamissopimuksen 8 artiklan 3 kohdan 2 alakohdan mukaista. Kyseisessä alakohdassa määrätään, että tilinpitäjä on velvollinen laatimaan tilinpäätöslaskelmat rahaston ensimmäiseltä varainhoitovuodelta ainoastaan, jos rahasto on ollut kyseisenä vuonna toiminnassa yli kuusi kuukautta. Vuoden 2015 tapahtumat on esitetty vertailulukuina.

Varainhoitovuoden tärkeimmät tapahtumat

Vuoden 2016 lopussa rahoittajat olivat sitoutuneet osoittamaan Afrikka-hätärahastoon noin 2 555 miljoonaa euroa. Ulkopuolisten rahoittajien rahoitusosuudet olivat yhteensä 152 miljoonaa euroa ja EU:n ja EKR:n talousarvioista peräisin olevat rahoitusosuudet yhteensä 2 403 miljoonaa euroa.

Sahelin ja Tšad-järven aluetta, Afrikan sarvea ja Pohjois-Afrikkaa varten hyväksyttiin vuoden 2016 aikana yhteensä 106 hanketta, joiden kokonaisarvo oli 1 589 miljoonaa euroa. Hankkeiden maantieteellinen jakauma on seuraava: Sahelin ja Tšad-järven aluetta varten hyväksyttiin 65 ohjelmaa, joiden kokonaisarvo on 918,5 miljoonaa euroa; Afrikan sarvea varten hyväksyttiin 35 ohjelmaa, joiden kokonaisarvo on 606 miljoonaa euroa, ja Pohjois-Afrikkaa varten 6 ohjelmaa, joiden kokonaisarvo on 64,5 miljoonaa euroa. Hankkeet kattavat seuraavat ensisijaiset osa-alueet: muuttoliikkeen kehityshyödyt (942 miljoonaa euroa); laillinen muuttoliike ja liikkuvuus (68 miljoonaa euroa); suojelu ja turvapaikkajärjestelmä (233 miljoonaa euroa); laittoman muuttoliikkeen ehkäiseminen ja torjunta sekä ihmiskuljetuksen ja ihmiskaupan ehkäiseminen (170 miljoonaa euroa); paluun järjestäminen, takaisinotto ja uudelleenkotoutus (163 miljoonaa euroa) sekä muut toimet (13 miljoonaa euroa). Hyväksytystä kokonaismäärästä 1 488 miljoonaa euroa on sidottu ja 600 miljoonasta eurosta on tehty sopimukset täytäntöönpanokumppaneiden kanssa.

EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON TASE

tuhatta euroa

	31.12.2016	31.12.2015
PITKÄAIKAISET VARAT		
<i>Ennakkomaksut</i>	44 854	-
	44 854	-
LYHYTAIKAISET VARAT		
<i>Ennakkomaksut</i>	70 731	-
<i>Vaihtoon perustuvat saamiset ja muuhun kuin vaihtoon perustuvat kerrytettävissä olevat rahamäärät</i>	9 476	-
<i>Käteisvarat ja muut rahavarat</i>	14 879	32 642
	95 086	32 642
VARAT YHTEENSÄ	139 941	32 642
PITKÄAIKAISET VELAT		
<i>Rahoitusvelat</i>	(138 502)	(32 642)
	(138 502)	(32 642)
LYHYTAIKAISET VELAT		
<i>Velat</i>	(702)	-
<i>Menojäämät ja tuloennakot</i>	(736)	-
	(1 439)	-
VELAT YHTEENSÄ	(139 941)	(32 642)
NETTOVARAT	-	-
RAHASTON VARAT JA VARANNOT		
<i>Kertynyt ylijäämä</i>	-	-
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>	-	-
NETTOVARAT	-	-

EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON TUOTTO- JA KULULASKELMA

tuhatta euroa

	2016	2015
TUOTOT		
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista		
<i>Tuotot rahoittajilta</i>	52 246	-
	52 246	-
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista		
<i>Rahoitustuotot</i>	54	-
<i>Muut tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista</i>	43	-
	97	-
Tuotot yhteensä	52 343	-
KULUT		
<i>Toimintakulut</i>	(49 042)	-
<i>Muut kulut</i>	(3 301)	-
Kulut yhteensä	(52 343)	-
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	-	-

EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON RAHAVIRTALASKELMA

tuhatta euroa

	2016	2015
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>	-	-
Toiminnan rahavirta		
<i>Ennakkomaksujen (lisäys)/väheneminen</i>	(115 585)	-
<i>Vaihtoon perustuvien saamisten ja muuhun kuin vaihtoon perustuvien kerrytettävissä olevien rahamäärien (lisäys)/väheneminen</i>	(9 476)	-
<i>Rahoitusvelkojen lisäys/(väheneminen)</i>	105 860	32 642
<i>Velkojen lisäys/(väheneminen)</i>	702	-
<i>Menojäämien ja tuloennakoiden lisäys/(väheneminen)</i>	736	-
NETTORAHAVIRTA	(17 763)	32 642
<i>Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettolisäys/(- vähennys)</i>	(17 763)	32 642
<i>Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden alussa</i>	32 642	-
<i>Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden lopussa</i>	14 879	32 642

LASKELMA EU:N AFRIKKA-HÄTÄRAHASTON NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA

	Kertynyt ylijäämä/ (alijäämä)	Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	Nettovarot	<i>tuhatta euroa</i>
SALDO 31.12.2015	–	–	–	–
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>	–	–	–	–
SALDO 31.12.2016	–	–	–	–

EKR:N JA EU:N ERITYISRAHASTOJEN KONSOLIDOIDUT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

KONSOLIDOITU TASE

miljoonaa euroa

	31.12.2016	31.12.2015
PITKÄAIKAISET VARAT		
<i>Ennakkomaksut</i>	457	520
<i>Rahoitusosuudet erityisrahastoihin</i>	–	–
<i>Vaihtoon perustuvat saamiset ja muuhun kuin vaihtoon perustuvat kerrytettävissä olevat rahamäärät</i>	–	–
	457	520
LYHYTAIKAISET VARAT		
<i>Ennakkomaksut</i>	1 455	1 151
<i>Vaihtoon perustuvat saamiset ja muuhun kuin vaihtoon perustuvat kerrytettävissä olevat rahamäärät</i>	143	172
<i>Käteisvarat ja muut rahavarat</i>	738	589
	2 336	1 912
VARAT YHTEENSÄ	2 794	2 432
PITKÄAIKAISET VELAT		
<i>Varaukset</i>	(4)	(4)
<i>Rahoitusvelat</i>	(106)	(72)
	(110)	(76)
LYHYTAIKAISET VELAT		
<i>Velat</i>	(549)	(520)
<i>Menojäämät ja tuloennakot</i>	(778)	(855)
	(1 327)	(1 376)
VELAT YHTEENSÄ	(1 437)	(1 451)
NETTOVARAT	1 357	980
RAHASTOJEN VARAT JA VARANNOT		
<i>Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t</i>	42 323	38 873
<i>Seuraaville varainhoitovuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt</i>	2 252	2 252
<i>Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – siirrot toiminnassa olevien EKR:jen välillä</i>	–	–
<i>Aiemmiltä vuosilta siirretty taloudellinen tulos</i>	(40 146)	(36 994)
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>	(3 073)	(3 152)
NETTOVARAT	1 357	980

KONSOLIDOITU TUOTTO- JA KULULASKELMA

miljoonaa euroa

	2016	2015
TUOTOT		
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista		
<i>Varojen takaisinperintä</i>	8	90
<i>Tuotot erityisrahastoihin osoitetusta rahoituksesta</i>	35	4
	43	94
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista		
<i>Rahoitustuotot</i>	4	8
<i>Muut tuotot</i>	62	42
	66	50
Tuotot yhteensä	108	144
KULUT		
<i>Tukivälineet</i>	(2 935)	(3 059)
<i>Yhteisrahoituskulut</i>	15	(69)
<i>Kulut rahoitustoiminnasta</i>	4	(1)
<i>Erytisrahastojen toteuttamat menot</i>	(65)	(4)
<i>Muut kulut</i>	(200)	(163)
Kulut yhteensä	(3 181)	(3 296)
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	(3 073)	(3 152)

KONSOLIDOITU RAHAVIRTALASKELMA

miljoonaa euroa

	2016	2015
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>	<i>(3 073)</i>	<i>(3 152)</i>
Toiminnan rahavirta		
<i>Pääoman lisäys – rahoitusosuudet</i>	<i>3 450</i>	<i>3 200</i>
<i>Erytysrahastoihin osoitettujen rahoitusosuuksien (lisäys)/väheneminen</i>	<i>(0)</i>	<i>39</i>
<i>Ennakkomaksujen (lisäys)/väheneminen</i>	<i>(242)</i>	<i>204</i>
<i>Vaihtoon perustuvien saamisten ja muuhun kuin vaihtoon perustuvien kerrytettävissä olevien rahamäärien (lisäys)/väheneminen</i>	<i>29</i>	<i>(43)</i>
<i>Varausten lisäys/(väheneminen)</i>	<i>–</i>	<i>4</i>
<i>Rahoitusvelkojen lisäys/(väheneminen)</i>	<i>34</i>	<i>(7)</i>
<i>Velkojen lisäys/(väheneminen)</i>	<i>29</i>	<i>(179)</i>
<i>Menojäämien ja tuloennakoiden lisäys/(väheneminen)</i>	<i>(78)</i>	<i>132</i>
NETTORAHAVIRTA	149	198
<i>Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettolisäys/(- vähennys)</i>	<i>149</i>	<i>198</i>
<i>Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden alussa</i>	<i>589</i>	<i>391</i>
<i>Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden lopussa</i>	<i>738</i>	<i>589</i>

KONSOLIDOITU LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA

	Rahastojen pääoma – toiminnassa olevat EKR:t (A)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista ei ole pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (B)	Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – toiminnassa olevat EKR:t (C) = (A) – (B)	Kertyneet varannot (D)	Seuraaville varainhoito- vuosille siirretty rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty – EKR:t, joiden toiminta on päättynyt (E)	<i>miljoonaa euroa</i> Nettovarot yhteensä (C) + (D) + (E)
SALDO 31.12.2014	45 691	10 018	35 673	(36 994)	2 252	932
<i>Pääoman lisäys – rahoitusosuudet</i>		(4 795)	4 795	–	–	4 795
<i>Pääoman vähennys – siirtymävaiheen rahoitusjärjestelyn mukaisesti sidotut varat</i>	(1 595)		(1 595)			(1 595)
<i>11. EKR:n pääoman kirjaaminen</i>	29 367	29 367	–			–
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>	–	–	–	(3 152)	–	(3 152)
SALDO 31.12.2015	73 464	34 590	38 874	(40 146)	2 252	980
<i>Pääoman lisäys – rahoitusosuudet</i>		(3 450)	3 450			3 450
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>			–	(3 073)		(3 073)
SALDO 31.12.2016	73 464	31 140	42 323	(43 219)	2 252	1 357

EKR:N RAHOITUKSEN TOTEUTUMISTA KOSKEVA KERTOMUS

RAHOITUKSEN TOTEUTUMISTA KOSKEVA KERTOMUS – VUOSI 2016

JOHDANTO

Aiemmat EKR:t

- Koska 6. EKR:n tilit päätettiin vuonna 2006 ja 7. EKR:n tilit vuonna 2008, tilinpäätös ei enää sisällä kyseisten EKR:jen rahoituksen toteutumiseen liittyviä taulukoita. Siirrettyjen varojen toteutusta koskevat tiedot ilmoitetaan kuitenkin 9. EKR:n yhteydessä.
- Jotta varainhoitovuoden 2016 tilinpäätöstiedot voitaisiin esittää mahdollisimman läpinäkyvällä tavalla, jäljempänä olevissa taulukoissa on edellisten vuosien tapaan esitetty 8. EKR:n osalta erikseen Lomé'n sopimuksen ja Cotonoun sopimuksen mukaisiin ohjelmiin käytetyt varat.
- Sellaiset jäljellä olevat varat ja purettuja sitoumuksia vastaavat varat, jotka ovat peräisin aiemmista kehitysrahastoista, on 9. EKR:a koskevan sisäisen sopimuksen 1 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti siirretty 9. EKR:oon ja sidottu sen voimassaoloaikana 9. EKR:n varoina.

10. EKR

AKT-EY-kumppanuussopimus, jonka Euroopan yhteisön jäsenvaltiot sekä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtiot (AKT-valtiot) allekirjoittivat Cotonoussa 23. kesäkuuta 2000, tuli voimaan 1. huhtikuuta 2003. Cotonoun sopimusta on tämän jälkeen muutettu kahdesti, ensin 25. kesäkuuta 2005 Luxemburgissa allekirjoitetulla sopimuksella ja tämän jälkeen 22. kesäkuuta 2010 Ouagadougoussa allekirjoitetulla sopimuksella.

Merentakaisien maiden ja alueiden (MMA) assosiaatiosta Euroopan yhteisöön 27. marraskuuta 2001 tehty Euroopan unionin neuvoston päätös (2001/822/EY) tuli voimaan 2. joulukuuta 2001. Kyseistä päätöstä muutettiin 19. maaliskuuta 2007 (pätös 2007/249/EY).

Tarkistetun Cotonoun sopimuksen ja vuosia 2008–2013 koskevan monivuotisen rahoituskehiksen mukaisesta yhteisön tukien rahoituksesta tehty sisäinen sopimus, jonka Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden hallitusten edustajat hyväksyivät 17. heinäkuuta 2006, tuli voimaan 1. heinäkuuta 2008.

Cotonoun sopimuksen mukaan yhteisön tuki AKT-valtioille ja merentakaisille maille ja alueille rahoitetaan toisella kaudella (2008–2013) 10. EKR:sta. Varojen yhteismäärä on 22 682 miljoonaa euroa, ja se jakautuu seuraavasti:

- AKT-valtioille on osoitettu 21 966 miljoonaa euroa tarkistetun Cotonoun sopimuksen liitteessä I b olevan monivuotisen rahoituskehiksen mukaisesti; komission hallinnoimien varojen osuus tästä summasta on 20 466 miljoonaa euroa
- merentakaisille maille ja alueille on osoitettu 286 miljoonaa euroa merentakaisien maiden ja alueiden assosiaatiosta tehdyssä tarkistetussa neuvoston päätöksessä olevan liitteen II Aa mukaisesti; komission hallinnoimien varojen osuus tästä summasta on 256 miljoonaa euroa
- komissiolle on osoitettu 430 miljoonaa euroa 10. EKR:n varoihin liittyvästä ohjelmasuunnittelusta ja toteutuksesta aiheutuvien kustannusten rahoittamiseen sisäisen sopimuksen 6 artiklan mukaisesti.

10. EKR:oon sovellettavan **päättymislausekkeen** (10. EKR:a koskevan sisäisen sopimuksen 1 artiklan 4 ja 5 kohta) mukaan varoja ei enää voida sitoa 31. joulukuuta 2013 jälkeen. Sitomattomat varat on siirretty 11. EKR:n suoritusvaraukseen.

11. EKR

AKT-EY-kumppanuussopimus, jonka Euroopan yhteisön jäsenvaltiot sekä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtiot (AKT-valtiot) allekirjoittivat Cotonoussa 23. kesäkuuta 2000, tuli voimaan 1. huhtikuuta 2003. Cotonoun sopimusta on tämän jälkeen muutettu kahdesti, ensin 25. kesäkuuta 2005 Luxemburgissa allekirjoitetulla sopimuksella ja tämän jälkeen 22. kesäkuuta 2010 Ouagadougoussa allekirjoitetulla sopimuksella.

Merentakaisien maiden ja alueiden (MMA) assosiaatiosta Euroopan yhteisöön 27. marraskuuta 2001 tehty Euroopan unionin neuvoston päätös (2001/822/EY) tuli voimaan 2. joulukuuta 2001. Kyseistä päätöstä muutettiin 19. maaliskuuta 2007 (päätös 2007/249/EY).

Tarkistetun Cotonoun sopimuksen ja vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehiksen mukaisesta yhteisön tukien rahoituksesta tehty sisäinen sopimus, jonka Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden hallitusten edustajat hyväksyivät elokuussa 2013, tuli voimaan maaliskuussa 2015.

Cotonoun sopimuksen mukaan yhteisön tuki AKT-valtioille ja merentakaisille maille ja alueille rahoitetaan kolmannella kaudella (2014–2020) 11. EKR:sta. Varojen yhteismäärä on 30 506 miljoonaa euroa, ja se jakautuu seuraavasti:

- AKT-valtioille on osoitettu 29 089 miljoonaa euroa sisäisen sopimuksen 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 2 artiklan d alakohdan mukaisesti; komission hallinnoimien varojen osuus tästä summasta on 27 955 miljoonaa euroa
- merentakaisille maille ja alueille on osoitettu 364,5 miljoonaa euroa sisäisen sopimuksen 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti; komission hallinnoimien varojen osuus tästä summasta on 359,5 miljoonaa euroa
- komissiolle on osoitettu 1 052,5 miljoonaa euroa 11. EKR:n varoihin liittyvästä ohjelmasuunnittelusta ja toteutuksesta aiheutuvien kustannusten rahoittamiseen sisäisen sopimuksen 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti.

- Suoritusvaraukset, jotka eivät ole käytettävissä; jäljellä olevat varat 31.12.2016

Yhdeksännen EKR:n ja aikaisempien EKR:jen hankkeisiin liittyviä purettuja sitoumuksia vastaavat varat siirretään 10. EKR:n suoritusvaraukseen Stabex-varoja lukuun ottamatta.

Kymmenennen EKR:n hankkeisiin liittyviä purettuja sitoumuksia vastaavat varat siirretään 11. EKR:n suoritusvaraukseen.

Kaikki aiempien EKR:jen purettuja sitoumuksia vastaavat varat siirrettiin vuonna 2016 kyseisten rahastojen vastaaviin varauksiin.

Kymmenennestä EKR:sta vapautetuista varoista siirrettiin 11. EKR:a koskevan sisäisen sopimuksen 1 artiklan 4 kohdan ja 2. elokuuta 2016 annetun neuvoston päätöksen (2016/1337) mukaisesti osa täydentämään Afrikan rauhanrahaston varoja. Tämä kauden 2016–2018 varoja täydentävä summa on enintään 491 miljoonaa euroa, ja sen lisäksi voidaan siirtää enintään 16 miljoonaa euroa tukimenoja varten.

	miljoonaa euroa
Suoritusvaraukset, jotka eivät ole käytettävissä; jäljellä olevat varat yhteensä 31.12.2015	151
Suoritusvaraukset, jotka eivät ole käytettävissä; vuonna 2016 käyttöön otetut varat	534
Vähennettynä määrällä, joka on siirretty täydentämään Afrikan rauhanrahaston varoja 31.12.2016	(386)
Suoritusvaraukset, jotka eivät ole käytettävissä, saldo (8., 9. ja 10. EKR:sta vapautetut varat) 31.12.2016	299

- 11. EKR:n Stabex-varanto

Stabex-tilien sulkemisen jälkeen käyttämättömät/vapautuneet varat siirretään 11. EKR:n A-määrärahojen Stabex-varantoon (10. EKR:oon sovellettavan sisäisen sopimuksen 1 artiklan 4 kohta) ja sieltä kyseisten maiden maaohjelmien tarpeisiin.

- EKR:n yhteisrahoitus

10. ja 11. EKR:oon liittyviä, jäsenvaltioilta saatavan yhteisrahoituksen maksamista koskevia sopimuksia allekirjoitettiin yhteensä 209 miljoonan euron arvosta. Maksusitoumusmäärärahoja otettiin käyttöön vastaava määrä ja maksumäärärahoja 190 miljoonan euron saatuja maksusuorituksia vastaava määrä. Yhteisrahoitusmäärärahojen tilanne 31.12.2016 on esitetty seuraavassa taulukossa:

miljoonaa euroa

	Maksusitoumusmäärärahat	Maksumäärärahat
Yhteisrahoitus – A-määrärahat	190,0	171,3
Yhteisrahoitus – AKT-valtioiden sisäinen	13,4	13,4
Yhteisrahoitus – Hallintomenot	5,5	5,4
	209,4	190,1

Seuraavat taulukot, joissa ilmoitetaan päätöksellä vahvistetut, sidotut ja maksetut määrät, perustuvat nettomääräisiin lukuihin.

Tilanne välineittäin esitetään liitteessä olevissa taulukoissa.

Taulukko 1.1

 8. EKR
 MÄÄRÄRAHOJEN KEHITYS: tilanne 31.12.2016
 ANALYYSI VÄLINEITTÄIN

(milj. euroa)

VÄLINE	ALKUPERÄISET MÄÄRÄRAHAT	VAROJEN KUMULATIIVINEN LISÄYS TAI VÄHENTYMINEN 31.12.2015	VAROJEN LISÄYS TAI VÄHENTYMINEN VUONNA 2016	Huom.	NYKYISET MÄÄRÄRAHAT
Lomé					
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet	12 967	(3 256)	(15)		9 695
Pakolaisapu	120	(20)	(0)		100
Hätäapu (Lomé)	140	(4)			136
Voim. velkaantuneet köyhät maat (Lomé)	0	1 060			1 060
Korkotuet	370	(291)	(7)		72
Riskipääoma	1 000	16	(1)		1 015
Stabex	1 800	(1 077)			723
Rakennesopeutus	1 400	97			1 497
Sysmin	575	(474)			101
Maa- ja alueohjelmat yhteensä	7 562	(2 599)	(6)	(1)	4 957
Korkotulojen käyttö	0	35			35
Cotonou					
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet	0	654	(4)		650
A-määrärahat – kansalliset määrärahat	0	418	(0)	(1)	417
B-määrärahat – kansalliset määrärahat	0	237	(4)	(1)	233
Korot ja muut tulot	0	0			0
VÄLISUMMA AKT	12 967	(2 602)	(19)		10 346
Lomé					
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet	163	(116)	(0)		46
Korkotuet	9	(8)			1
Riskipääoma	30	(24)			6
Stabex	6	(5)			1
Sysmin	3	(1)	(0)	(1)	2
Maa- ja alueohjelmat yhteensä	115	(79)			36
VÄLISUMMA MMA	163	(116)	(0)		46
8. EKR YHTEENSÄ	13 130	(2 718)	(20)		10 392

(1) Kaikki vähennykset johtuvat sitoumusten purkamisesta ja niitä vastaavien määrärahojen siirtämisestä 10. EKR:n suoritusvaraukseen, joka ei ole käytettävissä.

Taulukko 1.2

9. EKR
MÄÄRÄRAHOJEN KEHITYS: tilanne 31.12.2016
ANALYYSI VÄLINEITTÄIN

(milj. euroa)

VÄLINE	ALKUPERÄISET MÄÄRÄRAHAT	VAROJEN KUMULATIIVINEN LISÄYS TAI VÄHENTYMINEN 31.12.2015	VAROJEN LISÄYS TAI VÄHENTYMINEN VUONNA 2016	Huom.	NYKYISET MÄÄRÄRAHAT
Lomé					
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet	0	689	(17)		672
Siirrot 6. EKR:sta – Lomé	0	20	(0)	(1)	20
Siirrot 7. EKR:sta – Lomé	0	668	(17)	(1)	651
Cotonou					
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet	8 919	5 727	(144)		14 502
A-määrärahat – kansalliset määrärahat	5 318	3 398	(79)	(1)	8 637
B-määrärahat – kansalliset määrärahat	2 108	(881)	(15)	(1)	1 218
CDE, CTA ja edustajakokous	164	(10)			154
Täytäntöönpanomenot	125	52			177
Korot ja muut tulot	0	63			63
Muut AKT-valtioiden väliset määrärahat	300	2 329	(15)	(1)	2 614
Rauhanrahasto	0	360	(6)	(1)	354
Alueelliset määrärahat	904	(105)	(29)	(1)	770
Erityismääräraha (Kongon demokraattinen tasavalta)	0	105			105
Erityismääräraha (Etelä-Sudan)	0	267		(3)	267
Erityismääräraha (Sudan)	0	110		(2)	110
Vapaaehtoinen rahoitusosuus rauhanrahastoon	0	39			39
VÄLISUMMA AKT	8 919	6 415	(161)		15 174
Lomé					
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet	0	3	(0)		3
Siirrot 6. EKR:sta – Lomé	0	0			0
Siirrot 7. EKR:sta – Lomé	0	3	(0)	(1)	3
Cotonou					
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet	10	282	(2)		290
A-määrärahat – kansalliset määrärahat	0	239	(2)	(1)	237
B-määrärahat – kansalliset määrärahat	0	4			4
Alueelliset määrärahat	8	40			48
Tutkimukset / tekninen apu, MMA	2	(1)			1
VÄLISUMMA MMA	10	285	(2)		293
9. EKR yhteensä	8 929	6 701	(163)		15 467

- (1) Kaikki vähennykset johtuvat sitoumusten purkamisesta ja niitä vastaavien määrärahojen siirtämisestä 10. EKR:n suoritusvaraukseen, joka ei ole käytettävissä.
- (2) Neuvoston päätöksellä 2010/406/EU lisättiin 150 miljoonaa euroa Sudania varten 10. EKR:n suoritusvarauksesta, joka ei ole käytettävissä (summasta 147 miljoo euroa osoitettiin Sudanin erityismäärärahoihin ja 3 miljoonaa euroa täytäntöönpanomenoihin).
- (3) Neuvoston päätöksellä 2011/315/EU lisättiin 200 miljoonaa euroa Sudania varten 10. EKR:n suoritusvarauksesta, joka ei ole käytettävissä (summasta 194 miljoo euroa osoitettiin Etelä-Sudanin erityismäärärahoihin ja 6 miljoonaa euroa täytäntöönpanomenoihin).

Taulukko 1.4

11. EKR
MÄÄRÄRAHOJEN KEHITYS: tilanne 31.12.2016
ANALYYSI VÄLINEITTÄIN

(milj. euroa)

VÄLINE	ALKUPERÄISET MÄÄRÄRAHAT	VAROJEN KUMULATIIVINEN LISÄYS TAI VÄHENTYMINEN 31.12.2015	VAROJEN LISÄYS TAI VÄHENTYMINEN VUONNA 2016	Huom.	NYKYISET MÄÄRÄRAHAT
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet	29 008	85	(31)		29 062
A-määrärahat – kansalliset määrärahat	0	14 799	317		15 116
B-määrärahat – kansalliset määrärahat	0	194	454		648
B-määrärahojen varanto	0	71	(71)		0
Täytäntöönpanomenot	1 053	0			1 053
Institutionaaliset menot ja tukimenot	0	244	2		246
Korot ja muut tulot	0	15	1		16
AKT-valtioiden välisten määrärahojen varanto	3 590	(3 384)	(2)		203
Kansallisten määrärahojen varanto, A-määrärahat, Stabex	0	0	0		0
Maa- ja alueohjelmien varanto	24 365	(19 697)	(1 240)		3 428
Suoritusvaraus, ei käytettävissä	0	65	(33)	(1)	31
Muut AKT-valtioiden väliset määrärahat	0	2 240	1		2 241
Rauhanrahasto	0	900			900
Alueelliset määrärahat	0	4 640	542		5 182
Yhteisrahoitus	0	1	3		5
A-määrärahat – kansalliset määrärahat	0	0	3		3
Täytäntöönpanomenot	0	0	0		0
Rauhanrahasto	0	1			1
Komission sisäinen palvelutasosopimus	0	1	0		1
A-määrärahat – kansalliset määrärahat	0	1	0		1
VÄLISUMMA AKT	29 008	87	(28)		29 067
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet	360	0	3		363
A-määrärahat – kansalliset määrärahat	0	0	41		41
Maa- ja alueohjelmien varanto	360	(3)	(41)		316
Suoritusvaraus, ei käytettävissä	0	0	3	(1)	3
Tutkimukset / tekninen apu, MMA	0	3			3
VÄLISUMMA MMA	360	0	3		363
11. EKR YHTEENSÄ	29 367	88	(24)		29 430

Suoritusvaraus, joka ei ole käytettävissä, muodostuu 10. EKR:n vastaavasta suoritusvarauksesta siirretyistä (vapautetuista) 225 miljoonan euron määrärahoista, siirretään suoraan siirtymävaiheen järjestelyyn (224,7 miljoonaa euroa) ja muihin 11. EKR:n välineisiin (0,8 miljoonaa euroa).

Euroopan kehitysrahaston tilinpäätös – varainhoitovuosi 2016

Taulukko 2.1

EKR:N KONSOLIDOITU TILINPÄÄTÖS 31.12.2016
VÄLIRAPORTTI

(milj. euroa)

MÄÄRÄRAHAT		EKR				
		8	9	10	11	YHTEENSÄ
L o m e	Satunnaiset tulot	35				35
	Maa- ja alueohjelmat yhteensä	4 993				4 993
	Muu kuin ohjelmoitava apu yhteensä	4 714				4 714
	Siirrot muista rahastoista		675			675
	VÄLISUMMA: JÄSENVALT. VARSINAISET RAHOITUSOSUJUEDET	9 742	675			10 417
C o t o u	A-määrärahat – kansalliset määrärahat	417	8 875	13 437	15 156	37 886
	B-määrärahat – kansalliset määrärahat	233	1 217	2 030	648	4 128
	Siirtymävaiheen rahoitusjärjestely				(0)	(0)
	CDE, CTA ja edustajakokous		154			154
	Maakohtaisten määrärahojen varanto			0	0	0
	Täytäntöönpanomenot ja korkotulot	0	240	535	1 071	1 846
	AKT-valtioiden väliset määrärahat		2 968	3 135	3 387	9 490
	AKT-valtioiden välisten määrärahojen varanto			0	203	203
	Kansallisten määrärahojen varanto, A-määrärahat, Stabex			0	0	0
	Maa- ja alueohjelmien varanto			0	3 743	3 743
	Suoritusvaraus, ei käytettävissä			264	35	299
	Alueelliset määrärahat		818	2 001	5 181	8 000
	Alueellisten määrärahojen varanto					0
	Erityismääräraha (Kongon demokraattinen tasavalta)		105			105
	Erityismääräraha (Etelä-Sudan)		267			267
Erityismääräraha (Sudan)		110			110	
Vapaaehtoinen rahoitusosuus rauhanrahastoon		39			39	
VÄLISUMMA: JÄSENVALT. VARSINAISET RAHOITUSOSUJUEDET	650	14 792	21 403	29 425	66 270	
A-määrärahat – kansalliset määrärahat				1	1	
VÄLISUMMA: KOMISSION SISÄINEN PALVELUTASOSOPIMUS				1	1	
A-määrärahat – kansalliset määrärahat			187	3	190	
Täytäntöönpanomenot ja korkotulot			5	0	6	
AKT-valtioiden väliset määrärahat			12	1	13	
VÄLISUMMA: YHTEISRAHOITUS			204	5	209	
YHTEENSÄ	10 392	15 467	21 607	29 430	76 896	

Päätökset	EKR	Kertynyt kokonaismäärä		Kumulatiiviset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	
		31.12.2016	% määrärahoista									
8		10 391	100 %	10 786	(42)	(45)	(60)	(64)	(98)	(63)	(12)	(13)
9		15 429	100 %	16 633	(54)	(116)	(9)	(297)	(72)	(381)	(170)	(104)
10		21 058	97 %	4 766	3 501	2 349	3 118	3 524	4 131	(95)	(156)	(80)
11		13 220	45 %							1 160	5 372	6 688
Yhteensä		60 097		32 185	3 405	2 187	3 049	3 163	3 961	621	5 034	6 491
Määrärahat (päätosvalta)	EKR	Kertynyt kokonaismäärä		Kumulatiiviset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	
		31.12.2016	% määrärahoista									
8		10 378	100 %	10 541	(42)	8	(13)	(46)	(11)	(37)	(16)	(6)
9		15 309	99 %	14 209	997	476	9	(187)	(96)	(1)	(52)	(46)
10		19 576	91 %	130	3 184	2 820	2 514	3 460	3 457	2 687	783	541
11		7 769	26 %							731	3 293	3 745
Yhteensä		53 032		24 881	4 140	3 304	2 509	3 226	3 350	3 380	4 008	4 234
Maksut	EKR	Kertynyt kokonaismäärä		Kumulatiiviset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	Vuotuiset määrät	
		31.12.2016	% määrärahoista									
8		10 376	100 %	9 930	152	158	90	15	18	16	(3)	(0)
9		15 053	97 %	10 011	1 806	1 304	906	539	231	145	43	68
10		16 476	76 %	90	1 111	1 772	1 879	2 655	2 718	2 760	2 024	1 466
11		3 435	12 %							595	1 024	1 816
Yhteensä		45 339		20 031	3 069	3 233	2 874	3 209	2 967	3 516	3 088	3 350

* Negatiiviset luvut kuvaavat maksusitoumusten vapauttamista.

Euroopan kehitysrahaston tilinpäätös – varainhoitovuosi 2016

Taulukko 2.2

EKR:N KONSOLIDOITU TILINPÄÄTÖS 31.12.2016
TUEN LUOKITTELU

(milj. euroa)

	EKR								YHTEENSÄ	%
	8	% (1)	9	% (1)	10	% (1)	11	% (1)		
Satunnaiset tulot										
Maararahat	35							35		
Päätökset	35	100 %						35	100 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)	35	100 %						35	100 %	
Maksut	35	100 %						35	100 %	
Maa- ja alueohjelmat yhteensä								4 993		
Maararahat	4 993							4 993		
Päätökset	4 992	100 %						4 992	100 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)	4 987	100 %						4 987	100 %	
Maksut	4 986	100 %						4 986	100 %	
Muu kuin ohjelmoitava apu yhteensä								4 714		
Maararahat	4 714							4 714		
Päätökset	4 714	100 %						4 714	100 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)	4 707	100 %						4 707	100 %	
Maksut	4 706	100 %						4 706	100 %	
Siirrot muista rahastoista								675		
Maararahat			675					675		
Päätökset			674	100 %				674	100 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)			671	99 %				671	99 %	
Maksut			670	99 %				670	99 %	
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
A-määrärahat – kansalliset määrärahat								49 258		62 %
Maararahat	417		8 875		13 437		15 156	49 258		
Päätökset	417	100 %	8 868	100 %	13 414	54 %	7 972	30 671	62 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)	417	100 %	8 842	100 %	12 436	50 %	3 777	25 472	52 %	
Maksut	417	100 %	8 804	99 %	10 366	42 %	1 524	21 111	43 %	
B-määrärahat – kansalliset määrärahat								4 865		84 %
Maararahat	233		1 217		2 030		648	4 865		
Päätökset	233	100 %	1 215	100 %	2 023	73 %	608	4 078	84 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)	232	99 %	1 209	99 %	1 981	72 %	340	3 761	77 %	
Maksut	231	99 %	1 204	99 %	1 879	68 %	243	3 557	73 %	
Siirtymävaiheen rahoitusjärjestely							(0)	(0)		
Maararahat							(0)	(0)		
Päätökset										
Maararahat (päätösvalta siirretty)										
Maksut										
CDE, CTA ja edustajakokous								154		100 %
Maararahat			154					154		
Päätökset			154	100 %				154	100 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)			154	100 %				154	100 %	
Maksut			154	100 %				154	100 %	
Täytäntöönpanomenot ja korkotulot								2 311		49 %
Maararahat	0		240		535		1 071	2 311		
Päätökset			240	100 %	505	51 %	385	1 131	49 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)			240	100 %	501	50 %	337	1 079	47 %	
Maksut			239	100 %	498	50 %	309	1 047	45 %	
AKT-valtioiden väliset määrärahat								11 815		61 %
Maararahat			2 968		3 135		3 387	11 815		
Päätökset			2 958	100 %	2 915	53 %	1 365	7 238	61 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)			2 944	99 %	2 695	49 %	1 206	6 845	58 %	
Maksut			2 924	99 %	2 319	42 %	997	6 240	53 %	
Alueelliset määrärahat								9 618		59 %
Maararahat			818		2 001		5 181	9 618		
Päätökset			816	100 %	1 999	55 %	2 886	5 701	59 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)			798	98 %	1 813	50 %	2 106	4 717	49 %	
Maksut			771	94 %	1 285	36 %	362	2 419	25 %	
Erityismääräraha (Kongon demokraattinen tasavalta)								105		100 %
Maararahat			105					105		
Päätökset			105	100 %				105	100 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)			105	100 %				105	100 %	
Maksut			105	100 %				105	100 %	
Erityismääräraha (Etelä-Sudan)								267		100 %
Maararahat			267					267		
Päätökset			266	100 %				266	100 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)			217	81 %				217	81 %	
Maksut			77	29 %				77	29 %	
Erityismääräraha (Sudan)								110		98 %
Maararahat			110					110		
Päätökset			109	98 %				109	98 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)			105	96 %				105	96 %	
Maksut			80	73 %				80	73 %	
Vapaaehtoinen rahoitusosuus rauhanrahaan								39		62 %
Maararahat			39					39		
Päätökset			24	62 %				24	62 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)			24	62 %				24	62 %	
Maksut			24	62 %				24	62 %	
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
A-määrärahat – kansalliset määrärahat								190		99 %
Maararahat					187		3	190		
Päätökset					185	99 %	3	188	99 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)					136	73 %		136	71 %	
Maksut					116	62 %		116	61 %	
Täytäntöönpanomenot ja korkotulot								6		72 %
Maararahat					5		0	6		
Päätökset					4	77 %		4	72 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)					2	41 %		2	39 %	
Maksut					1	21 %		1	19 %	
AKT-valtioiden väliset määrärahat								13		98 %
Maararahat					12		1	13		
Päätökset					12	97 %	1	13	98 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)					11	93 %	1	13	94 %	
Maksut					11	87 %		11	79 %	
Yhteisrahoitus										
A-määrärahat – kansalliset määrärahat								1		71 %
Maararahat							1	1		
Päätökset							1	1	71 %	
Maararahat (päätösvalta siirretty)							1	1	71 %	
Maksut							1	1	52 %	
Komission sisäinen palvelutasosopimus										
Määrärahat	8	% (1)	9	% (1)	10	% (1)	11	% (1)	YHTEENSÄ	% (1)
Maakohtaisten määrärahojen varanto							0		3 401	
AKT-valtioiden välisten määrärahojen varanto							203		578	
Kansallisten määrärahojen varanto, A-määrärahat, Stabex							0		0	
Maa- ja alueohjelmien varanto							3 743		4 426	
Alueellisten määrärahojen varanto									205	
Käytettävissä olevat varannot										
Suoritusvaraus, ei käytettävissä					264		35		376	
Suoritusvaraus, ei käytettävissä										
Yhteensä: KAIKKI MÄÄRÄRAHAT	8	% (1)	9	% (1)	10	% (1)	11	% (1)	YHTEENSÄ	% (1)
Maararahat	10 392		15 467		21 607		29 430		98 155	
Päätökset	10 391	100 %	15 429	100 %	21 058	49 %	13 220	45 %	60 097	61 %
Maararahat (päätösvalta siirretty)	10 378	100 %	15 309	99 %	19 576	46 %	7 769	26 %	53 032	54 %
Maksut	10 376	100 %	15 053	97 %	16 478	38 %	3 435	12 %	45 339	46 %

(1) % määrärahoista

Euroopan kehitysrahaston tilinpäätös – varainhoitovuosi 2016

Taulukko 2.3

EKR:N KONSOLIDOITU TILINPÄÄTÖS 31.12.2016
TUEN LUOKITTELU
AKT + MMA – 8. EKR

(milj. euroa)

	MÄÄRÄ RAHAT	PÄÄTÖKSET			MÄÄRÄRAHAT (PÄÄTÖSVALTA SIIRRETTY)			MAKSUT		
		KUMU L.	VUOT UINEN	%	KUMU L.	VUOT UINEN	%	KUMU L.	VUOT UINEN	%
		(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)	(4) : (3)
AKT										
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
	35	35		100 %	35		100 %	35		100 %
Korkotulojen käyttö										
VÄLISUMMA: SATUNNAISET TULOT	35	35		100 %	35		100 %	35		100 %
Maa- ja alueohjelmat yhteensä	4 957	4 956	(2)	100 %	4 952	(2)	100 %	4 951	(0)	100 %
VÄLISUMMA: MAA- JA ALUEOHJELMAT YHTEENSÄ	4 957	4 956	(2)	100 %	4 952	(2)	100 %	4 951	(0)	100 %
L o m e										
Pakolaisapu	100	100	(0)	100 %	100	(0)	100 %	100		100 %
Hätäapu (Lomé)	136	136		100 %	136		100 %	136		100 %
Voimakkaasti velkaantuneet köyhät maat (Lomé)	1 060	1 060		100 %	1 060		100 %	1 060		100 %
Korkotuet	72	72	(7)	100 %	69	(3)	95 %	69		100 %
Riskipääoma	1 015	1 015		100 %	1 012		100 %	1 012		100 %
Stabex	723	723	(0)	100 %	723	(0)	100 %	722	0	100 %
Rakennesopeutus	1 497	1 497		100 %	1 497		100 %	1 497		100 %
Sysmin	101	101		100 %	101		100 %	101		100 %
VÄLISUMMA: MUU KUIN OHJELMOITAVA APU YHTEENSÄ	4 704	4 703	(8)	100 %	4 697	(4)	100 %	4 696	0	100 %
AKT										
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
A-määrärahat – kansalliset määrärahat	417	417	(0)	100 %	417	(0)	100 %	417		100 %
VÄLISUMMA: A-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	417	417	(0)	100 %	417	(0)	100 %	417		100 %
B-määrärahat – kansalliset määrärahat	233									
Vientitulojen vaihtelun kompensatio		233	(2)		232	(1)	99 %	231	0	100 %
VÄLISUMMA: B-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	233	233	(2)	100 %	232	(1)	99 %	231	0	100 %
Korot ja muut tulot	0									
VÄLISUMMA: TÄYTÄNTÖÖNPANOMENOT JA KORKOTULOT	0									
AKT YHTEENSÄ (A)	10 346	10 345	(13)	100 %	10 333	(6)	100 %	10 330	(0)	100 %
MMA										
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
Maa- ja alueohjelmat yhteensä	36	36	0	100 %	35	(0)	98 %	35		100 %
VÄLISUMMA: MAA- JA ALUEOHJELMAT YHTEENSÄ	36	36	0	100 %	35	(0)	98 %	35		100 %
L o m e										
Korkotuet	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %
Riskipääoma	6	6		100 %	6		100 %	6		100 %
Stabex	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %
Sysmin	2	2	(0)	100 %	2		100 %	2		100 %
VÄLISUMMA: MUU KUIN OHJELMOITAVA APU YHTEENSÄ	10	10	(0)	100 %	10		100 %	10		100 %
MMA YHTEENSÄ (B)	46	46	(0)	100 %	46	(0)	99 %	46		100 %
YHTEENSÄ: AKT + MMA (A + B)	10 392	10 391	(13)	100 %	10 378	(6)	100 %	10 376	(0)	100 %

Euroopan kehitysrahaston tilinpäätös – varainhoitovuosi 2016

Taulukko 2.4

EKR:N KONSOLIDOITU TILINPÄÄTÖS 31.12.2016
TUEN LUOKITTELU
AKT + MMA – 9. EKR

(milj. euroa)

	MÄÄRÄRAHAT	PÄÄTÖKSET			MÄÄRÄRAHAT			MAKSUT		
		KUMU L.	VUOT UINEN	%	KUMU L.	VUOT UINEN	%	KUMU L.	VUOT UINEN	%
		(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)	(4) : (3)
AKT										
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
Siirrot 6. EKR:sta – Lomé	20	20	(0)	100 %	20	100 %	20		100 %	
Siirrot 7. EKR:sta – Lomé	651	651	(3)	100 %	648	(0)	100 %	647	(0)	100 %
VÄLISUMMA: SIIRROT MUISTA RAHASTOISTA	672	671	(3)	100 %	668	(0)	100 %	667	(0)	100 %
AKT										
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
A-määrärahat – kansalliset määrärahat	8 637	8 631	(49)	100 %	8 605	(20)	100 %	8 569	6	100 %
VÄLISUMMA: A-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	8 637	8 631	(49)	100 %	8 605	(20)	100 %	8 569	6	100 %
B-määrärahat – kansalliset määrärahat	1 212									
Vientitulojen vaihtelun kompensatio		149	(0)		149	(0)	100 %	149	0	100 %
Hätäapu		1 050	(5)		1 044	(7)	99 %	1 040	(0)	100 %
Voimakkaasti velkaantuneet köyhät maat		11			11		100 %	11		100 %
VÄLISUMMA: B-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	1 212	1 210	(6)	100 %	1 204	(7)	99 %	1 200	(0)	100 %
CDE, CTA ja edustajakokous	154	154		100 %	154		100 %	154		100 %
VÄLISUMMA: CDE, CTA JA EDUSTAJAKOKOUS	154	154		100 %	154		100 %	154		100 %
Täytäntöönpanomenot	177	177		100 %	177	0	100 %	176	0	99 %
Korot ja muut tulot	63	63		100 %	63		100 %	63		100 %
VÄLISUMMA: TÄYTÄNTÖÖNPANOMENOT JA KORKOTULOT	240	240		100 %	240	0	100 %	239	0	100 %
Muut AKT-valtioiden väliset määrärahat	2 614	2 604	(21)	100 %	2 591	(14)	99 %	2 571	14	99 %
Rauhanrahasto	354	354	(0)	100 %	353	(0)	100 %	353		100 %
VÄLISUMMA: AKT-VALTIOIDEN VÄLISET MÄÄRÄRAHAT	2 968	2 958	(21)	100 %	2 944	(15)	100 %	2 924	14	99 %
Alueelliset määrärahat	770	768	(24)	100 %	752	(4)	98 %	726	5	97 %
VÄLISUMMA: ALUEELLISET MÄÄRÄRAHAT	770	768	(24)	100 %	752	(4)	98 %	726	5	97 %
Eritysmääräraha (Kongon demokraattinen tasavalta)	105	105		100 %	105		100 %	105		100 %
VÄLISUMMA: ERITYISMÄÄRÄRAHA (KONGON DEMOKRAATTINEN TASAVALTA)	105	105		100 %	105		100 %	105		100 %
Eritysmääräraha (Etelä-Sudan)	267	266	0	100 %	217	1	82 %	77	23	35 %
VÄLISUMMA: ERITYISMÄÄRÄRAHA (ETELÄ-SUDAN)	267	266	0	100 %	217	1	82 %	77	23	35 %
Eritysmääräraha (Sudan)	110	109	(0)	98 %	105	(1)	97 %	80	20	76 %
VÄLISUMMA: ERITYISMÄÄRÄRAHA (SUDAN)	110	109	(0)	98 %	105	(1)	97 %	80	20	76 %
Vapaaehtoinen rahoitusosuus rauhanrahastoon	39	24		62 %	24		100 %	24		100 %
VÄLISUMMA: VAPAAEHTOINEN RAHOITUSOSUUS RAUHANRAHASTOON	39	24		62 %	24		100 %	24		100 %
YHTEENSÄ: AKT (A)	15 174	15 136	(103)	100 %	15 018	(45)	99 %	14 764	68	98 %
MMA										
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
Siirrot 6. EKR:sta – Lomé	0	0		100 %	0		100 %	0		100 %
Siirrot 7. EKR:sta – Lomé	3	3		100 %	3		100 %	3		100 %
VÄLISUMMA: SIIRROT MUISTA RAHASTOISTA	3	3		100 %	3		100 %	3		100 %
MMA										
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
A-määrärahat – kansalliset määrärahat	237	237	(1)	100 %	237	(1)	100 %	235	(0)	99 %
VÄLISUMMA: A-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	237	237	(1)	100 %	237	(1)	100 %	235	(0)	99 %
B-määrärahat – kansalliset määrärahat	4									
Hätäapu		4			4		100 %	4		100 %
VÄLISUMMA: B-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	4	4		100 %	4		100 %	4		100 %
Tutkimukset / tekninen apu, MMA	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %
VÄLISUMMA: TÄYTÄNTÖÖNPANOMENOT JA KORKOTULOT	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %
Alueelliset määrärahat	48	48	0	100 %	46	0	97 %	45	0	98 %
VÄLISUMMA: ALUEELLISET MÄÄRÄRAHAT	48	48	0	100 %	46	0	97 %	45	0	98 %
YHTEENSÄ: MMA (B)	293	293	(1)	100 %	291	(1)	99 %	288	0	99 %
YHTEENSÄ: AKT + MMA (A + B)	15 467	15 429	(104)	100 %	15 309	(46)	99 %	15 053	68	98 %

Euroopan kehitysrahaston tilinpäätös – varainhoitovuosi 2016

Taulukko 2.6

EKR:N KONSOLIDOITU TILINPÄÄTÖS 31.12.2016
TUEN LUOKITTELU
AKT + MMA – 11. EKR

(milj. euroa)

	MÄÄRÄRAHAT	PÄÄTÖKSET			MÄÄRÄRAHAT			MAKSUT		
		KUMU L.	VUOT UINEN	%	KUMU L.	VUOT UINEN	%	KUMU L.	VUOT UINEN	%
	(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)			
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
Määrärahat										
A-määrärahat – kansalliset määrärahat	15 115	7 931	4 643	52 %	3 751	2 268	47 %	1 517	844	40 %
VÄLISUMMA: A-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	15 115	7 931	4 643	52 %	3 751	2 268	47 %	1 517	844	40 %
B-määrärahat – kansalliset määrärahat	648									
Hätäapu		499	336		331	219	66 %	237	152	72 %
Muut julkiseen talouteen vaikuttavat häiriöt		109	109		9	9	8 %	5	5	59 %
VÄLISUMMA: B-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	648	608	444	94 %	340	228	56 %	243	157	71 %
Siirtymävaiheen rahoitusjärjestely	0									
VÄLISUMMA: SIIRTYMÄVAIHEEN RAHOITUSJÄRJESTELY	0									
Täytäntöönpanomenot	1 053	374	137	36 %	329	127	88 %	302	11	92 %
Korot ja muut tulot	16	8	2	52 %	6	1	70 %	6	3	96 %
VÄLISUMMA: TÄYTÄNTÖÖNPANOMENOT JA KORKOTULOT	1 068	382	139	36 %	335	127	88 %	308	114	92 %
Institutionaaliset menot ja tukimenot	246	106	5	43 %	78	21	73 %	60	20	77 %
Muut AKT-valtioiden väliset määrärahat	2 241	359	68	16 %	251	35	70 %	206	206	82 %
Rauhanrahasto	900	900	0	100 %	878	279	98 %	731	215	83 %
VÄLISUMMA: AKT-VALTIOIDEN VÄLISET MÄÄRÄRAHAT	3 387	1 365	73	40 %	1 206	335	88 %	997	441	83 %
Alueelliset määrärahat	5 181	2 886	1 344	56 %	2 106	759	73 %	362	252	17 %
VÄLISUMMA: ALUEELLISET MÄÄRÄRAHAT	5 181	2 886	1 344	56 %	2 106	759	73 %	362	252	17 %
Yhteisrahoitus										
Määrärahat										
A-määrärahat – kansalliset määrärahat	3	3	3	100 %						
VÄLISUMMA: A-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	3	3	3	100 %						
Täytäntöönpanomenot	0									
VÄLISUMMA: TÄYTÄNTÖÖNPANOMENOT JA KORKOTULOT	0									
Rauhanrahasto	1	1		100 %	1		100 %			
VÄLISUMMA: AKT-VALTIOIDEN VÄLISET MÄÄRÄRAHAT	1	1		100 %	1		100 %			
Käytettävissä olevat varannot										
Varannot										
B-määrärahojen varanto	0									
VÄLISUMMA: MAAKOHTAISTEN MÄÄRÄRAHOJEN VARANTO	0									
AKT-valtioiden välisten määrärahojen varanto	203									
VÄLISUMMA: AKT-VALTIOIDEN VÄLISTEN MÄÄRÄRAHOJEN VARANTO	203									
Kansallisten määrärahojen varanto, A-määrärahat, Stabex	0									
VÄLISUMMA: KANSALLISTEN MÄÄRÄRAHOJEN VARANTO, A-MÄÄRÄRAHAT, STABEX	0									
Maa- ja alueohjelmien varanto	3 428									
VÄLISUMMA: MAA- JA ALUEOHJELMIEN VARANTO	3 428									
Suoritusvaraus, ei käytettävissä										
Varannot										
Suoritusvaraus, ei käytettävissä	31									
VÄLISUMMA: SUORITUSVARAUS, EI KÄYTETTÄVISSÄ	31									
Komission sisäinen palvelutasosopimus										
Varannot										
A-määrärahat – kansalliset määrärahat	1	1		71 %	1		100 %	1		73 %
VÄLISUMMA: A-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	1	1		71 %	1		100 %	1		73 %
Jäsenvaltioiden varsinaiset rahoitusosuudet										
Määrärahat										
A-määrärahat – kansalliset määrärahat	41	41	41	100 %	26	26	63 %	7	7	27 %
VÄLISUMMA: A-MÄÄRÄRAHAT – KANSALLISET MÄÄRÄRAHAT	41	41	41	100 %	26	26	63 %	7	7	27 %
Siirtymävaiheen rahoitusjärjestely	0									
VÄLISUMMA: SIIRTYMÄVAIHEEN RAHOITUSJÄRJESTELY	0									
Tutkimukset / tekninen apu, MMA	3	3	0	100 %	3	2	90 %	1	1	53 %
VÄLISUMMA: TÄYTÄNTÖÖNPANOMENOT JA KORKOTULOT	3	3	0	100 %	3	2	90 %	1	1	53 %
Käytettävissä olevat varannot										
Varannot										
Maa- ja alueohjelmien varanto	316									
VÄLISUMMA: MAA- JA ALUEOHJELMIEN VARANTO	316									
Suoritusvaraus, ei käytettävissä										
Varannot										
Suoritusvaraus, ei käytettävissä	3									
VÄLISUMMA: SUORITUSVARAUS, EI KÄYTETTÄVISSÄ	3									
YHTEENSÄ: AKT + MMA (ML. VARANNOT)	29 430	13 220	6 688	45 %	7 769	3 745	59 %	3 435	1 816	44 %

VUOTUINEN TÄYTÄNTÖÖNPANOKERTOMUS – EUROOPAN INVESTOINTIPANKIN HALLINNOIMAT VARAT

EUROOPAN INVESTOINTIPANKKI

CA/501/17

9. maaliskuuta 2017

Asiakirja 17/098

HALLINTONEUVOSTO

**INVESTOINTIKEHYKSEN
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT
31. JOULUKUUTA 2016**

- Tuotto- ja kululaskelma
- Yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittava laskelma
- Laskelma rahoittajien varojen muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Tilinpäätöslaskelmien liitetiedot
- Riippumattoman tilintarkastajan kertomus

ORG.: E

LUOTTAMUKSELLINEN

TUOTTO- JA KULULASKELMA
31. JOULUKUUTA 2016
(tuhansina euroina)

	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
VARAT			
Käteisvarat ja muut rahavarat	5	360 817	448 995
Saamiset rahoitusosuuksista	9/16	86 395	-
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	10	169 398	228 521
Johdannaissopimukset	6	6 920	311
Lainat ja muut saamiset	7	1 729 380	1 460 057
Myytavissä olevat rahoitusvarat	8	516 884	419 353
Muut varat	11	345	27
Varat yhteensä		2 870 139	2 557 264
 VELAT JA RAHOITTAJIEN VARAT			
VELAT			
Johdannaissopimukset	6	25 189	8 219
Tuloennakot	12	26 283	29 325
Käyttöön otettuihin vakuuksiin liittyvät varaukset	13	625	-
Velat kolmansille	14	116 114	101 202
Muut velat	15	2 546	2 364
Velat yhteensä		170 757	141 110
 RAHOITTAJIEN VARAT			
Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet, joiden maksamista on pyydetty	16	2 377 000	2 157 000
Käyvän arvon rahasto		142 884	163 993
Kertynyt ylijäämä		179 498	95 161
Rahoittajien varat yhteensä		2 699 382	2 416 154
Velat ja rahoittajien varat yhteensä		2 870 139	2 557 264

YLI- TAI ALIJÄÄMÄÄ JA MUITA LAAJAN TULOKSEN ERIÄ OSOITTAVA LASKELMA
31. JOULUKUUTA 2016 PÄÄTTYNEELTÄ VARAINHOITOVUODELTA

(tuhansina euroina)

	Liitetieto	1.1.2016– 31.12.2016	1.1.2015– 31.12.2015
Korkotuotot ja vastaavat tuotot	18	106 698	90 385
Korkokulut ja vastaavat kulut	18	–2 307	–1 556
Korkotuotot ja vastaavat tuotot, netto		104 391	88 829
Palkkiotuotot	19	699	932
Palkkiokulut	19	–48	–63
Palkkiotuotot, netto		651	869
Johdannaissopimusten käyvän arvon muutos		–10 361	6 276
Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoituneet nettovoitot	20	6 504	33 878
Valuuttaoperaatioihin liittyvät nettotappiot		–14 995	–52 483
Rahoitustoiminnan nettotulos		–18 852	–12 329
Lainojen ja muiden saamisten arvon alentumisen nettomuutos	7	44 365	–33 988
Vakuuksiin liittyvien varausten muutos	13	–242	–
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvon alentuminen	8	–2 493	–3 646
Yleiset hallintokulut	21	–43 483	–43 045
Varainhoitovuoden yli-/alijäämä		84 337	–3 310
Muut laajan tuloksen erät:			
<i>Erät, jotka siirretään tai voidaan siirtää yli- tai alijäämään:</i>			
Myytävissä olevat rahoitusvarat – käyvän arvon rahasto	8		
1. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon nettomuutos		–14 624	43 394
2. Yli- tai alijäämään siirretty nettomäärä		–6 485	–35 523
Myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä		–21 109	7 871
Muut laajan tuloksen erät yhteensä		–21 109	7 871
Varainhoitovuoden laaja tulos yhteensä		63 228	4 561

LASKELMA RAHOITTAJIEN VAROJEN MUUTOKSISTA
31. JOULUKUUTA 2016 PÄÄTTYNEELTÄ VARAINHOITOVUODELTA

(tuhansina euroina)

		Rahoitus- osuudet, joiden maksamista on pyydetty	Käyvän arvon rahasto	Kertynyt ylijäämä	Yhteensä
Tilanne 1. tammikuuta 2016	Liitetieto	2 157 000	163 993	95 161	2 416 154
Vuoden aikana maksettavaksi pyydetty jäsenvaltioiden rahoitusosuus	16	220 000	–	–	220 000
Varainhoitovuoden 2016 ylijäämä		–	–	84 337	84 337
Varainhoitovuoden laajaan tulokseen kuuluvat muut erät yhteensä		–	–21 109	–	–21 109
Rahoittajien varojen muutokset		220 000	–21 109	84 337	283 228
Tilanne 31. joulukuuta 2016		2 377 000	142 884	179 498	2 699 382
		Rahoitusosuudet joiden maksamista on pyydetty	Käyvän arvon rahasto	Kertynyt ylijäämä	Yhteensä
Tilanne 1. tammikuuta 2015		2 057 000	156 122	98 471	2 311 593
Vuoden aikana maksettavaksi pyydetty jäsenvaltioiden rahoitusosuus	16	100 000	–	–	100 000
Varainhoitovuoden 2015 alijäämä		–	–	–3 310	–3 310
Varainhoitovuoden laajaan tulokseen kuuluvat muut erät yhteensä		–	7 871	–	7 871
Rahoittajien varojen muutokset		100 000	7 871	–3 310	104 561
Tilanne 31. joulukuuta 2015		2 157 000	163 993	95 161	2 416 154

RAHAVIRTALASKELMA

31. JOULUKUUTA 2016 PÄÄTTYNEELTÄ VARAINHOITOVUODELTA

(tuhansina euroina)

	Liite- tieto	1.1.2016– 31.12.2016	1.1.2015– 31.12.2015
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Varainhoitovuoden yli-/ (alijäämä)		84 337	–3 310
Oikaisut:			
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvon alentuminen	8	2 493	3 646
Lainojen ja muiden saamisten arvon alentumisen nettomuutos	7	–44 365	33 988
Lainoista ja muista saamisista kertyneet aktivoidut korot	7	–7 183	–13 262
Lainojen ja muiden saamisten korkojen ja jaksotetun hankintamenon muutos		–5 843	1 594
Käyttöön otettuihin vakuuksiin liittyvien varausten nettomuutos	13	625	–
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen korkojen ja jaksotetun hankintamenon muutos	10	–1 126	12
Tuloennakoiden muutos		–3 042	–1 985
Valuuttakurssimuutosten vaikutukset lainoihin	7	–35 025	–73 447
Valuuttakurssimuutosten vaikutukset myytävissä oleviin rahoitusvaroihin		–5 125	–9 385
Valuuttakurssimuutosten vaikutukset hallussa oleviin käteisvaroihin		–1 106	–12 216
Toiminnan alijäämä ennen toiminnan varojen ja velkojen muutoksia		–15 360	–74 365
Lainojen nostot	7	–528 376	–282 784
Lainojen lyhennykset	7	351 468	205 772
Käteisvaroista ja muista rahavaroista kertyneiden korkojen muutos	5	2	4
Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset		10 361	–6 276
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen lisäys	10	–1 159 704	–1 545 550
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat, erääntyneet	10	1 219 953	1 417 005
Myytävissä olevien rahoitusvarojen lisäys	8	–153 986	–67 449
Myytävissä olevien rahoitusvarojen lyhennykset/myynti	8	37 978	64 791
Muiden varojen (lisäys)/väheneminen		–318	5 495
Muiden velkojen lisäys/(väheneminen)		182	–227
Euroopan investointipankille maksettavien määrien lisäys		423	4 668
Toiminnan nettorahavirta		–237 377	–278 916
RAHOITUSTOIMINTA			
Jäsenvaltioiden maksamat rahoitusosuudet	16	133 605	100 000
Jäsenvaltioilta korkotukien ja teknisen avun rahoittamiseksi saadut määrät		30 000	92 590
Jäsenvaltioiden lukuun maksetut korkotuet ja tekninen apu		–15 510	–22 290
Rahoitustoiminnan nettorahavirta		148 095	170 300
Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettovähennys		–89 282	–108 616
Yhteenveto rahavirtalaskelmasta:			
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden alussa		448 998	545 398
Nettorahavirta:			
Toiminnasta		–237 377	–278 916
Rahoitustoiminnasta		148 095	170 300
Valuuttakurssimuutosten vaikutuksista käteisvaroihin ja muihin rahavaroihin		1 106	12 216
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden lopussa		360 822	448 998
Käteisvarat ja muut rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:			
Käteisvarat	5	51 462	71 405
Määräraikaistalletukset (lukuun ottamatta kertyneitä korkoja)		259 342	290 576
Yritystodistukset	5	50 018	87 017
		360 822	448 998

Joulukuun 31. päivänä 2016 päättyneeltä varainhoitovuodelta laadittujen tilinpäätöslaskelmien liitetiedot

1 Yleiset tiedot

Investointikehys on luotu yhteistyöstä ja kehitysavusta tehdyn Cotonoun sopimuksen mukaisesti. Cotonoun sopimus tehtiin Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden, jäljempänä "AKT-valtiot", ja Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välillä 23. kesäkuuta 2000 ja sitä on tarkistettu 25. kesäkuuta 2005 ja 22. kesäkuuta 2010.

Investointikehys ei ole erillinen oikeushenkilö. Kehyksen rahoitusosuuksia hallinnoi jäsenvaltioiden (rahoittajien) puolesta Euroopan investointipankki, jäljempänä "EIP", Cotonoun sopimuksen mukaisesti. EIP myös vastaa kehysten hallinnosta.

Cotonoun sopimuksen mukaisesti myönnettävä rahoitus saadaan EU:n jäsenvaltioiden talousarvioista. Jäsenvaltioiden myöntämä rahoitus muodostuu investointikehykseen osoitetusta rahoituksesta ja korkotukien kattamiseen tarkoitetuista avustuksista, kuten monivuotisissa rahoituskehyksissä määrätään (vuodet 2000–2007 kattava ensimmäinen rahoituspöytäkirja eli 9. Euroopan kehitysrahasto (EKR), vuodet 2008–2013 kattava toinen rahoituspöytäkirja eli 10. EKR sekä vuodet 2014–2020 kattava kolmas rahoituspöytäkirja eli 11. EKR). EIP:lle on annettu tehtäväksi hallinnoida seuraavia välineitä:

- investointikehys eli 3 685,5 miljoonan euron suuruinen uudistuva riskirahasto, josta tuetaan yksityisen sektorin investointeja AKT-valtioissa; investointikehyksen varoista 48,5 miljoonaa euroa on osoitettu merentakaisille maille ja alueille, jäljempänä "MMA-maat"
- korkotukien rahoittamiseen tarkoitettavat avustukset, joista enintään 1 220,85 miljoonaa euroa on varattu AKT-valtioille ja enintään 8,5 miljoonaa euroa MMA-maille; näistä korkotuista enintään 15 prosenttia voidaan käyttää hankkeisiin liittyvän teknisen avun rahoittamiseen.

Tässä tarkasteltavat tilinpäätöslaskelmat kattavat ajanjakson 1. tammikuuta 2016 – 31. joulukuuta 2016.

EIP:n hallintoneuvosto hyväksyi EIP:n hallituksen ehdotuksesta tilinpäätöslaskelmat 9. maaliskuuta 2017 ja antoi luvan toimittaa ne EIP:n valtuustolle hyväksyttäväksi 25. huhtikuuta 2017 mennessä.

2 Tilinpäätöksen keskeiset laatimisperiaatteet

2.1 Laatimisperusteet – Lausuma IFRS-standardien noudattamisesta

Investointikehyksen tilinpäätöslaskelmien laadinnassa on noudatettu kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS) sellaisina kuin Euroopan unioni on ne hyväksynyt.

2.2 Merkittävät kirjanpidolliset arviot

Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa tarvitaan kirjanpidollisia arvioita. Lisäksi on tarpeen, että EIP:n johto käyttää harkintaa soveltaessaan investointikehyksen tilinpäätöslaskelmien laadinnassa noudatettavia menetelmiä. Tässä kohdassa käsitellään sellaisia osa-alueita, joilla harkintaa käytetään keskimääräistä enemmän, jotka ovat keskimääräistä monimutkaisempia tai joilla tehdään tilinpäätöslaskelmien kannalta tärkeitä oletuksia ja arvioita.

Harkintaa ja arvioita käytetään etenkin seuraavilla osa-alueilla:

▪ Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen

Sellaisten rahoitusvarojen ja -velkojen käypä arvo, joilla käydään kauppaa toimivilla markkinoilla, perustuu noteerattuihin markkinahintoihin tai pörssivälittäjien hintanoteerauksiin. Jos käypiä arvoja ei saada toimivilta markkinoilta, ne määritetään erilaisilla arvostusmenetelmillä, kuten matemaattisilla malleilla. Malleja sovellettaessa käytetään mahdollisuuksien mukaan todettavissa olevia markkinatietoja, muussa tapauksessa käyvät arvot on määritettävä osin arvioiden perusteella. Arviot luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa eri tasoille sen mukaan, millaisia tietoja arvostusmenetelmissä käytetään, kuten liitetiedoissa 2.4.3 ja 4 kuvataan.

Arvostusmenetelmänä voidaan käyttää nettonykyarvoa, diskontattuun rahavirtaan perustuvia malleja, vertailua samankaltaisiin instrumentteihin, joille on saatavissa todettavissa olevia markkinahintoja, Black-Scholes-optiohinnoittelumallia, polynomeihin perustuvia optiohinnoittelumalleja ja muita arvostusmalleja. Arvostusmenetelmissä käytettäviin oletuksiin ja tietoihin kuuluvat muun muassa riskittömät korot ja vertailukorot, diskonttokorkojen arvioinnissa käytettävät luottoriskimarginaalit, joukkovelkakirjojen ja osakkeiden hinnat, valuuttakurssit, osakkeiden ja osakeindeksien hinnat ja odotettavissa oleva hintojen volatiliiteetti ja korrelaatio.

Arvostusmenetelmien tarkoituksena on tuottaa arvio käyvästä arvosta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Yleisten ja suhteellisen yksinkertaisten rahoitusinstrumenttien tapauksessa investointikehyksessä käytetään laajalti hyväksytyjä arvostusmalleja. Näin esimerkiksi koron- ja valuutanvaihtosopimusten käyvän arvon määrittämisessä käytetään ainoastaan todettavissa olevia markkinatietoja ja johdon harkinnan ja arvioinnin osuus arvostuksessa on vähäistä. Todettavissa olevia hintoja ja malleja varten tarvittavia syöttötietoja on yleensä saatavilla markkinoilta silloin kun on kyse noteeratuista vieraan tai oman pääoman ehtoista arvopapereista, pörssinoteeratuista johdannaisista ja yksinkertaisista OTC-johdannaisista, kuten koronvaihtosopimuksista. Todettavissa olevien markkinahintojen ja mallien syöttötietojen saatavuus vähentää johdon suorittaman harkinnan ja arvioinnin tarvetta ja käyvän arvon määrittämiseen liittyvää epävarmuutta. Todettavissa olevien markkinahintojen ja mallien syöttötietojen saatavuus vaihtelee tuotteittain ja markkinoittain, ja saatavuuteen vaikuttavat yksittäisistä tapahtumista johtuvat muutokset ja rahoitusmarkkinoilla yleisesti vallitsevat olosuhteet.

Monimutkaisempien instrumenttien tapauksessa investointikehyksessä käytetään sen omia arvostusmalleja, jotka perustuvat yleisesti hyväksytyihin arvostusmalleihin. Osa tai kaikki näiden mallien merkittävistä syöttötiedoista voivat olla sellaisia, etteivät ne ole todettavissa markkinoilta, vaan ne johdetaan markkinahinnoista tai -koroista tai arvioidaan oletusten perusteella. Sellaisia instrumentteja, joiden arvostuksessa käytetään merkittäviä muita kuin todettavissa olevia syöttötietoja, ovat muun muassa eräät lainat ja vakuudet, joilla ei ole toimivia markkinoita. Arvostusmalleissa, joissa käytetään merkittäviä muita kuin todettavissa olevia syöttötietoja, tarvitaan käyvän arvon määrittämisessä enemmän johdon harkintaa ja arviointia. Johdon harkintaa ja arviointia tarvitaan yleensä soveltuvan mallin valinnassa, arvioitavan rahoitusinstrumentin odotettujen vastaisten rahavirtojen määrittämisessä, vastapuolen velvoitteen laiminlyönnin tai ennenaikaisen takaisinmaksun todennäköisyyden arvioinnissa sekä soveltuvien diskonttokorkojen valinnassa.

Investointikehyksessä on käytössä vakiintunut valvontajärjestelmä käyvän arvon määrittäystä varten. Tähän valvontajärjestelmään kuuluvat EIP:n riskienhallintatoiminto ja markkinatietojen hallintatoiminto. Nämä toiminnot ovat front office -toiminnoista riippumattomia toimintoja, ja niiden tehtävänä on tarkistaa merkittävät käyvän arvon määrittäykset. Nämä tarkistukset kattavat seuraavat osa-alueet:

- todettavissa olevien hintojen tarkistaminen
- uusien arvostusmallien ja jo käytössä oleviin malleihin tehtyjen muutosten arviointi ja hyväksyminen
- mallien kalibrointi ja toteutumatestaus todettavissa olevien markkinatransaktioiden perusteella
- merkittävien arvostuksessa tapahtuneiden muutosten analyysi ja tutkiminen
- merkittävien muiden kuin todettavissa olevien syöttötietojen ja arvonolokaisujen arviointi.

Silloin kun käyvän arvon määrittämisessä käytetään kolmannelta osapuolelta peräisin olevia tietoja, kuten pörssivälittäjän hintanoteerauksia tai hinnoittelupalveluja, investointikehyksessä tarkistetaan, että kyseiset arviot vastaavat IFRS-standardeja. Tässä yhteydessä

- määritetään, onko pörssivälittäjän hintanoteeraus tai hinnoittelupalvelun tuottama hinta asianmukainen
- arvioidaan, onko pörssivälittäjän hintanoteeraus tai hinnoittelupalvelu luotettava
- selvitetään, miten käypä arvo on määritetty ja missä määrin se vastaa todellisia markkinatransaktioita
- kun käyvän arvon määrittämisessä käytetään samankaltaisten instrumenttien hintoja, selvitetään, miten näitä hintoja on mukautettu arvonmäärittämisessä käytettävien instrumenttien ominaispiirteiden mukaan.

▪ Arvon alentumistappio lainoista ja muista saamisista

Investointikehyksestä myönnettyjä lainoja ja sen muita saamia arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä sen määrittämiseksi, onko arvon alennuksen vuoksi tehtävä varaus yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen erä osoittavaan laskelmaan. Varausta määritettäessä EIP:n johdon on käytettävä harkintaansa erityisesti arvioidessaan vastaisten rahavirtojen määrää ja ajankohtaa. Nämä arviot perustuvat useita tekijöitä koskeviin oletuksiin, ja todelliset määrät voivat poiketa arvioista, minkä vuoksi varauksen määrää voidaan tulevaisuudessa joutua muuttamaan. Yksittäisiä huomattavia lainoja ja saamia koskevien erillisten varausten lisäksi investointikehyksen kirjanpitoon voidaan

tehdä myös yleinen arvonalentumisvaraus. Tällainen varaus koskee sellaisia vastuita, joista ei ole tehty erillistä arvonalentumiskirjausta mutta joihin liittyvä laiminlyöntiriski on ajan mittaan kasvanut.

Laina katsotaan periaatteessa järjestämättömäksi luotoksi, jos korkojen ja pääoman maksu on vähintään 90 päivää myöhässä ja jos EIP:n johto katsoo, että arvon alentumisesta on objektiivista näyttöä.

▪ **Vakuuksiin liittyvät varaukset**

Investointikehyksen vakuussopimuksia arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä sen määrittämiseksi, onko yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan tehtävä varaus. Varauksen määrittämisessä tarvitaan erityistä harkintaa muodostettaessa arvioita ja oletuksia useista tekijöistä, joihin kuuluvat mm. seuraavat:

- vastaisten rahavirtojen määrä ja ajankohta
- vakuuksien käyttöaste
- arvioituihin rahavirtoihin liittyvät diskonttaustekijät.

▪ **Noteeraamattomien, myytävissä olevien oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvostaminen**

Noteeraamattomien, myytävissä olevien oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvostaminen perustuu yleensä johonkin seuraavista:

- toisistaan riippumattomien osapuolten väliset viimeaikaiset markkinatransaktiot
- keskeisiltä ominaisuuksiltaan samanlaisten muiden instrumenttien käypä arvo
- voimassaoloajaltaan ja riskiominaisuuksiltaan vastaavien tase-erien käyvällä korkokannalla diskonttatut odotetut rahavirrat
- mukautettu nettoarvomenetelmä tai
- muut arvostusmallit.

Noteeraamattomien, myytävissä olevien oman pääoman ehtoisten sijoitusten rahavirtojen ja diskonttokorkojen määrittäminen edellyttää mittavaa arvioiden tekemistä. Investointikehyksen kirjanpidossa sovellettavia arvostusmenetelmiä tarkistetaan säännöllisesti ja niiden käyttökelpoisuutta testataan saman instrumentin viimeaikaisten markkinatransaktioiden hintatietojen tai muiden todettavissa olevien markkinatietojen avulla.

▪ **Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvon alentuminen**

Myytävissä oleviin oman pääoman ehtoihin sijoituksiin tehdään investointikehyksen kirjanpidossa arvonalennus silloin, kun käyvässä arvossa on tapahtunut merkittävä tai pitkäaikainen aleneminen, jonka seurauksena sijoituksen arvo on alentunut alle hankintamenon, tai jos arvon alentumisesta on muuta objektiivista näyttöä. Päätös siitä, mikä on ”merkittävä” tai ”pitkäaikainen” arvonalennus, perustuu harkintaan. Investointikehyksen tapauksessa arvonalennuksen katsotaan yleensä olevan merkittävä, jos se on vähintään 30 prosenttia, ja pitkäaikainen, jos sen kesto on yli 12 kuukautta. Investointikehyksen tapauksessa arvioidaan myös muita tekijöitä, joihin kuuluvat noteerattujen osakkeiden normaali hintavolatiliteetti sekä noteeraamattomien osakkeiden tulevat rahavirrat ja diskonttaustekijät.

▪ **Sellaisten yhteisöjen konsolidointi, joissa investointikehyksellä on omistusosuus**

Investointikehyksen tapauksessa tehtiin merkittävä päätelmä, jonka mukaan yksikään sellaisista yhteisöistä, joissa investointikehyksellä on omistusosuus, ei ole sen määräysvallassa. Tämä johtuu siitä, että kaikissa tällaisissa yhteisöissä vastuunalainen osakas, rahaston hoitaja tai rahaston hallintoneuvosto on yksin vastuussa kumppanuuteen liittyvien toimien ja asioiden hallinnoinnista ja valvonnasta ja niillä on valtuudet toteuttaa kaikki toimenpiteet kumppanuuden tarkoituksen ja tavoitteiden toteuttamiseksi rahaston investointi- ja politiikkasuuntaviivojen mukaisesti.

2.3 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutokset

Jäljempänä kuvattuja muutoksia lukuun ottamatta tässä esitettyjen investointikehyksen tilinpäätöslaskelmien laadinnassa on kaikkien ajanjaksojen osalta johdonmukaisesti noudatettu liitetiedossa 2.4 esitettyjä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita. Investointikehyksen osalta on hyväksytyt seuraavat uudet standardit ja standardien muutokset

Hyväksytyt standardit

Tässä esitettyjen tilinpäätöslaskelmien laadinnassa on noudatettu seuraavia standardeja, standardien muutoksia ja standardien tulkintoja.

- Muutokset IAS 1:een "Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke"
- IFRS-standardien vuosittaiset parannukset 2012–2014 – useita standardeja.

Näillä muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta investointikehyksen tilinpäätöslaskelmiin.

Julkaistut standardit, jotka eivät ole vielä voimassa

Seuraavassa luetellut standardit, standardien muutokset ja standardien tulkinnat ovat voimassa 1. tammikuuta 2016 jälkeen alkaneiden tilikausien osalta. Niitä ei kuitenkaan ole sovellettu tässä esitettyjen tilinpäätöslaskelmien laadinnassa. Ne standardit, joilla on merkitystä investointikehyksen kannalta, on lueteltu seuraavassa.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

Tämän standardin jälkimmäinen osa julkaistiin 24. heinäkuuta 2014. Standardi korvaa IAS 39:ssä ("Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen") annetun nykyisen ohjeistuksen. IFRS 9 käsittelee rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua ja arvostamista sekä niiden kirjaamista pois taseesta. Siinä otetaan käyttöön odotettavissa olevia luottotappioita koskeva uusi malli, jota käytetään laskettaessa rahoitusvarojen arvon alentumista, sekä uudet suojauslaskentasäännöt.

IFRS 9 sisältää uuden rahoitusvarojen luokittelu- ja arvostusmallin, joka perustuu rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettavaan liiketoimintamalliin ja varojen rahavirtaominaisuuksiin. Rahoitusvarat luokitellaan IFRS 9:n mukaan seuraaviin kolmeen pääluokkaan: jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat. Standardilla poistetaan käytöstä seuraavat nykyiset IAS 39:n mukaiset luokat: eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. IFRS 9:n soveltamisalaan kuuluviin rahoitusvaroihin kytkettyjä johdannaisia ei standardin mukaan koskaan eroteta pääsopimuksesta. Sen sijaan rahoitusvaroihin kuuluva hybridi-instrumentti arvioidaan kokonaisuutena luokittelua varten.

IFRS 9:ssä säilytetään pitkälti IAS 39:n nykyiset rahoitusvelkojen luokitteluvaatimukset. IAS 39:ssä kuitenkin kaikki käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavien velkojen käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti, kun taas IFRS 9:n mukaan nämä käyvän arvon muutokset esitetään yleensä seuraavasti:

- käyvän arvon muutos, joka johtuu velan luottoriskin muutoksista, esitetään muissa laajan tuloksen erissä; ja
- loput velan käyvän arvon muutoksesta esitetään tulosvaikutteisesti.

IFRS 9:ssä korvataan IAS 39:ssä käytetty aiheutuneeseen tappioon perustuva malli ennakoivalla mallilla, joka perustuu odotettavissa olevaan tappioon. Uusi malli edellyttää merkittävästi harkintaa sen arvioimiseksi, miten taloudellisten tekijöiden muutokset vaikuttavat odotettavissa oleviin tappioihin, jotka määritetään käyttämällä todennäköisyyksillä painotettua määrää. Tätä uutta arvonalentumismallia sovelletaan jaksotettuun hankintamenoan tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettaviin rahoitusvaroihin lukuun ottamatta sijoituksia oman pääoman ehtoihin instrumentteihin, sekä sopimukseen perustuviin omaisuuseriin.

Tappioita koskevien vähennyserien arvostaminen perustuu IFRS 9:n mukaan jompaankumpaan seuraavista:

- seuraavien 12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot; nämä ovat tilinpäätöspäivän jälkeisellä 12 kuukauden jaksolla mahdollisista laiminlyöntitapahtumista aiheutuvia odotettavissa olevia luottotappioita; ja
- koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot. Nämä ovat rahoitusinstrumentin koko odotettavissa olevana voimassaoloaikana kaikista mahdollisista laiminlyöntitapahtumista aiheutuvia odotettavissa olevia luottotappioita.

Koko voimassaolajalta odotettavissa olevia luottotappioita käytetään silloin kun rahoitusvaroihin kuuluvaan omaisuuserään liittyvä luottoriski on alkuperäisin kirjaamisen jälkeen lisääntynyt tilinpäätöspäivään mennessä merkittävästi. Muussa tapauksessa arvostamisessa käytetään seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa olevia luottotappioita. Yhteisö voi todeta, että rahoitusvaroihin kuuluvaan omaisuuserään liittyvä luottoriski ei ole lisääntynyt merkittävästi, jos omaisuuserään liittyvä luottoriski on tilinpäätöspäivänä pieni.

Investointikehyksessä ei ole vielä arvioitu yksityiskohtaisesti sitä, millaisia IFRS 9:n mukaisia menetelmiä arvontumista arvioitaessa käytetään. Tämän arvioinnin tuloksena saattaa kuitenkin olla, että luottotappioiden kirjaaminen aikaistuu ja niiden volatiliiteetti lisääntyy.

IFRS 9 edellyttää kattavaa uusien tietojen antamista etenkin luottoriskistä ja odotettavissa olevista luottotappioista. Investointikehyksen tapauksessa on tehty alustava arviointi, jossa analysoitiin nykyisten prosessien seurauksena olevia tietoaukkoja, ja tarkoituksena on toteuttaa sellaiset järjestelmä- ja valvontamuutokset, joiden katsotaan olevan tarpeen vaadittavien tietojen tuottamiseksi.

EU on hyväksynyt IFRS 9:n 22. marraskuuta 2016, ja standardia sovelletaan 1. tammikuuta 2018 tai sen jälkeen alkaneisiin tilikausiin, ja sitä voidaan soveltaa aikaistetusti. Investointikehyksen tapauksessa standardia ei aiota ottaa käyttöön aikaistetusti.

Investointikehyksen osalta arvioidaan parhaillaan yksityiskohtaisesti vaikutuksia, joita IFRS 9:n soveltaminen aiheuttaa.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

IFRS 15:ssä vahvistetaan kattavat puitteet sen määrittämiseksi, milloin ja missä määrin nämä tuotot kirjataan. Se korvaa näiden tuottojen kirjaamista koskevat nykyiset ohjeet, joita on muun muassa seuraavissa standardeissa: IAS 18 "Tuotot", IAS 11 "Pitkäaikaishankkeet" ja IFRIC 13 "Kanta-asiakasohjelmat". EU hyväksyi IFRS 15:n 22. syyskuuta 2016, ja sitä sovelletaan 1. tammikuuta 2018 tai sen jälkeen alkaneisiin tilikausiin, ja sitä voidaan soveltaa aikaistetusti. Standardin vaikutuksia investointikehyksen tilinpäätöslaskelmiin ei ole vielä määritetty.

Muutokset IAS 7:een "Rahavirtalaskelmat" –Tilinpäätöksessä esitettävää tietoa koskeva hanke

Muutoksissa edellytetään sellaisten tietojen esittämistä, joiden ansiosta tilinpäätösten käyttäjät pystyvät arvioimaan rahoituksesta johtuvien velkojen muutoksia, mukaan lukien sekä rahavirroista aiheutuvat muutokset että muutokset, joihin ei liity rahavirtaa. Muutoksia sovelletaan 1. tammikuuta 2017 tai sen jälkeen alkaneisiin tilikausiin, ja niitä voidaan soveltaa aikaistetusti. EU:n odotetaan hyväksyvän muutokset vuoden loppuun mennessä. Investointikehyksen tapauksessa standardia ei aiota ottaa käyttöön aikaistetusti, eikä sillä odoteta olevan olennaista vaikutusta investointikehyksen tilinpäätöslaskelmiin.

2.4 Yhteenveto keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista

Varat ja velat merkitään taseeseen alenevassa likviditeettijärjestyksessä. Taseessa ei eritellä lyhyt- eikä pitkäaikaisia eräiä.

2.4.1 Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

Investointikehyksen tilinpäätöslaskelmat laaditaan euroina, joka on myös kehyksen toimintavaluutta. Euroina ilmoitetut määrät on pyöristetty lähimpään tuhanteen, ellei toisin mainita.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi käyttäen liiketoimien toteutuspäivän valuuttakurssia.

Muut kuin euromääräiset monetaariset varat ja velat muunnetaan euromääräisiksi tilinpäätöspäivänä voimassa olleeseen kurssiin. Valuuttojen muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eräiä osoittavaan laskelmaan.

Ei-monetaariset erät, jotka arvostetaan ulkomaan valuutan määräiseen alkuperäiseen hankintamenuon, muunnetaan käyttäen alkuperäisen liiketoimien toteuttamispäivänä voimassa ollutta kurssia. Ei-monetaariset erät, jotka arvostetaan ulkomaan valuutan määräiseen käypään arvoon, muunnetaan käyttäen valuuttakurssia, joka oli voimassa käyvän arvontumispäivänä.

Kurssierot, jotka syntyvät liiketapahtumien selvittämisestä niiden toteutuspäivän kurssista poikkeavalla kurssilla, sekä selvittämättömistä ulkomaan rahan määräisistä monetaarisista varoista ja veloista syntyvät realisoitumattomat kurssierot kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eräiä osoittavaan laskelmaan.

Yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavan laskelman erät on muunnettu euroiksi käyttäen toteutuspäivän valuuttakurssia.

2.4.2 Käteisvarat ja muut rahavarat

Investointikehyksen käteisvarat ja muut rahavarat sisältävät käyttötilit ja sellaiset lyhytaikaiset talletukset ja yritystodistukset, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään kolme kuukautta.

2.4.3 Rahoitusvarat (muut kuin johdannaisopimukset)

Rahoitusvarat kirjataan selvityspäivän perusteella.

▪ **Rahoitusinstrumenttien käypä arvo**

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa tai tällaisen mahdollisuuden puuttuessa sellaisilla suotuisimmilla markkinoilla, joille investointikehyksellä on pääsy kyseisenä päivänä.

Tarvittaessa EIP määrittää investointikehyksen puolesta instrumentin käyvän arvon käyttämällä toimivilla markkinoilla noteerattua instrumentin hintaa. Markkinoita pidetään toimivina markkinoina, jos omaisuuserää tai velkainstrumenttia koskevia liiketoimia toteutuu niillä riittävän usein ja näiden liiketoimien volyymi on riittävän suuri, jotta hinnoittelutietoa saadaan jatkuvasti.

Jos taseeseen kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja ei saada toimivilta markkinoilta, ne määritetään erilaisilla arvostusmenetelmillä, kuten matemaattisilla malleilla. Malleja sovellettaessa käytetään mahdollisuuksien mukaan todettavissa olevia markkinatietoja, muussa tapauksessa käyvät arvot on määritettävä osin arvioiden perusteella. Valitussa arvostusmenetelmässä otetaan huomioon kaikki sellaiset tekijät, jotka markkinaosapuolelta ottaisivat huomioon liiketoimea hinnoitellessaan.

EIP määrittää käyvät arvot käyttämällä seuraavassa esitettyä käyvän arvon hierarkiaa, joka kuvaa sitä, miten merkityksellisiä tiedot ovat arvonnäilyksen kannalta:

- Taso 1: identtisten instrumenttien mukauttamattomat noteeratut markkinahinnat sellaisilta toimivilta markkinoilta, joille investointikehyksellä on pääsy.
- Taso 2: muut omaisuuserästä saatavilla olevat tiedot kuin tason 1 kattamat hintanoteeraukset; nämä tiedot voidaan saada suoraan (hinnat) tai välillisesti (hinnoista johdetut tiedot). Tämä luokka sisältää sellaiset instrumentit, joiden arvo on määritetty käyttämällä toimivilla markkinoilla noteerattuja samankaltaisten instrumenttien markkinahintoja, tai identtisten tai samankaltaisten instrumenttien hintoja, jotka on noteerattu markkinoilla, joita ei pidetä täysin toimivina, tai muita arvonnäilyksen menetelmiä, joissa kaikki merkittävät syöttötiedot saadaan suoraan tai välillisesti markkinatiedoista.
- Taso 3: muut kuin todettavissa olevat tiedot. Tämä luokka sisältää kaikki sellaiset instrumentit, joiden arvostusmenetelmä sisältää sellaisia syöttötietoja, jotka eivät perustu todettavissa oleviin tietoihin, ja joiden tapauksessa tällaisilla tiedoilla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostuksessa. Tämä luokka sisältää sellaiset instrumentit, joiden arvo on määritetty samankaltaisten instrumenttien noteerattujen hintojen perusteella mutta joiden tapauksessa on instrumenttien välisten erojen huomioon ottamiseksi jouduttu tekemään sellaisia merkittäviä mukautuksia tai oletuksia, jotka eivät ole todettavissa.

Käyvän arvon luokitusjärjestyksen tasolta toiselle tehdyt siirrot kirjataan investointikehyksessä tilikauden lopun tilanteen mukaisesti sille tilikaudelle, jonka aikana muutos on tapahtunut.

▪ **Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat**

Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat muodostuvat noteeratuista joukkovelkakirjoista, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään asti, ja yritystodistuksista, joiden alkuperäinen maturiteetti on yli kolme kuukautta.

Tällaiset joukkovelkakirjat ja yritystodistukset kirjataan alun perin niiden käypään arvoon, johon on lisätty kaikki suoraan omaisuuserään kohdistettavissa olevat transaktiokulut. Hankinta-arvon ja lunastusarvon erotus jaksotetaan instrumentin jäljellä olevalle juoksuajalle käyttämällä efektiivisen koron menetelmää.

Investointikehyksen kirjanpidossa arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko objektiivista näyttöä siitä, että rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvo on alentunut. Rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän katsotaan alentuneen ainoastaan silloin, jos arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä yhden tai useamman, omaisuuserän alkuperäisen kirjaamisen jälkeen toteutuneen tapahtuman seurauksena ja tappion synnyttävällä tapahtumalla (tai tapahtumalla) on luotettavasti arvioitavissa oleva vaikutus rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvoituihin vastaisiin rahavirtoihin. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti ja tappion suuruus määritetään kyseisen rahoitusinstrumentin kirjanpitoarvon ja sen alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena.

▪ **Lainat**

Investointikehyksestä myönnettyt lainat kirjataan investointikehyksen varoiksi, kun raha siirretään velalliselle. Lainat kirjataan alun perin hankintameno määräisinä (kehyksestä maksettu nettomäärä) eli lainaa vastaavien rahavarojen käypään arvoon, johon sisältyvät kaikki transaktiokulut. Tämän jälkeen lainat arvostetaan jaksotettuun hankintameno käyttämällä efektiivisen tuoton menetelmää ja vähentämällä kaikki arvonalentumista ja maksun saamatta jäämistä varten tehdyt varaukset.

▪ **Myytäviksi olevat rahoitusvarat**

Myytäviksi olevat rahoitusvarat on joko nimetty sellaisiksi tai niitä ei voida luokitella tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattaviksi eriksi, eräpäivään asti pidettäviksi rahoitusvaroiksi tai lainoiksi ja muiksi saamisiksi. Niihin kuuluvat muun muassa suorat oman pääoman ehtoiset sijoitukset sekä pääomasijoitusrahastoihin tehdyt sijoitukset, ja ne kirjataan alun perin niiden käypään arvoon, johon on lisätty transaktiokulut.

Myytäviksi olevat rahoitusvarat kirjataan alkuperäisen arvostamisen jälkeen käypään arvoon. Oman pääoman ehtoisten sijoitusten käypä arvo määritetään seuraavasti, kun sitä ei ole saatavilla toimivilta markkinoilta:

a. Pääomasijoitusrahastot

Kunkin pääomasijoitusrahaston käypä arvo perustuu rahaston ilmoittamaan tuoreimpaan käytettävissä olevaan nettoarvoon (net asset value) silloin kun tämä arvo on laskettu noudattamalla IFRS-standardien mukaisia kansainvälisiä arvostussääntöjä, esimerkiksi Euroopan pääomasijoitusyhdistyksen (European Venture Capital Association) julkaisemia IPEV-sääntöjä (International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines). Pääomasijoitusrahaston ilmoittamaa nettoarvoa voidaan kuitenkin päättää oikaista, jos esille tulee seikkoja, jotka voivat vaikuttaa arvostukseen.

b. Suorat oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Sijoituksen käypä arvo perustuu tuoreimpiin käytettävissä oleviin tilinpäätöslaskelmiin. Arvostuksessa käytetään soveltuvin osin samaa arvostusmallia kuin pääomaosuuden hankinnan yhteydessä.

Pääomasijoitusrahastoista ja suorista oman pääoman ehtoista sijoituksista syntyneet realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan rahoittajien varoihin siihen asti, kunnes sijoitus myydään, peritään tai muutoin luovutetaan tai kunnes sen arvon todetaan alentuneen. Jos myytävissä olevan sijoituksen arvon katsotaan alentuneen, aiemmin omaan pääomaan merkitty kumulatiivinen realisoitumaton voitto tai tappio kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eria osoittavaan laskelmaan.

Noteeraamattomien sijoitusten käypä arvo määritetään käyttämällä yleisesti tunnustettuja arvostusmenetelmiä (kuten mukautettua nettoarvoa, diskontattua rahavirtaa tai kertoimiin perustuvia menetelmiä). Tällaiset sijoitukset arvostetaan hankintameno silloin, kun niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää. Ensimmäisen kahden vuoden aikana sijoitukset kirjataan hankintameno.

Investointikehyksen hankkimat pääomaosuudet ovat pääasiassa sijoituksia pääomasijoitusrahastoihin. Alalla noudatettavan käytännön mukaisesti tällaiset sijoitukset ovat yleensä useiden sijoittajien yhdessä tekemiä sijoituksia, joten yksikään sijoittajista ei voi yksin vaikuttaa rahaston päivittäisiin toimintoihin tai sen sijoitustoimintaan. Tämän vuoksi sijoittajan jäsenyys tällaisen rahaston hallintoelimessä ei periaatteessa merkitse sitä, että kyseinen sijoittaja voi vaikuttaa rahaston jokapäiväisiin toimintoihin. Lisäksi pääomasijoitusrahastoon sijoittavat yksittäiset sijoittajat eivät määrää rahaston toimintapolitiikasta, johon kuuluu mm. osinkojen tai muiden varojen jakopolitiikka. Tällaiset päätökset tekee yleensä rahaston johto osuudenomistajien kanssa tehdyn sopimuksen perusteella. Kyseisessä sopimuksessa määrätään rahaston johdon ja kaikkien osuudenomistajien oikeuksista ja velvollisuuksista. Sopimus myös yleensä estää yksittäisiä sijoittajia toteuttamasta rahaston kanssa luonteeltaan olennaisia kahdenvälisiä liiketoimia, vaihtamasta rahaston kanssa johtohenkilöitä tai saamasta

erityisoikeutta käyttää olennaisen tärkeitä teknisiä tietoja. Investointikehyksen sijoitukset tehdään edellä kuvatun alan yleisen käytännön mukaisesti. Näin varmistetaan, ettei investointikehyksellä ole standardeissa IFRS 10 ja IAS 28 tarkoitetussa merkityksessä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa kyseisiin sijoituksiin, myöskään silloin kun on kyse sijoituksista, joiden äänioikeuksista investointikehyksellä on yli 20 prosenttia.

▪ **Vakuudet**

Vakuussopimukset ovat sopimuksia, joiden nojalla investointikehyksestä on suoritettava määrättyjä maksuja vakuuden saajalle syntyvän tappion korvaamiseksi silloin, kun määrätty velallinen laiminlyö maksun vieraan pääoman ehtoisen instrumentin ehtojen mukaisena eräpäivänä.

Voimassa olevien sääntöjen mukaan nämä vakuudet eivät täytä vakuutus sopimusten määritelmää (IFRS 4 Vakuutus sopimukset), ja ne kirjataan IAS 39:n (Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen) mukaisesti joko johdannaisina tai takauksina niiden kyseisessä standardissa määriteltyjen piirteiden ja ominaisuuksien mukaisesti.

Periaatteet, joiden mukaisesti johdannaisia käsitellään tilinpäätöksessä, on esitetty liitetiedossa 2.4.5.

Alkuperäisen kirjaamisen ajankohtana vakuudet kirjataan käypään arvoon, joka vastaa vakuuksista saatavien palkkioiden nettonykyarvoa (NPV) ja alkuperäistä odotettua tappiota. Laskenta suoritetaan kunkin liiketoimen aloituspäivänä, ja arvo kirjataan taseessa muihin varoihin tai muihin velkoihin kuuluviin vakuuksiin.

Vakuuksia koskevat investointikehyksen vastuut merkitään alkuperäisen kirjaamisen jälkeen kirjanpitoon käyttäen suurempaa seuraavista:

- alun perin kirjattu määrä, josta on tarvittaessa vähennetty IAS 18:n (Tuotot) mukaisesti kirjattavat kertyneet jaksotukset; tai
- IAS 37:n (Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat) mukainen paras arvio määrästä, joka on maksettava vakuuteen perustuvan senhetkisen taloudellisen veloitteen täyttämiseksi.

Paras arvio tässä tarkoitetusta määrästä määritetään IAS 37:n mukaisesti. Vakuuksiin liittyvät varaukset vastaavat veloitteen täyttämisestä aiheutuvia kuluja eli odotettua tappiota, jota koskeva arvio perustuu kaikkiin tilinpäätöspäivänä käytettävissä oleviin tekijöihin ja tietoihin.

Kun IAS 39:n mukaisesti arvostettu vakuus poistetaan taseesta ja käsitellään IAS 37:n mukaisesti, sen arvo, joka oli kirjattuna muihin velkoihin, siirretään taseen kohtaan "Käyttöön otettuihin vakuuksiin liittyvät varaukset".

Vakuuksiin liittyvät varaukset (jotka on arvostettu IAS 37:n mukaisesti) kirjataan investointikehyksen yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan kohtaan "Vakuuksiin liittyvien varausten nettomuutos".

Saadut vakuuspalkkiot kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan kohtaan "Palkkiotuotot" IAS 18:n mukaisen jaksotusaikataulun mukaisesti vakuuden voimassaoloaikana.

Lisäksi kun vakuussopimus allekirjoitetaan, se esitetään investointikehyksen ehdollisena velkana, ja kun vakuus otetaan käyttöön, se esitetään investointikehyksen sitoumuksena.

2.4.4 Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Investointikehyksen kirjanpidossa arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko objektiivista näyttöä siitä, että rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon katsotaan alentuneen ainoastaan silloin, jos arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä yhden tai useamman, omaisuuserän alkuperäisen kirjaamisen jälkeen toteutuneen tapahtuman (tappion synnyttävä tapahtuma) seurauksena ja kyseisellä tapahtumalla on luotettavasti arvioitavissa oleva vaikutus rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvoituihin vastaisiin rahavirtoihin. Näytöksi arvon alentumisesta voidaan katsoa muun muassa seuraavat: tiedot velallista tai velallisten ryhmää kohdanneista merkittävistä talousvaikeuksista tai korkojen tai pääoman takaisinmaksun laiminlyönnistä tai konkurssin tai muun taloudellisen uudelleenjärjestelyn todennäköisyyden kasvu. Arvon alentumisesta voidaan epäillä myös silloin kun arvioidut vastaiset rahavirrat pienentyvät käytettävissä olevien tietojen mukaan huomattavasti esimerkiksi maksurästien kasvun tai maksulaiminlyönteihin yhteydessä olevien taloudellisten olosuhteiden vuoksi.

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavaan lainakantaan tehdään varainhoitovuoden lopussa arvonalennus, kun voidaan objektiivisesti osoittaa, että on olemassa riski siitä, että lainattuja tai arvoltaan vastaavia varoja ei osittain tai kokonaisuudessaan saada takaisin alkuperäisten sopimusehtojen mukaisesti. Jos voidaan objektiivisesti osoittaa, että omaisuuserän arvo on alentunut, tappion määrä lasketaan vähentämällä omaisuuserän kirjanpitoarvosta arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvo. Omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan varaustilin kautta, ja tappion määrä kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan. Alennetulle kirjanpitoarvolle kertyy edelleen korkoa omaisuuserän efektiivisen korkokannan mukaan. Lainan määrä sekä siihen liittyvä varaus poistetaan kirjanpidosta, kun takaisinperinnän ei oleteta enää olevan käytännössä mahdollista. Jos alkuperäisen arvonalentumistappion määrä kasvaa tai pienenee arvonalentumiskirjauksen jälkeisinä vuosina jonkin tapahtuman seurauksena, aiemmin kirjattua arvonalentumistappiota suurennetaan tai pienennetään varaustilin kautta.

Investointikehyksen kirjanpidossa luottoriskiarviot tehdään operaatiokohtaisesti, minkä vuoksi yleistä arvonalennusta ei ole tarpeen tehdä.

Myytavissä olevien rahoitusvarojen osalta arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko objektiivista näyttöä siitä, että sijoituksen arvo on alentunut. Objektiivisena näyttönä voidaan pitää esimerkiksi sijoituksen käyvän arvon huomattavaa tai pitkäaikaista alentumista alle hankintamenuon. Jos arvon alentumisesta on objektiivista näyttöä, kumulatiivinen tappio (joka määritetään vähentämällä hankintamenuosta käypä arvo ja mahdollinen sijoituksesta yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan aiemmin kirjattu arvonalentumistappio) poistetaan rahoittajien varoista ja kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan. Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalentumistappioita ei peruuteta yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavan laskelman kautta; niiden käyvän arvon kasvu, joka tapahtuu arvonalentumiskirjauksen jälkeen, merkitään suoraan rahoittajien varoihin.

EIP:n riskienhallintatoiminto tarkistaa vähintään kerran vuodessa, onko rahoitusvarojen arvo alentunut. Tarkistuksen perusteella tehdään oikaisuja, joihin kuuluvat mm. diskonttauksen purkaminen yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavassa laskelmassa omaisuuserän vaikutusaikana sekä kaikki alkuperäisen arvonalennuksen uudelleenarviointiin liittyvät oikaisut.

2.4.5 Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukseen kuuluu valuutanvaihtosopimuksia, valuuttojen välisiä koronvaihtosopimuksia, lyhytaikaisia valuutanvaihtosopimuksia (valuuttaswapit) ja koronvaihtosopimuksia.

Osana investointikehyksen tavanomaista toimintaa voidaan tehdä swap-sopimuksia suojaamaan tiettyjä luottojärjestelyjä tai valuuttatermiinejä suojaamaan muita kuin euromääräisiä valuuttapositioneja silloin kun kyseisellä valuutalla käydään aktiivisesti kauppaa valuuttamarkkinoilla. Näin voidaan tasata valuuttakurssivaihtelujen vaikutuksia.

Investointikehyksessä ei käytetä IAS 39:n tarjoamia suojausmahdollisuuksia. Kaikki johdannaissopimukset arvostetaan tulosvaikutteisesti käypään arvoon ja esitetään tilinpäätöksessä johdannaissopimuksissa. Käyvän arvon määrittäminen perustuu lähinnä diskontattua kassavirtaa koskeviin malleihin, optioiden hinnoittelumalleihin sekä kolmansien antamiin hintatarjouksiin.

Johdannaissopimukset kirjataan käypään arvoon varoiksi silloin, kun niiden käypä arvo on positiivinen, ja veloiksi silloin, kun niiden käypä arvo on negatiivinen. Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavan laskelman kohtaan "Johdannaissopimusten käyvän arvon muutos".

Johdannaissopimukset kirjataan alun perin kaupantekopäivän arvon mukaan.

2.4.6 Rahoitusosuudet

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet kirjataan taseessa saamisiksi. Kirjauspäivä on sen neuvoston päätöksen antamispäivä, jossa vahvistetaan investointikehyksen osalta jäsenvaltioiden maksettavaksi tulevat rahoitusosuudet.

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet täyttävät seuraavat edellytykset, ja ne luokitellaan sen vuoksi omaksi pääomaksi:

- rahoitusosuuksia koskevan sopimuksen mukaan jäsenvaltioilla on valtuudet päättää investointikehyksen nettovarojen käytöstä, jos investointikehyksessä likvidoidaan
- rahoitusosuudet kuuluvat instrumenttiluokkaan, joka on kaikkia muita instrumenttiluokkia huonommassa etuoikeusasemassa

- kaikilla rahoitusinstrumenteilla luokassa, joka on kaikkia muita instrumenttiluokkia huonommassa etuoikeusasemassa, on samanlaiset ominaisuudet
- rahoitusinstrumentti ei sisällä ominaisuuksia, jotka edellyttäisivät sen luokittelamista velaksi; ja
- instrumentista aiheutuvat instrumentin voimassaoloaikana odotettavissa olevat kokonaisrahavirrat perustuvat olennaisilta osin investointikehyksen voittoon tai tappioon, taseeseen merkityn nettovarallisuuden muutokseen tai investointikehyksen tilinpäätökseen merkityn tai merkitsemättömän nettovarallisuuden käyvän arvon muutokseen instrumentin voimassaoloaikana.

2.4.7 Lainoista saatavat korkotuotot

Investointikehyksen varoista myönnettävistä lainoista saatavat korot kirjataan yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan ("Korkotuotot ja vastaavat tuotot") ja taseeseen ("Lainat ja muut saamiset") suoriteperusteisesti soveltaen efektiivistä korkokantaa. Efektiivinen korko on se korkokanta, jota käyttäen lainan odotettavissa olevana juoksuaikana saataviksi tai suoritettaviksi arvioidut vastaiset maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen lainan nettokirjanpitoarvon suuruiseksi. Jos lainan kirjanpitoarvoa on alennettu arvonalentumisen takia, korkotuotot kirjataan soveltamalla alkuperäistä efektiivistä korkokantaa uuteen kirjanpitoarvoon.

Luotonvarauspalkkiot kirjataan tulosvaikutteisesti lainan noston ja sen takaisinmaksun välisellä ajanjaksolla käyttämällä efektiivisen koron menetelmää, ja ne esitetään yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavassa laskelmassa korkotuotoissa ja vastaavissa tuotoissa.

2.4.8 Korkotuet ja tekninen apu

Investointikehyksen toimintaan kuuluu myös korkotukien ja teknisen avun hallinnointi jäsenvaltioiden lukuun.

Se osuus jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista, joka osoitetaan korkotukien ja teknisen avun maksamiseen, ei sisälly investointikehyksessä rahoittajien varoihin, vaan se katsotaan velaksi kolmansille. Varat maksetaan investointikehyksestä lopullisille tuensaajille, minkä jälkeen ne vähennetään veloista kolmansille.

Jos kaikkia korkotukiin ja tekniseen apuun maksettuja määriä ei ole myönnetty kokonaan, ne luokitellaan uudelleen rahoitusosuuksiksi investointikehykseen.

2.4.9 Käteisvarojen ja muiden rahavarojen korkotuotot

Käteisvarojen ja muiden rahavarojen tuottamat korot kirjataan investointikehyksen yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan suoriteperusteisesti.

2.4.10 Palkkiot ja osingot

Palkkiot, jotka saadaan tietynä ajanjaksona suoritetuista palveluista, kirjataan tuloksi palvelun toimitushetkellä, kun taas palkkiot, jotka saadaan merkittävän toimenpiteen toteutushetkellä, kirjataan tuloksi kun merkittävä toimenpide on toteutettu. Palkkiot esitetään yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavassa laskelmassa kohdassa "Palkkiotuotot".

Myytävissä olevien rahoitusvarojen tuottamat osingot kirjataan niiden saantihetkellä, ja ne esitetään yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavassa laskelmassa kohdassa "Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoituneet nettovoitot".

2.5 Verotus

Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa määrätään, että varat, tulot ja muu unionin toimielinten omaisuus on vapautettu kaikista välittömistä veroista.

3 Riskienhallinta

Tässä liitetiedossa esitetään tiedot investointikehykseen kohdistuvista luotto- ja rahoitusriskeistä ja etenkin rahoitusinstrumenttien käyttöön liittyvistä ensisijaisista riskeistä sekä siitä, miten investointikehyksessä hallitaan ja valvotaan näitä riskejä. Investointikehyksen luotto- ja rahoitusriskeihin kuuluvat seuraavat:

- luottoriski – asiakkaan tai vastapuolen veloitteen laiminlyönnistä johtuva tappioriski, joka liittyy kaikenlaisiin luottovastaisiin; sisältää myös selvitysriskin
- likviditeettiriski – riski siitä, että yhteisö ei pysty rahoittamaan varojen lisääntymistä ja suorittamaan veloitteitaan sitä mukaa kuin ne erääntyvät ilman, että tästä aiheutuu kestäättömiä tappioita
- markkinariski – riski siitä, että markkinahintojen, kuten korkojen, osakehintojen tai valuuttakurssien, muutos vaikuttaa yhteisön hallussa pitämistään rahoitusinstrumenteista saamiin tuloihin tai kyseisten rahoitusinstrumenttien arvoon.

3.1 Riskienhallinnan järjestäminen

EIP mukauttaa riskienhallintaansa jatkuvasti.

Riippumattomana yksikkönä toimiva EIP:n riskienhallinta määrittää investointikehykseen kohdistuvat riskit, arvioi ja seuraa niitä sekä raportoi niistä. Toimintamallissa, joka perustuu tehtävien eriyttämisen periaatteeseen, riskienhallinta on front office -toiminnoista riippumaton toiminto. EIP:ssä riskienhallinnasta vastaava pääjohtaja raportoi riskienhallinnasta vastaavalle varapääjohtajalle, joka valvoo EIP:n hallitukselle ja hallintoneuvostolle tarkoitettua riskejä koskevaa raportointia.

3.2 Luottoriski

Luottoriski on asiakkaan tai vastapuolen veloitteen laiminlyönnistä johtuva tappion mahdollisuus, joka liittyy kaikenlaisiin luottovastaisiin. Se sisältää myös selvitysriskin.

3.2.1 Luottoriskipolitiikka

Lainojen vastapuolten luottokelpoisuusanalyysia tehdessään EIP arvioi luottoriskin ja odotetun tappion määrittääkseen riskin määrän ja hinnoittelakseen sen. EIP on kehittänyt sisäisen luottoluokitusmenetelmän, jonka avulla se voi antaa luotonantonsa kannalta merkityksellisille vastapuolilla oleville lainansaajille ja vakuuden antajille sisäisen luottoluokituksen. Menetelmä perustuu kutakin pääasiallista vastapuolityyppiä (yritykset, pankit, julkisyhteisöt jne.) varten erikseen suunniteltuihin pisteytyslomakkeisiin. Kaikki sellaiset vastapuolet, joilla on olennaista merkitystä tietyn transaktion luottoprofiilin kannalta, luokitellaan sisäisiin luottoluokkiin käyttämällä asianomaiseen vastapuolityyppiin sovellettavaa sisäistä luottoluokitusmenetelmää. Luokittelussa otetaan huomioon pankkialan paras käytäntö ja Basel II -sääntelyssä (International Capital Accord) vahvistetut periaatteet. Kullekin vastapuolelle annetaan sisäinen luottoluokitus, joka vastaa sen veloitteiden laiminlyöntitodennäköisyyttä kuvaavaa ulkomaanvaluuttaista luottoluokitusta, sen jälkeen kun vastapuolen liiketoiminta- ja rahoitusriskiprofiili ja toimintaolosuhteisiin liittyvä maariski on arvioitu perusteellisesti.

Hankerahoituksen ja muiden strukturoitujen osittain vakuudellisten operaatioiden luottoluokittelussa käytetään kulloinkin kyseeseen tulevan alan tarpeisiin soveltuvia luottoriskin arviointivälineitä, joissa keskitytään saatavilla olevaan rahavirtaan ja velanhoitokykyyn. Näihin välineisiin kuuluvat muun muassa hankkeiden sopimuspuitteiden analysointi, vastapuolten analysointi ja rahavirtasimulaatiot. Kullekin hankkeelle annetaan sisäinen riskiluokitus samaan tapaan kuin yrityksille ja rahoituslaitoksille.

Kaikkia sisäisiä luokituksia seurataan laina-aikana ja niitä päivitetään säännöllisesti.

Kaikkiin muihin kuin valtion operaatioihin (tai tällaisiin rinnastettavissa oleviin tai muihin kuin valtion takaamiin operaatioihin) sovelletaan transaktion suuruuteen ja vastapuolen kokoon liittyviä rajoja. Vastapuolia koskevat riskirajat asetetaan tarvittaessa konsernitasolla. Tällaiset rajat perustuvat yleensä esimerkiksi vastapuolten omiin varoihin.

Vähentääkseen luottoriskiä EIP käyttää tarvittaessa ja tapauskohtaisesti seuraavia lisävakausjärjestelyjä:

- vastapuoliin tai hankkeisiin liittyvät esinevakuudet (kuten osakepantti, omaisuuserää koskeva pantti, oikeuksien luovutus, saamia koskeva pantti) ja/tai
- takuut, joiden antajina ovat yleensä rahoitettavan hankkeen toteuttajat (suoritustakuu, first demand -takuu), tai pankkitakuut.

Investointikehyksessä ei käytetä luottojohdannaisia luottoriskin vähentämiseen.

3.2.2 Luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä ilman vakuuksia ja lisävakuusjärjestelyjä

Seuraavassa taulukossa esitetään tase-eristä luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä johdannaiset mukaan luettuina. Enimmäismäärä on ilmoitettu bruttomääränä, jossa ei ole otettu huomioon vakuuksien luottoriskiä vähentävää vaikutusta.

Luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä (tuhansina euroina)	31.12.2016	31.12.2015
VARAT		
Käteisvarat ja muut rahavarat	360 817	448 995
Johdannaissopimukset	6 920	311
Lainat ja muut saamiset	1 729 380	1 460 057
Saamiset rahoitusosuuksista	86 395	-
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	169 398	228 521
Muut varat	345	27
Varat yhteensä	2 353 255	2 137 911
TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT		
Ehdolliset velat		
– allekirjoitetut vakuussitoumukset, joiden mukaista vakuutta ei ole vielä otettu käyttöön	35 337	10 000
Sitoumukset		
– nostamattomat lainat	901 899	1 189 564
– käyttöön otetut vakuudet	8 627	798
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	945 863	1 200 362
Luottoriskille alttiina oleva määrä yhteensä	3 299 118	3 338 273

3.2.3 Lainoihin ja muihin saamisiin liittyvä luottoriski

3.2.3.1 Lainoihin ja muihin saamisiin liittyvän luottoriskin määrittäminen

Jokaiselle investointikehyksen puitteissa toteutettavalle laina- tai vakuusoperaatiolle tehdään kattava riskinarviointi ja lainaan tai vakuuteen liittyvän odotetun tappion määrä arvioidaan. Näiden toimenpiteiden perusteella kullekin lainalle ja vakuudelle annetaan luottoluokitus. Vaikuttavan rahoituksen välineeseen liittyviin operaatioihin (jotka on kuvattu liitetiedossa 23) ei välitettyjä lainoja lukuun ottamatta sovelleta luottoriskiohjeita, vaan niiden käsittelyssä noudatetaan eri menettelyä. Lainojen luottoluokitukset määritetään käyttämällä yleisesti hyväksytyjä kriteereitä, jotka perustuvat lainanottajan laatuun, lainan maturiteettiin, vakuuteen ja soveltuihin osin vakuuden antajaan.

Lainojen luottoluokitusjärjestelmä muodostuu menettelyistä, prosesseista, tietokannoista ja tietojärjestelmistä, joilla tuetaan lainanantoon liittyvää luottoriskin arviointia ja odotetun tappion määrää koskevien arvioiden laatimista. Se sisältää tiivistettynä runsaasti tietoa, ja sen tarkoituksena on mahdollistaa luottoriskiin perustuva lainojen keskinäinen paremmuusjärjestyksen asettaminen. Lainojen luottoluokitukset heijastavat "odotetun tappion" arvioidun määrän nykyarvoa, joka perustuu tärkeimpien velallisten ja vakuuden antajien veloitteiden laiminlyönnin todennäköisyyteen, riskin kohteena olevaan vastuuseen sekä laiminlyönnin seurauksena olevan tappion vakavuuteen. Lainojen luottoluokituksia käytetään seuraaviin tarkoituksiin:

- tukemaan lainanantoon liittyvien riskien tarkempaa ja kvantitatiivisempaa arviointia
- helpottamaan valvontatoimien kohdentamista
- kuvaamaan lainasalkun laatua tietynä ajankohtana
- tekijänä, jota hyödynnetään odotettuun tappioon perustuvassa riskienhinnittelussa.

Lainan luottoluokitusta määritettäessä otetaan huomioon seuraavat seikat:

- i) Lainanottajan luottokelpoisuus: Riskienhallintayksikkö tekee lainanottajista riippumattoman selvityksen ja arvioi niiden luottokelpoisuuden käyttämällä sisäisiä menetelmiään ja ulkopuolisia tietoja. EIP on luonut sisäisen luottoluokitusjärjestelmän valitsemansa Basel II -sääntelyyn perustuvan edistyneen lähestymistavan mukaisesti määrittääkseen lainanottajien ja vakuuden antajien sisäiset luottoluokitukset. Järjestelmä perustuu kutakin vastapuolityyppiä varten erikseen laadittuihin pisteytyslomakkeisiin.
- ii) Peruskorrelaatio: Peruskorrelaation avulla kvantifioidaan mahdollisuus siitä, että sekä lainanottaja että vakuuden antaja joutuvat samanaikaisesti taloudellisiin vaikeuksiin. Mitä suurempi korrelaatio lainanottajan ja vakuuden antajan veloitteiden laiminlyöntiriskien välillä on, sitä vähäisempi on vakuuden arvo ja sitä heikompi on lainan luottoluokitus.
- iii) Vakuuksien ja arvopaperien arvo: tämä arvo saadaan liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuden ja käytetyn instrumenttityypin yhdistelmää koskevasta arviosta.
- iv) Sopimuspiteet: moitteettomat sopimuspiteet parantavat lainan laatua ja sen sisäistä luottoluokitusta.
- v) Laina-aika: mitä pitempi laina-aika on, sitä suurempi on riski siitä, että lainanhoidossa esiintyy vaikeuksia muiden tekijöiden säilyessä ennallaan.

Lainaan liittyvä odotettu tappio lasketaan edellä mainittujen viiden tekijän yhdistelmän perusteella. Lainalle annetaan tämän jälkeen jokin seuraavassa luetelluista luottoluokituksista sen mukaan, miten suuri odotettu tappio on:

- A Parhaan laatuluokan lainat: Tässä luokassa on kolme alaluokkaa. A sisältää kaikki EU:n valtiolliset riskit eli lainat, jotka on myönnetty jäsenvaltioille tai joilla on jäsenvaltioiden antama nimenomainen, täysimääräinen ja ehdoton vakuus. Tällaisten lainojen takaisinmaksuun ei odoteta liittyvän maksuvaikeuksia ja odotetuksi tappioksi on niiden osalta määritetty 0 prosenttia. A+ sisältää lainat, jotka on myönnetty muille yhteisöille kuin jäsenvaltioille (tai joissa vakuuden antajina ovat muut yhteisöt kuin jäsenvaltiot) ja joiden laadun ei odoteta heikkenevän laina-aikana. A– sisältää sellaiset lainat, joiden laadun säilymisen osalta on olemassa jonkin verran epävarmuutta (esimerkiksi siksi, että laina-aika on pitkä tai että muutoin erinomaisen vakuuden tulevaan hintaan liittyy huomattavaa vaihtelua) mutta joiden tapauksessa kielteisten vaikutusten odotetaan olevan hyvin vähäisiä.
- B Erittäin hyvälaatuiset lainat: tämä on omaisuusluokka, jota EIP pitää ongelmattomana, vaikka lainan laadun vähäistä heikkenemistä tulevaisuudessa ei voida sulkea pois. B+ ja B– ovat alaluokkia, jotka kuvaavat tällaisen heikkenemisen suhteellista todennäköisyyttä.
- C Hyvälaatuiset lainat: esimerkkejä tällaisista lainoista ovat vakaille pankeille tai yrityksille myönnetyt vakuudettomat seitsemän vuoden kertamaksulainat tai vastaavat kuoletuslainat.
- D Tämän luottoluokitusluokan lainat luetaan vielä "laadultaan hyväksyttäviin" lainoihin; seuraavaksi alemmassa luottoluokassa olevat lainat ovat jo sellaisia, että niihin on liittynyt maksuvaikeuksia. Tätä rajanvetoa tarkennetaan alaluokilla D+ ja D–. Luottoluokitusluokkaan D– kuuluvat lainat edellyttävät tehostettua seuranta.
- E Tämä luottoluokitusluokka sisältää lainat, joihin liittyy yleisesti hyväksytyä suurempi riski. Se sisältää lisäksi lainat, joihin on laina-aikana liittynyt vakavia ongelmia ja joiden osalta ei voida sulkea pois lainan laadun heikkenemistä tappiolliseksi. Tämän vuoksi näitä lainoja seurataan tiivistä ja tehostetusti. Alaluokkien E+ ja E– avulla lainat jaetaan kahteen alaryhmään sen mukaan, miten tehostettua seuranta on. Alaluokan E– lainojen tapauksessa on olemassa suuri todennäköisyys siitä, että lainaa ei pystytä maksamaan takaisin aikataulussa, minkä vuoksi tarvitaan jonkinlaista lainan uudelleenjärjestelyä, josta on mahdollisesti seurauksena arvonalentumistappio.
- F F (veloitteet laiminlyöty) tarkoittaa, että lainaan liittyvää riskiä ei voida hyväksyä. Kaikki luottoluokitusluokan F lainat ovat sellaisiin avoimena oleviin transaktioihin liittyviä lainoja, joihin on allekirjoittamisen jälkeen vaikuttanut odottamaton, poikkeuksellinen ja hyvin jyrkkä olosuhteiden heikkeneminen. Kaikki lainaoperaatiot, joissa menetetään investointikehyksen pääomaa, kuuluvat luottoluokitusluokkaan F, ja niihin sovelletaan erityistä varausta.

Lainat, joiden sisäinen luottoluokitus on D– tai sitä heikompi, otetaan tarkkailuun. Jos laina on kuitenkin alun perin hyväksytty sellaisena, että sen riskiprofiili on D– tai tätä heikompi, se otetaan tarkkailuun vain, jos sen alkuperäinen luottoluokitus heikkenee olennaisen luottotapahtuman seurauksena.

Kohdassa 3.2.3.3 olevassa taulukossa on esitetty investointikehyksen lainasalkun laatuanalyysi, joka perustuu edellä kuvattuihin luottoluokitusluokkiin.

3.2.3.2 Luottoriskianalyysi (antolainaus)

Seuraavassa taulukossa on esitetty allekirjoitettuihin ja nostettuihin lainoihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärät lainanottajatyypeittäin. Riskianalyyseissa on otettu huomioon vakuuksien antajien myöntämät vakuudet.

Tilanne 31.12.2016 (tuhansina euroina)	Vakuudellinen	Lisävakuus- järjestelyt	Vakuudeton	Yhteensä	% kokonaismäärästä
Pankit	22 691	34 597	933 609	990 897	57 %
Yritykset	110 849	97 213	320 406	528 468	31 %
Julkiset laitokset	38 330	–	–	38 330	2 %
Valtiot	–	3 764	167 921	171 685	10 %
Nostettu yhteensä	171 870	135 574	1 421 936	1 729 380	100 %
Allekirjoitettu, nostamatta	94 976	–	806 923	901 899	

Tilanne 31.12.2015 (tuhansina euroina)	Vakuudellinen	Lisävakuus- järjestelyt	Vakuudeton	Yhteensä	% kokonaismäärästä
Pankit	18 964	73 670	758 412	851 046	58 %
Yritykset	37 431	89 170	272 186	398 787	27 %
Julkiset laitokset	37 112	–	14	37 126	3 %
Valtiot	–	4 295	168 803	173 098	12 %
Nostettu yhteensä	93 507	167 135	1 199 415	1 460 057	100 %
Allekirjoitettu, nostamatta	135 821	–	1 053 743	1 189 564	

Transaktioiden hallinnoinnista ja uudelleenjärjestelyistä vastaavan EIP:n osaston (Transaction Management and Restructuring Directorate) tehtävänä on seurata lainanottajien ja vakuuden antajien tilannetta, ja se huolehtii myös hankkeisiin liittyvän rahoituksen ja hankesopimusten seurannasta. Näin ollen investointikehyksen lainojen, lainanottajien ja vakuuden antajien luottokelpoisuutta seurataan jatkuvasti, vähintään vuosittain ja tarvittaessa useammin silloin kun luottotapahtumat sitä edellyttävät. Transaktioiden hallinnoinnista ja uudelleenjärjestelyistä vastaava EIP:n osasto arvioi etenkin, ovatko sopimusperusteiset oikeudet toteutuneet. Jos luokitus heikkenee tai sopimusvelvoitteet jäävät täyttämättä, toteutetaan korjaavia toimenpiteitä. Tarvittaessa toteutetaan toimenpiteitä riskien vähentämiseksi luottoriskiä koskevien ohjeiden mukaisesti. Investointikehyksestä myönnettyille lainoille annettuja pankkitakauksia uusittaessa varmistetaan, että kyseiset vakuudet korvataan toisilla tai että muita toimenpiteitä toteutetaan ajoissa.

3.2.3.3 Lainojen laatuanalyysi lainanottajatyypeittäin

Jäljempänä olevissa taulukoissa on esitetty investointikehyksen lainasalkun laatuanalyysi (tilanne 31. joulukuuta 2016 ja 31. joulukuuta 2015) allekirjoitettujen lainojen (sekä nostettujen että nostamattomien) osalta luottoluokitusluokittain.

Tilanne 31.12.2016 (tuhansina euroina)		Erinomainen laatu	Normaali laatu	Suurin hyväksyt- tävä riski	Suuri- riskinen	Ei luokitusta	Yhteensä	% kokonais- määrästä
		Luokasta A luokkaan B-	C	D+	D- ja sitä alhaisempi			
Lainanottaja	Pankit	94 081	53 970	315 524	1 038 705	126 951	1 629 231	62 %
	Yritykset	125 810	–	19 389	393 877	152 355	691 431	26 %
	Julkiset laitokset	–	–	38 330	–	–	38 330	1 %
	Valtiot	–	–	18 131	254 156	–	272 287	11 %
Yhteensä		219 891	53 970	391 374	1 686 738	279 306	2 631 279	100 %

Tilanne 31.12.2015 (tuhansina euroina)		Erinomainen laatu	Normaali laatu	Suurin hyväksyt- tävä riski	Suuri- riskinen	Ei luokitusta	Yhteensä	% kokonais- määrästä
		Luokasta A luokkaan B-	C	D+	D- ja sitä alhaisempi			
Lainanottaja	Pankit	92 260	31 558	326 635	990 971	245 160	1 686 584	64 %
	Yritykset	125 963	–	12 493	450 045	–	588 501	22 %
	Julkiset laitokset	–	–	37 112	40 014	–	77 126	3 %
	Valtiot	–	–	9 277	288 133	–	297 410	11 %
Yhteensä		218 223	31 558	385 517	1 769 163	245 160	2 649 621	100 %

3.2.3.4 Lainojen ja saamisten riskikeskittymät

3.2.3.4.1 Maantieteellinen analyysi

Investointikehyksen lainasalkkuun kuuluvat lainat jakautuvat lainanottajan valtion mukaan seuraavasti (määrät tuhansina euroina):

Lainanottajan valtio	31.12.2016	31.12.2015
Kenia	341 805	192 945
Nigeria	241 547	195 290
Uganda	175 424	178 515
Tansania	115 239	56 367
Jamaika	90 237	85 278
Burundi	87 373	40
Mauritania	85 008	94 123
Dominikaaninen tasavalta	81 230	72 474
Togo	64 605	75 387
Etiopia	59 837	67 589
Kongon demokraattinen tasavalta	47 122	39 766
Ghana	45 715	40 439
Kamerun	41 255	51 930
Mauritius	31 518	18 882
Ruanda	29 918	20 466
Kap Verde	23 029	24 623
Mosambik	22 389	25 124
Ranskan Polynesia	21 387	22 095
Senegal	18 544	10 991
Alueellinen – AKT	15 640	111 103
Malawi	11 493	13 030
Caymansaaret	11 221	-
Sambia	11 079	8 733
Botswana	7 889	6 605
Haiti	6 879	7 071
Barbados	6 809	-
Samoa	6 356	6 267
Mali	6 159	6 688
Burkina Faso	4 480	5 967
Kongo	3 460	5 189
Vanuatu	2 470	2 772
Uusi-Kaledonia	2 191	2 705
Seychellit	2 058	468
Palau	1 929	2 197
Liberia	1 759	921
Etelä-Afrikka	1 336	-
Mikronesia	1 088	1 169
Trinidad ja Tobago	528	1 010
Niger	523	1 372
Saint Lucia	392	2 671
Bahama	392	-
Tonga	46	54
Angola	19	-
Sint Maarten	2	6
Grenada	-	1 735
Yhteensä	1 729 380	1 460 057

3.2.3.4.2 Analyysi toimialoittain

Jäljempänä olevassa taulukossa on esitetty investointikehyksen lainasalkun analyysi lainanottajan toimialan mukaan. Määrät, jotka maksetaan ensin rahoituksenvälittäjälle ja vasta tämän jälkeen lopulliselle tuensaajalle, on ilmoitettu globaalilainoissa (tuhansina euroina).

Lainanottajan toimiala	31.12.2016	31.12.2015
Globaalilainat ja edustus sopimukset	987 242	658 098
Sähkö, hiili ja muut	277 524	197 547
Kaupunkikehitys, kunnostus ja liikenne	203 094	207 773
Perusmateriaalit ja kaivostoiminta	78 849	88 615
Palvelut ja muut	67 590	201 361
Tiet ja moottoritiet	48 600	48 165
Lentokentät ja ilmailukenteen hallintajärjestelmät	38 330	37 126
Elintarvikeketju	13 178	7 643
Jätteen talteenotto	7 988	4
Materiaalien käsittely, rakentaminen	6 964	13 719
Televiestintä	21	6
Yhteensä	1 729 380	1 460 057

3.2.3.5 Maksurästit lainoista ja lainojen arvonalentuminen

Lainoihin liittyvien maksurästien toteamisessa ja seuraamisessa sekä niistä raportoisessa noudatetaan EIP:ssä yleisesti käytössä olevia menettelyjä, jotka on määritelty rahoitusseurantaa koskeissa ohjeissa ja menettelyissä (Finance Monitoring Guidelines and Procedures). Nämä menettelyt ovat parhaiden pankkikäytänteiden mukaisia, ja niitä sovelletaan kaikkiin EIP:n hallinnoimiin lainoihin.

Seurantaprosessi on suunniteltu siten, että sillä voidaan varmistaa, i) että maksurästit havaitaan ja että niistä raportoidaan vastuuyksiköille mahdollisimman pian; ii) että kriittiset tapaukset saatetaan viipymättä oikealle operatiiviselle ja päätöksentekotasolle ja iii) että maksurästien yleistilanteesta ja jo toteutetuista tai toteutettavista perintätoimista raportoidaan säännöllisesti EIP:n johdolle ja jäsenvaltioille.

Seuraavassa taulukossa on esitetty analyysi lainoihin liittyvistä maksurästeistä ja arvonalentumisista (tuhansina euroina):

	Lainat ja muut saamiset	Lainat ja muut saamiset
Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
Kirjanpitoarvo	1 729 380	1 460 057
Omaisuseräkohtainen arvonalennus		
Bruttomäärä	119 381	214 232
Arvonalennusta koskeva varaus	7	-117 640
Määrä, johon on tehty omaisuseräkohtaiset arvonalennukset, kirjanpitoarvo	1 741	23 186
Yleinen arvonalennus		
Bruttomäärä	-	-
Arvonalennusta koskeva varaus	-	-
Määrä, johon on tehty yleinen arvonalennus, kirjanpitoarvo	-	-
Myöhässä oleva määrä, johon ei ole tehty arvonalennusta		
Myöhässä oleva määrä kattaa seuraavat erät:		
0–30 päivää	1 620	1 521
30–60 päivää	30	15
60–90 päivää	-	-
90–180 päivää	-	-
yli 180 päivää	1	13
Myöhässä oleva määrä, johon ei ole tehty arvonalennusta, kirjanpitoarvo	1 651	1 549
Määrä, joka ei ole myöhässä ja johon ei ole tehty arvonalennusta, kirjanpitoarvo	1 725 988	1 435 322
Lainojen ja muiden saamisten kirjanpitoarvo yhteensä	1 729 380	1 460 057

3.2.3.6 Lainojen uudelleen neuvottelu ja lainanhoitojoustojen myöntäminen

Investointikehyksessä katsotaan, että lainanhoitojoustoista on kyse silloin, kun sopimusjärjestelyjen alkuperäiset ehdot joudutaan lainantajan rahoitusaseman heikkenemisen seurauksena neuvottelemaan uudelleen kyseisen lainantajan kanssa ja tämä vaikuttaa suoraan rahoitusinstrumentin tuleviin rahavirtoihin ja voi sen vuoksi aiheuttaa investointikehykselle tappioita. Uudelleenjärjestelyjen rahoitusvaikutukset rajoittuvat kuitenkin yleensä arvonalentumistappioihin, joita niitäkään ei välttämättä aina synny. Investointikehyksessä sovelletaan yleensä rahoituksellisen neutraalisuuden periaatetta, joka heijastuu uudelleenjärjestelyjen lainojen uudelleen neuvotelluissa hinnoitteluehdoissa.

Normaalitilanteessa tällaisen lainan luottoluokitus heikkenee, ja laina otetaan tarkkailulistalle ennen ehtojen uudelleen neuvottelemista. Kun ehdot on neuvoteltu uudelleen, lainaa seurataan investointikehyksessä edelleen tarkkaan. Jos uusilla takaisinmaksuehdoilla ei saada perittyä omaisuuserän alkuperäistä kirjanpitoarvoa vastaavaa määrää, omaisuuserän arvon katsotaan alentuneen. Tällöin arvonalentumistappio lasketaan alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen ennustettujen rahavirtojen perusteella. Arvonalennuksen tekemisen tarvetta arvioidaan säännöllisesti kaikkien sellaisten lainojen osalta, joiden luottoluokitus on heikentynyt tasolle E-. Kaikkien niiden lainojen osalta, joiden luottoluokitus on F, on tehtävä arvonalennus. Kun lainan luottoluokitus on parantunut riittävästi, se poistetaan tarkkailulistalta investointikehyksen noudattamien menettelyjen mukaisesti.

Investointikehyksen lainojen uudelleenjärjestelystä vastaava tiimi on tilikauden aikana toteuttanut muun muassa seuraavat lainanhoitojoustotoimenpiteet ja -menettelyt: maksuajan pidennys, pääoman takaisinmaksun lykkääminen, pääoman ja korkojen maksun lykkääminen sekä maksurästien pääomittaminen. Tällaiset lainanhoitojoustotoimenpiteet eivät johda kohteena olevan lainan kirjaamiseen pois taseesta.

Vastuisiin, joiden sopimusehtoihin tehdään sellaisia muutoksia, jotka eivät vaikuta tuleviin rahavirtoihin, ei katsota kohdistuvan lainanhoitojoustotoimenpiteitä, joten tällaisia tapahtumia ei yksinään pidetä riittävinä perusteina arvonalentumiselle. Tällaiset muutokset voivat koskea takaus- tai muita vakuusjärjestelyjä tai sopimusvakuuksien mukaisista oikeuksista luopumista.

Operaatiot, joihin kohdistuu lainanhoitojoustotoimenpiteitä on esitetty tällaisina seuraavassa taulukossa:

(tuhansina euroina)	31.12.2016	31.12.2015
Lainanhoitojoustotoimenpiteiden kohteena olevien operaatioiden määrä	22	16
Kirjanpitoarvo	171 135	225 631
josta arvonalennuksen kohteena	124 250	204 711
Kirjattu arvon alentuminen	113 052	188 197
Lainanhoitojoustotoimenpiteiden kohteena oleviin operaatioihin liittyvät korkotuotot	19 877	14 262
Kirjanpidosta poistetut vastuut (operaation päättämisen/myynnin seurauksena)	31 298	–

(tuhansina euroina)	Lainanhoitojoustotoimenpiteet					Sopimuksen mukainen takaisinmaksu ja päättäminen ⁽¹⁾	31.12.2016
	31.12.2015	Maksuajan pidennys	Pääoman takaisinmaksun lykkääminen	Pääoman ja koron maksun lykkääminen	Muut		
Pankit	17 891	–	–	12 150	8 062	–827	37 276
Yritykset	207 740	–	–	–	26 203	–100 084	133 859
Yhteensä	225 631	–	–	12 150	34 265	–100 911	171 135

(1) Vähennykset johtuvat sellaisiin operaatioihin liittyvistä vuoden aikana saaduista pääoman takaisinmaksuista, joihin katsottiin kohdistuvan lainanhoitojoustotoimenpiteitä jo 31.12.2015, sekä vuoden aikana päätetyistä operaatioista.

3.2.4 Käteisvaroihin ja muihin rahavaroihin liittyvä luottoriski

Käytettävissä olevat varat sijoitetaan investointikehyksen sopimusperusteisten maksuvelvoitteiden aikataulun mukaisesti. Sijoituksia oli 31. joulukuuta 2016 ja 31. joulukuuta 2015 pankkitalletusten, talletustodistusten ja yritystodistusten muodossa.

Hyväksytyillä yhteisöillä on luottoluokitus, joka vastaa EIP:n omista rahoitusvaroista tehtyjen sijoitusten osalta edellytettyä lyhyen ja keskipitkän aikavälin luottoluokitusta. Hyväksytyiltä yhteisöiltä edellytetään lyhyen aikavälin luottoluokitusta, joka on vähintään P-1/A-1/F1 (Moody's, S&P, Fitch). Jos jokin pankki on saanut eri luottoluokituslaitoksilta toisistaan poikkeavia luottoluokituksia, luokittelussa käytetään alhaisinta näistä luokituksista. Jokaiseen yksittäiseen hyväksytyyn pankkiin sovelletaan limiittiä, joka on tällä hetkellä 50 000 000 euroa. Tästä säännöstä on myönnetty poikkeus Societe Generale -pankille, jossa investointikehyksellä on sen toimintaa varten avattuja käteistilejä. Societe Generalen lyhytaikainen luottolimiitti 31.12.2016 ja 31.12.2015 oli 110 000 000 euroa. Edellä mainittua suurempaa limiittiä sovelletaan investointikehyksen toimintaa varten avatuilla käteistileillä oleviin käteisvaroihin ja kyseisen vastapuolen liikkeeseen laskemiin, investointikehyksen käteissalkkuun sisältyviin instrumentteihin.

Kaikki sijoitukset on tehty hyväksytyihin yhteisöihin, ja niiden maturiteetti on enintään kolme kuukautta arvopäivästä, eivätkä sijoitetut määrät ylitä luottoriskille alttiina olevalle määrälle asetettua ylärajaa. Kaikilla investointikehyksen käteissalkkuun kuuluvilla määräaikaistalletuksilla, yritystodistuksilla ja käteisvaroilla oli 31. joulukuuta 2016 ja 31. joulukuuta 2015 suorituspäivänä luottoluokituksena vähintään P-1 (Moody's).

Seuraavassa taulukossa on esitetty käteisvarat ja muut rahavarat kertyneet korot mukaan luettuina (tuhansina euroina):

Lyhyen aikavälin luottoluokitus vähintään (Moody's)	Pitkän aikavälin luottoluokitus vähintään (Moody's)		31.12.2016		31.12.2015
P-1	Aaa	37 949	10 %	49 999	11 %
P-1	Aa2	46 963	13 %	26	0 %
P-1	Aa3	40 436	11 %	–	0 %
P-1	A1	100 012	28 %	115 705	26 %
P-1	A2	135 457	38 %	283 265	63 %
Yhteensä		360 817	100 %	448 995	100 %

3.2.5 Johdannaisten luottoriski

3.2.5.1 Johdannaisiin liittyvä luottoriskipolitiikka

Johdannaisten luottoriski liittyy tappioon, joka osapuolelle aiheutuu siitä, ettei vastapuoli pysty täyttämään sopimusvelvoitteitaan. Johdannaisiin liittyvä luottoriski vaihtelee useiden tekijöiden (kuten korkojen ja valuuttakurssien) mukaan. Se vastaa usein vain pientä osaa johdannaisten nimellisarvosta.

Osana investointikehyksen tavanomaista toimintaa voidaan tehdä swap-sopimuksia suojaamaan tiettyjä luottojärjestelyjä tai valuuttatermiinejä suojaamaan muita kuin euromääräisiä valuuttapositioneja silloin kun kyseisellä valuutalla käydään aktiivisesti kauppaa valuuttamarkkinoilla. Kaikki swap-sopimukset toteutetaan EIP:n toimesta ulkopuolisen vastapuolen kanssa. Kaikkien swap-sopimusten tapauksessa sovelletaan samoja EIP:n ja sen ulkopuolisten vastapuolten välillä allekirjoitettuja swap-vakiosopimuksia ja Credit Support Annex -vakuusjärjestelyjä.

3.2.5.2 Johdannaisten luottoriskin määrittäminen

Kaikkiin EIP:n toteuttamiin, investointikehykseen liittyviin swap-sopimuksiin sovelletaan samoja sopimuspuutteita ja menetelmiä kuin EIP:n omiin tarkoituksiinsa neuvottelemiin johdannaisiin. EIP määrittää etenkin swap-sopimusten vastapuolten hyväksyttävyyden soveltamalla samoja kelpoisuusehtoja, joita se käyttää yleisesti omia swap-sopimuksia tehdessään.

EIP määrittää swap-sopimuksiin ja johdannaistransaktioihin liittyvän luottoriskin raportointia ja enimmäismäärien seuranta varten käyttämällä nettomarkkinariskin (NME) ja potentiaaliseen tulevaan riskiin (PFE) perustuvaa lähestymistapaa. Nettomarkkinariski ja potentiaalinen tuleva riski kattavat investointikehyksen johdannaiset kaikilta osin.

- Seuraavassa taulukossa on esitetty valuuttojen välisten koronvaihtosopimusten maturiteetit sopimusten nimellisarvon ja käyvän arvon mukaan jaoteltuina:

Swap-sopimukset 31.12.2016 (tuhansina euroina)	Alle yksi vuosi	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä 2016
Nimellisarvo	–	7 430	–	–	7 430
Käypä arvo (nettodiskonttoarvo)	–	–3 051	–	–	–3 051

Swap-sopimukset 31.12.2015 (tuhansina euroina)	Alle yksi vuosi	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä 2015
Nimellisarvo	–	9 589	–	–	9 589
Käypä arvo (nettodiskonttoarvo)	–	–3 835	–	–	–3 835

- Investointikehyksessä tehdään lyhytaikaisia valuuttaswapeja, jotta kehystä voitaisiin suojata muihin kuin euromääräisinä nostettaviin lainoihin liittyviltä valuuttariskeiltä. Lyhytaikaisten valuuttaswapien maturiteetti on enintään kolme kuukautta, ja näitä swap-sopimuksia jatketaan säännöllisesti. Lyhytaikaisten valuuttaswapien nimellisarvo 31. joulukuuta 2016 oli 1 611,0 miljoonaa euroa. Vastaava arvo 31. joulukuuta 2015 oli 1 400,0 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten valuuttaswapien käypä arvo 31. joulukuuta 2016 oli –15,3 miljoonaa euroa. Vastaava arvo 31. joulukuuta 2015 oli –3,7 miljoonaa euroa.
- Investointikehyksessä tehdään koronvaihtosopimuksia kehyksen suojaamiseksi siitä maksettuihin lainoihin liittyvältä korkoriskiltä. Joulukuun 31. päivänä 2016 avoinna oli kaksi koronvaihtosopimusta, joiden nimellisarvo oli 41,2 miljoonaa euroa (2015: 44,9 miljoonaa euroa) ja käypä arvo 0,1 miljoonaa euroa (2015: –0,3 miljoonaa euroa).

3.2.6 Eräpäivään asti pidettäviin rahoitusvaroihin liittyvä luottoriski

Seuraavassa taulukossa on esitetty eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen salkun tilanne. Salkku muodostuu kokonaisuudessaan Italian, Portugalin ja Espanjan valtion velkasitoumuksista, joiden jäljellä oleva juoksuaika on alle kolme kuukautta. EU:n jäsenvaltiot ovat hyväksyttävä liikkeeseenlaskijoita. Jokaiseen yksittäiseen hyväksytyyn liikkeeseenlaskijaan sovelletaan enimmäismäärää, joka on tällä hetkellä 50 000 000 euroa. Varoja voitaisiin sijoitusohjeiden mukaan sijoittaa myös keskipitkän ja pitkän aikavälin joukkovelkakirjalainoihin likviditeettivaatimuksista riippuen.

Lyhyen aikavälin luottoluokitus vähintään (Moody's)	Pitkän aikavälin luottoluokitus vähintään (Moody's)	31.12.2016		31.12.2015	
P-1	Aa2	18 012	10 %	–	0 %
P-1	A1	30 002	18 %	10 000	4 %
P-1	A2	–	0 %	69 502	31 %
P-2	Baa2	–	0 %	50 007	22 %
P-2	Ei luottoluokitusta	20 025	12 %	–	0 %
P-3	Baa3	–	0 %	50 012	22 %
NP	Ba1	50 005	30 %	49 000	21 %
Ei luottoluokitusta	Baa2	51 354	30 %	–	0 %
Yhteensä		169 398	100 %	228 521	100 %

3.3 Likviditeettiriski

Likviditeettiriski koskee yhteisön valmiuksia rahoittaa varojen lisääntyminen ja suorittaa veloitteet sitä mukaa kuin ne erääntyvät ilman, että tästä aiheutuu kestäättömiä tappioita. Likviditeettiriski voidaan jakaa rahoituksen likviditeettiriskiä ja markkinoiden likviditeettiä koskevaan riskiin. Rahoituksen likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, ettei yhteisö pysty tehokkaasti täyttämään sekä odotettavissa olevia että odottamattomia nykyisiin ja vastaisiin rahavirtoihin liittyviä tarpeita ilman, että tämä vaikuttaa sen päivittäiseen toimintaan tai sen rahoitustilanteeseen. Markkinoiden likviditeettiin liittyvä riski on riski siitä, ettei yhteisö pysty helposti kuitaamaan tai poistamaan positiota markkinahintaan, koska markkinoilla ei ole riittävästi syvyyttä tai niillä on häiriöitä.

3.3.1 Likviditeettiriskin hallinta

Investointikehitys rahoitetaan pääasiassa jäsenvaltioilta vuosittain saatavin rahoitusosuuksien ja sen toiminnasta saatavin rahavirtoin. Investointikehityksessä hallinnoidaan rahoituksen likviditeettiriskiä lähinnä nettolikviditeettitarpeiden ja jäsenvaltioilta vuosittain pyydyttävien rahoitusosuuksien suunnittelun avulla.

Nykyiseen ja tulevaan lainasalkkuun sisältyvien lainojen nostoaikatauluja analysoidaan ja seurataan läpi vuoden, jotta jäsenvaltioiden vuotuiset rahoitusosuudet voitaisiin määrittää. Erityiset tapahtumat, kuten ennen eräpäivää saadut maksut, osakkeiden myynnit ja veloitteiden laiminlyönnit, otetaan huomioon vuotuisia likviditeettivaatimuksia oikaistaessa.

Likviditeettiriskin minimoimiseksi investointikehityksellä on jatkuva likviditeettivaranto, joka riittää kulloinkin kattamaan ennusteiden mukaiset lainojen nostoja vastaavat käteismaksut, jotka EIP:n antolainausosasto ilmoittaa säännöllisin väliajoin. Varat sijoitetaan rahamarkkinoilla ja joukkovelkakirjamarkkinoilla pankkien välisiin talletuksiin tai muihin lyhytaikaisiin rahoitusinstrumentteihin siten, että sijoitustoiminnassa otetaan huomioon investointikehityksen käteismaksuveloitteet. Investointikehityksen likvidien varojen hallinnoinnista vastaa EIP:n maksuvalmius- ja rahoitusosasto (Treasury Department). Tarkoituksena on varmistaa, että investointikehityksellä on riittävästi likviditeettiä, jonka ansiosta se pystyy hoitamaan veloitteensa.

Hallinnoinnissa noudatetaan periaatetta, jonka mukaan front office- ja back office -toiminnot on erotettu toisistaan. Tämän periaatteen mukaisesti varojen sijoittamiseen liittyvien suoritusveloitteiden täyttämistä vastaa EIP:n suunnittelu- ja selvitysosasto (Planning and Settlement of Operations Department). Lisäksi vastapuolten hyväksyminen ja käteisvaroista tehtäviin sijoituksiin sovellettavista enimmäismääristä päättäminen ja niiden seuraaminen ovat EIP:n riskienhallinnasta vastaavan osaston vastuulla.

3.3.2 Likviditeettiriskin määrittäminen

Tässä osassa olevissa taulukoissa analysoidaan investointikehityksen rahoitusvelkoja maturiteettiryhmittäin, jotka on muodostettu tilinpäätöspäivän ja sopimuksen mukaisen juoksuajan päättymispäivän välisen ajanjakson mukaan (analyysi perustuu diskonttaamattomiin rahavirtoihin).

Muihin kuin johdannais sopimuksiin liittyvien rahoitusvelkojen osalta investointikehityksellä on sitoumuksia, jotka muodostuvat allekirjoitettujen lainasopimusten mukaisten luottojen nostamattomista osuuksista, pääoman merkitsemistä ja/tai pääomasijoitusten tekemistä koskeviin sopimuksiin liittyvistä, kehuksesta vielä maksamatta olevista osuuksista, lainoille myönnettyistä vakuuksista sekä sellaisista korkotuista ja teknisestä avusta, joista on tehty sitoumus.

Investointikehityksen lainat on nostettava määräajassa. Lainojen nostamisajankohdat ja nostettavat määrät riippuvat kuitenkin niihin liittyvien investointihankkeiden etenemisestä. Lisäksi investointikehityksen lainat ja rahoitustoimet toteutetaan varsin epävakaassa toimintaympäristössä, joten niiden nostoaikatauluun liittyy runsaasti epävarmuutta.

Pääomasijoitukset tulevat maksettaviksi heti kun pääomasijoitusrahastojen hoitajat esittävät asianmukaisen maksuvaatimuksen, joka perustuu niiden investointitoiminnan edistymiseen. Nostoaika on yleensä 3 vuotta, ja sitä jatketaan useissa tapauksissa yhdellä tai kahdella vuodella. Jotkin maksun suorittamista koskevat sitoumukset ovat yleensä voimassa nostoajan päätyttyä siihen asti, kun rahaston sijoitukset myydään kokonaisuudessaan, koska rahaston likviditeetti voi ajoittain olla riittämätön palkkioista tai muista kuluista aiheutuvien maksuveloitteiden kattamiseen.

Vakuuksiin ei sovelleta erillisiä maksun suorittamista koskevia sitoumuksia ellei vakuuteen vedota. Vakuuksien jäljellä olevaa määrää vähennetään vakuuden saaneiden lainojen takaisinmaksuaikataulujen mukaisesti.

Sellaisten korkotukien, joista on tehty sitoumus, poistuneet määrät liittyvät EIP:n omista varoistaan rahoittamiin korkotukilainoihin. Tämän vuoksi tiedot poistuneista määristä liittyvät ainoastaan tällaisia lainoja koskeviin sitoumuksiin pikemminkin kuin sellaisten maksamatta olevien korkotukien kokonaismäärään, joista on tehty sitoumus. Lainojen tapaan myös korkotukien maksuaikataulu on epävarma.

Muihin kuin johdannaissopimuksiin liittyvien rahoitusvelkojen maturiteettirakennetta kuvaavassa taulukossa erä ”tekninen apu, josta on tehty sitoumus – poistuneiden resurssien nimellinen bruttomäärä” viittaa teknisestä avusta allekirjoitettujen sopimusten maksamatta olevaan kokonaissuuteen. Tämän erän maksuaikatauluun liittyy runsaasti epävarmuutta. Poistuneet rahavirrat, jotka on luokiteltu aikaryhmään ”enintään 3 kk”, koskevat tilinpäätöspäivään mennessä saatuja maksamatta olevia laskuja.

Sellaiset muihin kuin johdannaissopimuksiin liittyviä rahoitusvelkoja koskevat sitoumukset, joille ei ole määritely sopimuksen mukaista juoksuajan päättymispäivää, on esitetty sarakkeessa ”eräpäivä määrittämätön”. Sitoumukset, joista on tilinpäätöspäivään mennessä kirjattu käteissuoritusta koskeva maksupyyntö, esitetään asianmukaisessa aikaryhmässä.

Johdannaissopimuksiin liittyvien rahoitusvelkojen osalta maturiteettirakenne perustuu swap-sopimusten (sisältää valuutanvaihtosopimukset, valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset sekä lyhytaikaiset valuutanvaihtosopimukset ja koronvaihtosopimukset) sopimuksenmukaisiin diskonttaamattomiin bruttorahavirtoihin.

Muihin kuin johdannaissopimuksiin liittyvien rahoitusvelkojen maturiteettirakenne	Enintään 3 kuukautta	Yli 3 kk mutta enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi mutta enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Eräpäivä määrittämätön	Poistuneiden resurssien nimellinen bruttomäärä
tuhansina euroina 31.12.2016						
Nostamattomat lainat, joista on tehty sitoumus – poistuneet määrät	82 405	–	–	–	819 494	901,899
Sijoitusrahastosijoitukset ja osakemerkinnät, joista on tehty sitoumus – poistuneet määrät	4 592	–	–	–	239 458	244,050
Muut (allekirjoitetut vakuussitoumukset, joiden mukaista vakuutta ei ole vielä otettu käyttöön, käyttöön otetut vakuudet)	–	–	–	–	43 964	43,964
Korkotuet, joista on tehty sitoumus – poistuneet määrät	–	–	–	–	275 917	275,917
Tekninen apu, josta on tehty sitoumus – poistuneet määrät	2 671	–	–	–	24 807	27,478
Yhteensä	89 668	–	–	–	1 403 640	1,493,308

Muihin kuin johdannaissopimuksiin liittyvien rahoitusvelkojen maturiteettirakenne	Enintään 3 kuukautta	Yli 3 kk mutta enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi mutta enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Eräpäivä määrittämätön	Poistuneiden resurssien nimellinen bruttomäärä
tuhansina euroina 31.12.2015						
Nostamattomat lainat, joista on tehty sitoumus – poistuneet määrät	41 028	–	–	–	1 148 536	1,189,564
Sijoitusrahastosijoitukset ja osakemerkinnät, joista on tehty sitoumus – poistuneet määrät	23 371	–	–	–	274 984	298,355
Muut (allekirjoitetut vakuussitoumukset, joiden mukaista vakuutta ei ole vielä otettu käyttöön, käyttöön otetut vakuudet)	–	–	–	–	10 798	10,798
Korkotuet, joista on tehty sitoumus – poistuneet määrät	–	–	–	–	281 682	281,682
Tekninen apu, josta on tehty sitoumus – poistuneet määrät	811	–	–	–	28 072	28,883
Yhteensä	65 210	–	–	–	1 744 072	1,809,282

Johdannaissopimuksiin liittyvien rahoitusvelkojen maturiteettirakenne	Enintään 3 kuukautta	Yli 3 kk mutta enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi mutta enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Saatujen/poistuneiden resurssien nimellinen bruttomäärä
tuhansina euroina 31.12.2016					
Valuutanvaihtosopimukset ja valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset – saadut määrät	3	2 409	5 222	–	7 634
Valuutanvaihtosopimukset ja valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset – poistuneet määrät	–	–3 688	–7 377	–	–11 065
Lyhytaikaiset valuutanvaihtosopimukset – saadut määrät	1 611 000	–	–	–	1 611 000
Lyhytaikaiset valuutanvaihtosopimukset – poistuneet määrät	–1 636 001	–	–	–	–1 636 001

Euroopan kehitysrahaston tilinpäätös – varainhoitovuosi 2016

Koronvaihtosopimukset – saadut määrät	411	1 234	5 529	1 550	8 724
Koronvaihtosopimukset – poistuneet määrät	–	–1 962	–5 316	–1 329	–8 607
Yhteensä	–24 587	–2 007	–1 942	221	–28 315

Johdannaissopimuksiin liittyvien rahoitusvelkojen maturiteettirakenne	Enintään 3 kuukautta	Yli 3 kk mutta enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi mutta enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Saatujen/poistuneiden resurssien nimellinen bruttomäärä
tuhansina euroina 31.12.2015					
Valuutanvaihtosopimukset ja valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset – saadut määrät	5	2 307	7 671	–	9 983
Valuutanvaihtosopimukset ja valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset – poistuneet määrät	–	–3 571	–10 714	–	–14 285
Lyhytaikaiset valuutanvaihtosopimukset – saadut määrät	1 400 000	–	–	–	1 400 000
Lyhytaikaiset valuutanvaihtosopimukset – poistuneet määrät	–1 407 763	–	–	–	–1 407 763
Koronvaihtosopimukset – saadut määrät	383	1 269	6 059	2 524	10 235
Koronvaihtosopimukset – poistuneet määrät	–	–2 145	–6 127	–2 206	–10 478
Yhteensä	–7 375	–2 140	–3 111	318	–12 308

3.3.3 Pitkäaikaiset rahoitusvarat ja -velat

Seuraavassa taulukossa on esitetty sellaisten muiden kuin johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot, jotka odotetaan perittävän tai suoritettavan yli 12 kuukautta tilinpäätöspäivän jälkeen.

(tuhansina euroina)	31.12.2016	31.12.2015
Rahoitusvarat:		
Lainat ja muut saamiset	1 692 867	1 423 368
Myytavissä olevat rahoitusvarat	516 884	419 353
Muut varat	141	-
Yhteensä	2 209 892	1 842 721
Rahoitusvelat:		
Käyttöön otettuihin vakuuksiin liittyvät varaukset	497	-
Velat kolmansille	69 960	57 346
Yhteensä	70 457	57 346

3.4 Markkinariski

Markkinariski on riski siitä, että markkinahintojen, kuten korkojen, osakehintojen tai valuuttakurssien, muutos vaikuttaa yhteisön hallussa pitämistään rahoitusinstrumenteista saamiin tuloihin tai kyseisten rahoitusinstrumenttien arvoon.

3.4.1 Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korollisten positioiden taloudellisen arvon tai niistä saatavien tulojen vaihteluja, jotka johtuvat korkojen epäedullisesta kehityksestä.

Taloudellisen arvon vaihtelut tai eri omaisuuserien, velkojen ja suojausinstrumenttien hinnoitteluun liittyvät epä johdonmukaisuudet eivät suoraan vaikuta investointikehykseen, koska i) kehyksellä ei ole välittömiä lainakustannuksia tai korollisia velkoja ja ii) kehys hyväksyy sijoitustensa tuloihin liittyvien korkovaihtelujen vaikutukset.

Investointikehyksen lainasalkun ja omaisuuseräkohtaista suojausta varten tehtyjen swap-sopimusten herkkyyttä koronvaihteluille mitataan käyttämällä Basis Point Value (BPV) -menetelmää, jossa omaisuuserän hinnanmuutosta mitataan suhteessa korkokäyrän yhden peruspisteen (0,01 %) muutosta kohti.

BPV-menetelmä mittaa, miten paljon salkun nettonykyarvo nousee tai laskee seuraaviin aikaryhmiin kuuluvien korkoperiodien korkokäyrän yhden peruspisteen kasvun seurauksena: "rahamarkkinapaperit – enintään 1 vuosi", "erittäin lyhyt – 2–3 vuotta", lyhyt – 4–6 vuotta, "keskipitkä – 7–11 vuotta", "pitkä – 12–20 vuotta" ja "erittäin pitkä – yli 21 vuotta".

Lainojen euromääräisten rahavirtojen nettonykyarvon määrittämiseksi investointikehyksessä käytetään EIP:n rahoituskäyrää (euromääräinen swap-käyrä + EIP:n yleinen rahoitusmarginaali). Lainojen Yhdysvaltain dollarin määräisten rahavirtojen nettonykyarvon laskennassa käytetään EIP:n Yhdysvaltain dollarin määräistä rahoituskäyrää. Sellaisten valuuttojen määräisten lainoihin liittyvien rahavirtojen nettonykyarvo, jolle ei ole saatavilla luotettavaa ja riittävän kattavaa diskonttokorkokäyrää, määritetään käyttämällä EIP:n euromääräistä rahoituskäyrää.

Omaisuuseräkohtaista suojausta varten tehtyjen swap-sopimusten nettonykyarvon laskemiseksi investointikehyksessä käytetään euromääräisten rahavirtojen tapauksessa euromääräistä swap-käyrää ja Yhdysvaltain dollarin määräisten rahavirtojen tapauksessa Yhdysvaltain dollarin määräistä swap-käyrää.

Kuten seuraavasta taulukosta käy ilmi, lainasalkun ja siihen liittyvien omaisuuseräkohtaista suojausta varten tehtyjen swap-sopimusten nettonykyarvo 31. joulukuuta 2016 vähenee 516 000 euroa (31. joulukuuta 2015: 532 000 euroa), jos kaikki asianomaiset korkokäyrät nousevat samanaikaisesti paralleelista yhdellä peruspisteellä.

BPV (tuhansina euroina)	Raha- markkina- paperit	Erittäin lyhyt	Lyhyt	Keskipitkä	Pitkä	Erittäin pitkä	Yhteensä
Tilanne 31.12.2016	1 vuosi	2–3 vuotta	4–6 vuotta	7–11 vuotta	12–20 vuotta	21 vuotta	
Lainasalkun ja siihen liittyvien omaisuuseräkohtaista suojausta varten tehtyjen swap-sopimusten kokonaisherkyys koronvaihteluille	-46	-101	-164	-175	-30	-	-516

BPV (tuhansina euroina)	Raha- markkina- paperit	Erittäin lyhyt	Lyhyt	Keskipitkä	Pitkä	Erittäin pitkä	Yhteensä
Tilanne 31.12.2015	1 vuosi	2–3 vuotta	4–6 vuotta	7–11 vuotta	12–20 vuotta	21 vuotta	

Lainasalkun ja siihen liittyvien omaisuuserä- kohtaista suojausta varten tehtyjen swap- sopimusten kokonaisherkyys koronvaihteluille	-37	-72	-252	-139	-32	-	-532
--	-----	-----	------	------	-----	---	------

3.4.2 Valuuttariski

Valuuttariskillä tarkoitetaan investointikehykseen kohdistuvaa riskiä tulojen tai taloudellisen arvon vähenemisestä valuuttakurssien epädullisen kehityksen seurauksena.

Koska investointikehyksen viitevaluutta on euro, siihen kohdistuu valuuttariski aina, kun sen muuna kuin viitevaluuttana olevat varat ja velat eivät vastaa toisiaan. Valuuttariski sisältää myös valuuttakurssimuutoksista johtuvat muutokset muuna kuin viitevaluuttana olevien vastaisten rahavirtojen, kuten korkojen ja osinkojen, arvossa.

3.4.2.1 Valuuttariski ja rahoitusvarat

Investointikehyksen rahoitusvarat ovat joko euroina tai Yhdysvaltain dollareina.

Valuuttariskiltä suojautumiseen käytetään valuuttojen spot- tai termiinkauppaa, valuuttaswapeja tai valuutanvaihtosopimuksia. EIP:n maksuvalmius- ja rahoitusosasto voi lisäksi käyttää mitä tahansa muuta EIP:n politiikan mukaista instrumenttia, joka tarjoaa suojaa investointikehyksen rahoitustoimintaan kohdistuvilta markkinariskeiltä, silloin kun se katsoo tämän tarpeelliseksi ja asianmukaiseksi.

3.4.2.2 Valuuttariski ja investointikehyksen rahoittamat tai takaamat toimet

Jäsenvaltioiden investointikehyksen rahoittamiseksi maksamat rahoitusosuudet saadaan euroina. Investointikehyksen rahoittamien tai takaamien toimien sekä korkotukien valuuttana voi olla euro, Yhdysvaltain dollari tai mikä tahansa muu hyväksytty valuutta.

Valuuttariski (suhteessa viitevaluuttana olevaan euroon) syntyy aina kun muut kuin euromääräiset transaktiot jätetään suojaamatta. Seuraavassa on esitetty investointikehyksen valuuttariskiin liittyvää suojausta koskevat ohjeet.

3.4.2.2.1. Yhdysvaltain dollarin määräisten toimien suojaaminen

Investointikehyksen Yhdysvaltain dollarin määräisten toimien valuuttariski katetaan kokonaisriskinä Yhdysvaltain dollarin ja euron välisillä valuuttaswapeilla, joiden voimassaoloa jatketaan ja joiden määrää mukautetaan jaksottain. Valuuttaswapeilla on kaksi tarkoitusta. Ne tarjoavat sekä uusien suoritususten (lainat ja pääoma) maksuun tarvittavan likviditeetin että valuuttariskin edellyttämän makrotason suojauksen.

Kunkin jakson alussa arvioidaan seuraavalla jaksolla Yhdysvaltain dollareina saatavat ja maksettavat rahavirrat suunniteltujen tai odotettujen maksujen (saatavat ja suoritettavat maksut) perusteella. Erääntyviä valuuttaswapeja jatketaan ja niiden määrää muutetaan siten, että se kattaa vähintään ennusteiden mukaiset seuraavan jakson Yhdysvaltain dollarin määräiset likviditeettitarpeet.

- Yhdysvaltain dollarin määräinen valuuttapositio suojataan kuukausittain spot- tai termiinkaupalla, jos kyseinen positio ylittää asetetut enimmäismäärät.
- Valuuttaswapin jatkajakson aikana Yhdysvaltain dollarin määräiset odottamattomat likviditeettivajeet voidaan kattaa satunnaisilla valuuttaswapeilla, kun taas ylimääräinen likviditeetti voidaan joko sijoittaa käteisvaroihin tai vaihtaa euroiksi, jos se on seurausta valuuttaposition kasvusta.

3.4.2.2.2. Muiden valuuttojen kuin euron tai Yhdysvaltain dollarin määräisten toimien suojaaminen

- Sellaiset investointikehyksen toimet, jotka ovat muuna valuuttana kuin euroina tai Yhdysvaltain dollareina, suojataan valuutanvaihtosopimuksin, joilla on sama rahoitusprofiili kuin suojattavalla lainalla, jos käytettävissä on toimivat swap-markkinat.
- Investointikehyksellä on sellaisten valuuttojen määräisiä toimia, joille ei ole tarjolla tehokkaita suojausmahdollisuuksia tai joiden tapauksessa suojaus tulee hyvin kalliiksi. Nämä toimet ovat paikallisen valuutan määräisiä, mutta suoritus toteutetaan euroina tai Yhdysvaltain dollareina. Investointikehyksen komitean 22. tammikuuta 2015 hyväksymä rahoitusriskikehys tarjoaa mahdollisuuden suojata paikallisen valuutan määräisen valuuttariskin synteettisesti Yhdysvaltain dollarin määräisillä johdannaisilla silloin kun

paikallisen valuutan ja Yhdysvaltain dollarin välillä on merkittävä positiivinen korrelaatio. Yhdysvaltain dollarin määräsillä johdannaisilla synteettisesti suojatut paikalliset valuutat on ilmoitettu kohdassa 3.4.2.2.3 olevassa taulukossa kohdassa "Paikalliset valuutat (synteettinen suojaus)" ja synteettisesti suojaamattomat valuutat saman taulukon kohdassa "Paikalliset valuutat (ei synteettistä suojausta)".

3.4.2.2.3 Valuuttapositio (tuhansina euroina)

Tämän liitetiedon taulukoissa on esitetty investointikehyksen valuuttapositio.

Jäljempänä olevissa taulukoissa esitetty valuuttapositio on investointikehyksen (rahoitusriskikehyksessä kuvatus) riskipolitiikan mukainen. Riskipolitiikan mukainen valuuttapositio perustuu kirjanpöytäkirjoihin, ja se määritellään tiettyjen varojen ja velkojen erotuksena. Riskipolitiikan mukaiseen valuuttapositioon sisältyvät varat ja velat valitaan tavalla, jolla varmistetaan, että tulot muunnetaan tilinpäätösvaluutaksi (euroiksi) niiden saantihetkellä.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat voitot/tappiot ja arvon alentuminen sisällytetään riskipolitiikan mukaiseen valuuttapositioon, kuten myös lainojen ja muiden saamisten arvon alentuminen. Riskipolitiikan mukaiseen valuuttapositioon sisällytettävät johdannaisopimukset kirjataan käyvän arvon sijasta nimellisarvoon, jotta käsittely vastaisi omaisuuserien arvon käsittelyä, sillä myös omaisuuserien arvo kirjataan niiden nimellisarvoon, jossa on otettu huomioon lainojen arvon alentuminen.

Muut varat ja velat, jotka sisältävät pääasiassa lainoille, johdannaisille ja tuille kertyneitä korkotuottoja, on seuraavissa taulukoissa esitetty kohdassa "Riskipolitiikan ulkopuolinen valuuttapositio".

Tilanne 31. joulukuuta 2016		Varat ja velat		Sitoumukset ja ehdolliset velat
Valuutat	Riskipolitiikan mukainen valuuttapositio	Riskipolitiikan ulkopuolinen valuuttapositio	Taseen valuuttapositio	
USD	-258 496	7 578	-250 918	282 991
<i>Paikalliset valuutat (synteettinen suojaus)*</i>				
KES	117 881	3 869	121 751	–
TZS	97 116	1 931	99 046	–
DOP	52 553	2 013	54 566	–
UGX	36 776	1 077	37 854	–
RWF	22 258	194	22 452	–
<i>Paikalliset valuutat (ei synteettistä suojausta)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP	22 534	252	22 786	246
Muut valuutat kuin euro yhteensä	90 622	16 914	107 537	283 237
EUR	–	2 591 845	2 591 845	1 241 229
Euro ja muut valuutat yhteensä	90 622	2 608 759	2 699 382	1 524 466

* Synteettinen suojaus on selitetty kohdassa 3.4.2.2.2.

Tilanne 31. joulukuuta 2015	Varat ja velat			Sitoumukset ja ehdolliset velat
	Valuutat	Riskipolitiikan mukainen valuuttapositio	Riskipolitiikan ulkopuolinen valuuttapositio	
USD	-207 050	5 023	-202 027	270 236
<i>Paikalliset valuutat (synteettinen suojaus)*</i>				
KES	129 862	3 101	132 963	-
TZS	46 246	780	47 025	-
DOP	40 799	1 274	42 073	-
UGX	30 182	565	30 747	-
RWF	11 979	164	12 143	-
<i>Paikalliset valuutat (ei synteettistä suojausta)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW	15 474	201	15 675	798
Muut valuutat kuin euro yhteensä	67 492	11 108	78 599	271 034
EUR	-	2 337 555	2 337 555	1 579 719
Euro ja muut valuutat yhteensä	67 492	2 348 663	2 416 154	1 850 753

3.4.2.3 Analyysi herkkyydestä valuuttakurssimuutoksille

Euron kurssin 10 prosentin heikentymisestä suhteessa kaikkiin muihin valuuttoihin olisi 31. joulukuuta 2016 ollut seurauksena rahoittajien varojen kasvu 12,0 miljoonalla eurolla (31. joulukuuta 2015 vastaava vaikutus olisi ollut 8,7 miljoonaa euroa). Euron kurssin 10 prosentin vahvistumisesta suhteessa kaikkiin muihin valuuttoihin olisi 31. joulukuuta 2016 ollut seurauksena rahoittajien varojen vähennys 9,9 miljoonalla eurolla (31. joulukuuta 2015 vastaava vaikutus olisi ollut 7,1 miljoonaa euroa).

3.4.2.4 Muuntokurssit

Taseiden (31. joulukuuta 2016 ja 31. joulukuuta 2015) laatimisessa on käytetty seuraavia muuntokursseja:

	31. joulukuuta 2016	31. joulukuuta 2015
Muut valuutat kuin euro		
Botswanan pula (BWP)	11,2657	11,9451
Dominikaanisen tasavallan peso (DOP)	48,7476	49,0144
Haitin gourde (HTG)	68,78	61,19
Kenian shillinki (KES)	108,06	111,3
Mauritanian ouguiya (MRO)	375,79	326,46
Mauritiuksen rupia (MUR)	37,85	38,85
Mosambikin metical (MZN)	75,25	50,59
Ruandan frangi (RWF)	856,8	806,36
Tansanian shillinki (TZS)	2,296,99	2,344,42
Ugandan shillinki (UGX)	3,805,00	3,665,00
Yhdysvaltain dollari (USD)	1,0541	1,0887
CFA-frangi BEAC/BCEAO (XAF/XOF)	655,957	655,957
Etelä-Afrikan randi (ZAR)	14,457	16,953
Sambian kwacha (ZMW)	10,4653	11,9571

3.4.3 Osakkeiden hintariski

Osakkeiden hintariski on riski siitä, että osakesijoitusten käypä arvo laskee osakehintojen ja/tai osakesijoitusten arvon muutosten seurauksena.

Investointikehykseen kohdistuu osakkeiden hintariski sen suorien osakesijoitusten ja sen pääomasijoitusrahastoihin tekemien sijoitusten vuoksi.

Noteeraamattomien osakkeiden arvoa ei voida helposti määrittää jatkuvaa seurantaa ja valvontaa varten. Tällaisten positioiden tapauksessa käytetään parhaita saatavilla olevia arvioita, joihin kuuluvat kaikki asianmukaisella arvostusmenetelmällä määritetyt hinnat.

Yksittäisten suorien osakesijoitusten ja pääomasijoitusrahastoihin tehtyjen sijoitusten arvon 10 prosentin nousun vaikutus (joka on seurausta myytävissä olevien oman pääoman ehtoisten sijoitusten salkun käyvän arvon muutoksesta) investointikehyksen rahoittajien varoihin on 51,7 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2016 (41,9 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2015) ja laskun vaikutus vastaavasti –51,7 miljoonaa euroa (–41,9 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2015), jos kaikki muut muuttujat säilyvät ennallaan.

4 Rahoitusinstrumenttien käypä arvo

4.1 Tilinpäätöksessä käytetty luokittelu ja käyvät arvot

Seuraavassa taulukossa on esitetty rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot ja niiden luokitusaste käyvän arvon luokitushierarkiassa. Tiedot eivät sisällä sellaisten rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja, joita ei kirjata käypään arvoon, jos niiden kirjanpitoarvoa voidaan pitää kohtuullisen tarkkana arviona niiden käyvästä arvosta.

Tilanne 31. joulukuuta 2016 (tuhansina euroina)	Kirjanpitoarvo						Käypä arvo			
	Kaupan- käynti- tarkoituk- sessa pidettävät	Myytävissä olevat	Käteisvarat, lainat ja muut saamiset	Eräpäivään asti pidettävät	Muut rahoitusvela t	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon kirjatut rahoitusvarat:										
Johdannaissopimukset	6 920	–	–	–	–	6 920	–	6 920	–	6 920
Pääomasijoitusrahastot	–	437 788	–	–	–	437 788	–	–	437 788	437 788
Suorat oman pääoman ehtoiset sijoitukset	–	79 096	–	–	–	79 096	22 880	–	56 216	79 096
Yhteensä	6 920	516 884	–	–	–	523 804	22 880	6 920	494 004	523 804
Rahoitusvarat, joita ei kirjata käypään arvoon:										
Käteisvarat ja muut rahavarat	–	–	360 817	–	–	360 817	–	–	–	–
Lainat ja muut saamiset	–	–	1 729 380	–	–	1 729 380	–	1 951 786	–	1 951 786
Saamiset rahoitusosuuksista	–	–	86 395	–	–	86 395	–	–	–	–
Joukkovelkakirjat	–	–	–	169 398	–	169 398	120 123	48 031	–	168 154
Muut varat	–	–	345	–	–	345	–	–	–	–
Yhteensä	–	–	2 176 937	169 398	–	2 346 335	120 123	1 999 817	–	2 119 940
Rahoitusvarat yhteensä	6 920	516 884	2 176 937	169 398	–	2 870 139				
Käypään arvoon kirjatut rahoitusvelat:										
Johdannaissopimukset	–25 189	–	–	–	–	–25 189	–	–25 189	–	–25 189
Yhteensä	–25 189	–	–	–	–	–25 189	–	–25 189	–	–25 189
Rahoitusvelat, joita ei kirjata käypään arvoon:										
Käyttöön otettuihin vakuuksiin liittyvät varaukset	–	–	–	–	–625	–625	–	–	–	–
Velat kolmansille	–	–	–	–	–116 114	–116 114	–	–	–	–
Muut velat	–	–	–	–	–2 546	–2 546	–	–	–	–
Yhteensä	–	–	–	–	–119 285	–119 285	–	–	–	–
Rahoitusvelat yhteensä	–25 189	–	–	–	–119 285	–144 474				

4 Rahoitusinstrumenttien käypä arvo (jatkoa)

4.1 Tilinpäätöksessä käytetty luokittelu ja käyvät arvot (jatkoa)

Tilanne 31. joulukuuta 2015 (tuhansina euroina)	Kirjanpitoarvo						Käypä arvo			
	Kaupan- käynti- tarkoituk- sessa pidettävät	Myytavissä olevat	Käteisvarat, lainat ja muut saamiset	Eräpäivään asti pidettävät	Muut rahoitusvela t	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon kirjatut rahoitusvarat:										
Johdannaissopimukset	311	–	–	–	–	311	–	311	–	311
Pääomasijoitusrahastot	–	396 203	–	–	–	396 203	–	–	396 203	396 203
Suorat oman pääoman ehtoiset sijoitukset	–	23 150	–	–	–	23 150	178	–	22 972	23 150
Yhteensä	311	419 353	–	–	–	419 664	178	311	419 175	419 664
Rahoitusvarat, joita ei kirjata käypään arvoon:										
Käteisvarat ja muut rahavarat	–	–	448 995	–	–	448 995	–	1 649 401	–	1 649 401
Lainat ja muut saamiset	–	–	1 460 057	–	–	1 460 057	–	1 649 401	–	1 649 401
Joukkovelkakirjat	–	–	–	228 521	–	228 521	124 009	104 520	–	228 529
Muut varat	–	–	27	–	–	27	–	–	–	–
Yhteensä	–	–	1 909 079	228 521	–	2 137 600	124 009	1 753 921	–	1 877 930
Rahoitusvarat yhteensä	311	419 353	1 909 079	228 521	–	2 557 264				
Käypään arvoon kirjatut rahoitusvelat:										
Johdannaissopimukset	–8 219	–	–	–	–	–8 219	–	–8 219	–	–8 219
Yhteensä	–8 219	–	–	–	–	–8 219	–	–8 219	–	–8 219
Rahoitusvelat, joita ei kirjata käypään arvoon:										
Käyttöön otettuihin vakuuksiin liittyvät varaukset	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Velat kolmansille	–	–	–	–	–101 202	–101 202	–	–	–	–101 202
Muut velat	–	–	–	–	–2 364	–2 364	–	–	–	–2 364
Yhteensä	–	–	–	–	–103 566	–103 566				
Rahoitusvelat yhteensä	–8 219	–	–	–	–103 566	–111 785				

4.2 Käypään arvoon arvostaminen

4.2.1 Arvostusmenetelmät ja merkittävät, muut kuin todettavissa olevat syöttötiedot

Seuraavassa taulukossa annetaan tiedot arvostusmenetelmistä ja merkittävistä muista kuin todettavissa olevista syöttötiedoista, joita käytetään rahoitusinstrumenttien arvostamisessa käyvän arvon luokitusjärjestyksen tasoilla 2 ja 3.

Arvostusmenetelmä	Merkittävät muut kuin todettavissa olevat syöttötiedot	Muiden kuin todettavissa olevien syöttötietojen suhde käyvän arvon määrittämiseen
Käypään arvoon kirjatut rahoitusinstrumentit		
Johdannaissopimukset	Diskontattu rahavirta: Vastaiset rahavirrat arvioidaan käyttämällä termiinikursseja/-korkoja (todettavissa olevat termiinikurssit ja tuottokäyrät tilikauden lopussa) ja sopimusperusteisia termiinikursseja/-korkoja diskontattuina korolla, joka vastaa eri vastapuoliin liittyvää luottoriskiä.	Ei sovelleta.
Pääomasijoitusrahastot	Mukautettu nettoarvomenetelmä: Käypä arvo määritetään joko soveltamalla investointikehityksen prosenttiosuutta kohde-etuutena olevasta välineestä viimeisimmän raportin mukaiseen nettoarvoon, jota on mukautettu rahavirtojen perusteella, tai käyttämällä rahaston hoitajan ilmoittamaa osuuden tarkkaa arvoa samana päivänä, jos tällainen arvo on saatavilla. Jotta voidaan ottaa huomioon arvon kehitys viimeisimmän käytettävissä olevan nettoarvon määrittämissä päivän ja tilinpäätöspäivän välisenä aikana, kyseiseltä ajalta tehdään tapahtuma-arviointi ja nettoarvoa mukautetaan tarvittaessa.	Ei sovelleta.
Suorat oman pääoman ehtoiset sijoitukset	Mukautettu nettoarvo.	Ei sovelleta.
	Sijoituskohteen viimeisimmän raportointipäivän ja arvostuspäivän välistä aikaa koskevassa mukautuksessa otetaan huomioon toiminnan kulut, raportointipäivän jälkeiset muutokset sijoituskohteen kohde-etuuksien käyvässä arvossa, syntyneet uudet velvoitteet, markkinamuutokset ja muut taloudellisissa olosuhteissa tapahtuneet muutokset.	Mitä pitempi käyvän arvon määrittämissä päivän ja pääomasijoitusrahaston viimeisimmän raportointipäivän välinen ajanjakso on, sitä suurempi on kyseisen ajanjakson huomioon ottamiseksi tehtävä mukautus.
	Markkinakelpoisuuden (likviditeetin) puuttumisen vuoksi tehtävä vähennys, joka määritetään käyttämällä samankaltaisten osakkeiden aikaisempia kauppahintoja kyseisessä maassa / kyseisellä alueella ja joka on 5–30 prosenttia.	Mitä suurempi markkinakelpoisuuden puuttumisen vuoksi tehtävä vähennys on, sitä pienempi on käypä arvo.

Rahoitusinstrumentit, joita ei kirjata käypään arvoon

Lainat ja muut saamiset	Diskontattu rahavirta: Arvostusmallissa käytetään sopimusperusteisia rahavirtoja, joiden toteutumisedellytyksenä on, ettei velallinen laiminlyö veloitteitaan, ja joissa ei	Ei sovelleta.	Ei sovelleta.
-------------------------	---	---------------	---------------

oteta huomioon vakuuksien arvoa eikä aikaistettua takaisinmaksua koskevia skenaarioita. Lainojen nettonykyarvo lasketaan käyttämällä mallia, jossa kunkin lainan sopimusperusteiset rahavirrat diskontataan käyttämällä mukautettua markkinoiden diskonttokorkokäyrää. Kunkin lainan nettonykyarvoa mukautetaan tämän jälkeen kulloinkin odotettavissa olevien tappioiden huomioon ottamiseksi. Tämän jälkeen tulokset lasketaan yhteen lainojen ja muiden saamisten käyvän arvon laskemiseksi.

Eräpäivään asti
pidettävät rahoitusvarat

Diskontattu rahavirta

Ei sovelleta.

Ei sovelleta.

IFRS 13 -standardin soveltamisen seurauksena johdannaissopimusten käypään arvoon 31. joulukuuta 2016 ja 31. joulukuuta 2015 on sisällytetty seuraavat arvonoikaisut:

- vastapuolen luottoriskin oikaisut (CVA), jotka vastaavat johdannaistransaktioihin liittyvää vastapuolen luottoriskiä ja joiden määrä on –76 400 euroa 31. joulukuuta 2016 ja –121 700 euroa 31. joulukuuta 2015.
- oman luottoriskin oikaisut (DVA), jotka vastaavat johdannaistransaktioihin liittyvää omaa luottoriskiä ja joiden määrä on 42 900 euroa 31. joulukuuta 2016 ja 64 400 euroa 31. joulukuuta 2015.

4.2.2 Tasojen 1 ja 2 väliset siirrot

Investointikehyksessä sovelletun käytännön mukaisesti tasojen väliset siirrot kirjataan siirron aiheuttaneen tapahtuman tai olosuhteiden muuttumisen ajankohtana.

Investointikehyksessä ei vuosina 2016 ja 2015 siirretty omaisuuseriä käyvän arvon luokitushierarkian tasolta 1 tasolle 2 tai päinvastoin.

4.2.3 Tason 3 käyvät arvot

Tason 3 käypien arvojen täsmäytys

Seuraavissa taulukoissa on esitetty muutokset tason 3 instrumenteissa (tilanne 31. joulukuuta 2016 ja 31. joulukuuta 2015).

(tuhansina euroina)	Myytävissä olevat rahoitusvarat
Saldo 1. tammikuuta 2016	419 175
Tulosvaikutteisesti kirjatut voitot ja tappiot:	
– myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoituneet nettovoitot	–6 504
– myytävissä olevien rahoitusvarojen arvon alentuminen	–2 493
Yhteensä	–8 997
Muuhun laajaan tulokseen kirjatut voitot ja tappiot:	
– myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon nettomuutos	–24 628
Yhteensä	–24 628
Suoritettut maksut	153 986
Saadut maksut	–37 978
Kokonaan kuluksi kirjatut	–7 554
Saldo 31. joulukuuta 2016	494 004

(tuhansina euroina)	Myytävissä olevat rahoitusvarat
Saldo 1. tammikuuta 2015	401 926
Tulosvaikutteisesti kirjatut voitot ja tappiot:	
– myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoituneet nettovoitot	–33 878
– myytävissä olevien rahoitusvarojen arvon alentuminen	–2 665
Yhteensä	–36 543
Muuhun laajaan tulokseen kirjatut voitot ja tappiot:	
– myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon nettomuutos	52 365
Yhteensä	52 365
Suoritettut maksut	67 449
Saadut maksut	–64 791
Kokonaan kuluksi kirjatut	–1 231

Saldo 31. joulukuuta 2015

419,175

Investointikehyksessä ei vuosina 2016 ja 2015 siirretty omaisuuseriä käyvän arvon luokitushierarkian tasolta 3 muille tasoille tai päinvastoin.

Herkkyyshanalyysi

Jos jossakin sellaisista merkittävistä muista kuin todettavissa olevista syöttötiedoista, joita käytetään pääomasijoitusrahastojen ja suorien oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon määrittämisessä, on tilinpäätöspäivänä tapahtunut ± 10 prosentin muutos ja jos muut syöttötiedot ovat säilyneet muuttumattomina, tämä aiheuttaa seuraavat muutokset laajaa tulosta koskevaan laskelmaan:

Tilanne 31. joulukuuta 2016 (tuhansina euroina)	Lisäys	Vähennys
Suorat oman pääoman ehtoiset sijoitukset	10	-10
Yhteensä	10	-10

Tilanne 31. joulukuuta 2015 (tuhansina euroina)	Lisäys	Vähennys
Suorat oman pääoman ehtoiset sijoitukset	31	-31
Yhteensä	31	-31

5 Käteisvarat ja muut rahavarat (tuhansina euroina)

Käteisvarat ja muut rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:

	31.12.2016	31.12.2015
Käteisvarat	51 462	71 405
Määräaikaistalletukset	259 337	290 573
Yritystodistukset	50 018	87 017
Käteisvarat ja muut rahavarat taseessa	360 817	448 995
Kertynyt korko	5	3
Käteisvarat ja muut rahavarat rahavirtalaskelmassa	360 822	448 998

6 Johdannaissopimukset (tuhansina euroina)

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

Tilanne 31. joulukuuta 2016	Käypä arvo		Nimellisarvo
	Varat	Velat	
Valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset	-	-3 051	7 430
Koronvaihtosopimukset	388	-335	41 233
Valuuttaswapit	6 532	-21 803	1 611 000
Johdannaissopimukset yhteensä	6 920	-25 189	1 659 663

Tilanne 31. joulukuuta 2015	Käypä arvo		Nimellisarvo
	Varat	Velat	
Valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset	-	-3 835	9 589
Koronvaihtosopimukset	311	-639	44 913
Valuuttaswapit	-	-3 745	1 400 000
Johdannaissopimukset yhteensä	311	-8 219	1 454 502

7 Lainat ja muut saamiset (tuhansina euroina)

Lainat ja muut saamiset muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

	Globaalilainat(*)	Lainat, parempi etuoikeusasema	Laina, huonompi etuoikeusasema	Yhteensä
Nimellisarvo 1. tammikuuta 2016	661 792	818 007	160 555	1 640 354
Suoritettut maksut	476 685	51 691	–	528 376
Kokonaan kuluksi kirjatut	–	–109	–31 189	–31 298
Saadut maksut	–178 282	–107 259	–65 927	–351 468
Aktivoidut korot	–	–	7 183	7 183
Valuuttakurssiero	34 332	2 009	941	37 282
Nimellisarvo 31. joulukuuta 2016	994 527	764 339	71 563	1 830 429
Arvon alentuminen 1. tammikuuta 2016	–9 403	–22 445	–159 198	–191 046
Yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan kirjattu arvon alentuminen	–8 794	–11 999	–	–20 793
Kokonaan kuluksi kirjatut	–	109	31 189	31 298
Arvon alentumisen peruuttaminen	360	6 100	58 698	65 158
Valuuttakurssiero	–348	–59	–1 850	–2 257
Arvon alentuminen 31. joulukuuta 2016	–18 185	–28 294	–71 161	–117 640
Jaksotettu hankintameno	–3 906	–3 682	–	–7 588
Korot	14 807	9 371	1	24 179
Lainat ja muut saamiset 31. joulukuuta 2016	987 243	741 734	403	1 729 380

(*) sisältää edustussopimukset

	Globaalilainat(*)	Lainat, parempi etuoikeusasema	Laina, huonompi etuoikeusasema	Yhteensä
Nimellisarvo 1. tammikuuta 2015	542 506	782 563	146 643	1 471 712
Suoritettut maksut	196 607	86 177	–	282 784
Saadut maksut	–106 921	–96 147	–2 704	–205 772
Aktivoidut korot	–	–	13 262	13 262
Valuuttakurssiero	29 600	45 414	3 354	78 368
Nimellisarvo 31. joulukuuta 2015	661 792	818 007	160 555	1 640 354
Arvon alentuminen 1. tammikuuta 2015	–5 751	–13 491	–132 895	–152 137
Yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan kirjattu arvon alentuminen	–3 692	–7 576	–24 995	–36 263
Arvon alentumisen peruuttaminen	381	57	1 837	2 275
Valuuttakurssiero	–341	–1 435	–3 145	–4 921
Arvon alentuminen 31. joulukuuta 2015	–9 403	–22 445	–159 198	–191 046
Jaksotettu hankintameno	–3 129	–5 781	284	–8 626
Korot	8 838	10 533	4	19 375
Lainat ja muut saamiset 31. joulukuuta 2015	658 098	800 314	1 645	1 460 057

(*) sisältää edustussopimukset

8 Myytävissä olevat rahoitusvarat (tuhansina euroina)

Myytävissä olevat rahoitusvarat muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

	Pääomasijoitus- rahastot	Suorat oman pääoman ehtoiset sijoitukset	Yhteensä
Hankintameno 1. tammikuuta 2016	267 331	22 979	290 310
Suoritetut maksut	101 323	52 663	153 986
Saadut maksut / myynnit	-37 948	-30	-37 978
Kokonaan kuluksi kirjatut	-4 594	-2 960	-7 554
Saatuihin maksuihin / myynteihin liittyvä valuuttakurssiero	5 141	-16	5 125
Hankintameno 31. joulukuuta 2016	331 253	72 636	403 889
Realisoitumattomat voitot ja tappiot 1. tammikuuta 2016	153 901	10 092	163 993
Realisoitumattomien voittojen ja tappioiden nettomuutos	-24 474	3 365	-21 109
Realisoitumattomat voitot ja tappiot 31. joulukuuta 2016	129 427	13 457	142 884
Arvon alentuminen 1. tammikuuta 2016	-25 029	-9 921	-34 950
Yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan kirjattu arvon alentuminen	-2 457	-36	-2 493
Kokonaan kuluksi kirjatut	4 594	2 960	7 554
Arvon alentuminen 31. joulukuuta 2016	-22 892	-6 997	-29 889
Myytävissä olevat rahoitusvarat 31. joulukuuta 2016	437 788	79 096	516 884
	Pääomasijoitus- rahastot	Suorat oman pääoman ehtoiset sijoitukset	Yhteensä
Hankintameno 1. tammikuuta 2015	259 784	19 714	279 498
Suoritetut maksut	63 574	3 875	67 449
Saadut maksut / myynnit	-64 181	-610	-64 791
Kokonaan kuluksi kirjatut	-1 231	-	-1 231
Saatuihin maksuihin / myynteihin liittyvä valuuttakurssiero	9 385	-	9 385
Hankintameno 31. joulukuuta 2015	267 331	22 979	290 310
Realisoitumattomat voitot ja tappiot 1. tammikuuta 2015	149 995	6 127	156 122
Realisoitumattomien voittojen ja tappioiden nettomuutos	3 906	3 965	7 871
Realisoitumattomat voitot ja tappiot 31. joulukuuta 2015	153 901	10 092	163 993
Arvon alentuminen 1. tammikuuta 2015	-24 534	-8 001	-32 535
Yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan kirjattu arvon alentuminen	-1 726	-1 920	-3 646
Kokonaan kuluksi kirjatut	1 231	-	1 231
Arvon alentuminen 31. joulukuuta 2015	-25 029	-9 921	-34 950
Myytävissä olevat rahoitusvarat 31. joulukuuta 2015	396 203	23 150	419 353

9 Saamiset rahoitusosuuksista (tuhansina euroina)

Saamiset rahoitusosuuksista muodostuvat kokonaisuudessaan jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista, joiden maksamista on pyydetty mutta joita ei ole vielä maksettu.

10 Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat (tuhansina euroina)

Eräpäivään asti pidettävien sijoitusten salkku muodostuu noteeratuista joukkovelkakirjoista, joiden juoksuaika tilinpäätöspäivänä on alle kolme kuukautta. Seuraavassa taulukossa on esitetty eräpäivään asti pidettävien sijoitusten salkussa tapahtuneet muutokset:

Saldo 1. tammikuuta 2016	228 521
Hankinnat	1 159 704
Erääntyneet	-1 219 953
Jaksotetun preemion/diskontton muutos	-87
Kertyneen koron muutos	1 213
Saldo 31. joulukuuta 2016	169 398
Saldo 1. tammikuuta 2015	99 988
Hankinnat	1 545 550
Erääntyneet	-1 417 005
Jaksotetun preemion/diskontton muutos	-12
Saldo 31. joulukuuta 2015	228 521

11 Muut varat (tuhansina euroina)

Muut varat muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

	31.12.2016	31.12.2015
Saamiset EIP:ltä	1	1
Vakuudet	344	26
Muut varat yhteensä	345	27

Tuloennakot (tuhansina euroina)

Tuloennakot muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

	31.12.2016	31.12.2015
Korkotukiin liittyvät tuloennakot	25 884	28 683
Lainojen ja muiden saamisten palkkioihin liittyvät tuloennakot	399	642
Tuloennakot yhteensä	26 283	29 325

13 Käyttöön otettuihin vakuuksiin liittyvät varaukset (tuhansina euroina)

Käyttöön otettuihin vakuuksiin liittyvät varaukset kirjataan käyttämällä parasta arviota määrästä, joka on maksettava vakuuksiin perustuvan senhetkisen taloudellisen veloitteen täyttämiseksi. Tämä arvio on seuraavien erien summa:

- alun perin kirjattu määrä, josta on tarvittaessa vähennetty IAS 18:n (Tuotot) mukaisesti kirjattavat kertyneet jaksotukset ja
- tämän määrän ylittävä määrä arvostettuna IAS 37:n (Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat) mukaisesti.

	2016	2015
Saldo 1. tammikuuta	-	-
Yli- tai alijäämää ja muita laajan tuloksen eriä osoittavaan laskelmaan kirjatut lisämäärät	242	-
Käytetty	-	-
Siirretty muihin velkoihin kirjatuista vakuuksista	383	-
Puretut varaukset	-	-
Saldo 31. joulukuuta	625	-

14 Velat kolmansille (tuhansina euroina)

Nämä velat muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

	31.12.2016	31.12.2015
EIP:lle maksettavat yleiset hallintomenot (netto)	43 483	43 045
Muut EIP:lle maksettavat määrät	-	15
Jäsenvaltioiden saamiin kuuluvat vielä maksamatta olevat korkotuet ja tekninen apu	72 631	58 142
Velat kolmansille yhteensä	116 114	101 202

15 Muut velat (tuhansina euroina)

Muut velat muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

	31.12.2016	31.12.2015
Etukäteen saadut lainojen lyhennykset	2 081	1 826
Korkotukiin liittyvät tuloennakot	458	512
Vakuudet	7	26
Muut velat yhteensä	2 546	2 364

16 Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet, joiden maksamista on pyydetty (tuhansina euroina)

Jäsenvaltiot	Rahoitusosuus (investointikehys)	Rahoitusosuus (korkotuet ja tekninen apu)	Yhteensä maksettu	Maksua pyydetty, maksamatta
Itävalta	62 223	6 941	69 164	2 410
Belgia	91 930	10 222	102 152	5 295
Bulgaria	448	182	630	140
Kypros	288	117	405	90
Tšekki	1 632	663	2 295	510
Tanska	50 420	5 675	56 095	2 000
Viro	160	65	225	50
Suomi	35 148	4 038	39 186	1 470
Ranska	562 411	60 332	622 743	19 550
Saksa	546 115	60 216	606 331	20 500
Kreikka	30 417	3 707	34 124	1 470
Unkari	1 760	715	2 475	–
Irlanti	15 665	2 074	17 739	910
Italia	299 100	34 737	333 837	12 860
Latvia	224	91	315	70
Liettua	384	156	540	120
Luxemburg	6 829	768	7 597	270
Malta	96	39	135	30
Alankomaat	122 895	13 805	136 700	4 850
Puola	4 160	1 690	5 850	1 300
Portugali	23 633	2 889	26 522	1 150
Romania	1 184	481	1 665	370
Slovakia	672	273	945	210
Slovenia	576	234	810	180
Espanja	145 249	18 596	163 845	7 850
Ruotsi	64 924	7 485	72 409	2 740
Yhdistynyt kuningaskunta	308 457	37 500	345 957	–
Yhteensä 31. joulukuuta 2016	2 377 000	273 691	2 650 691	86 395
Yhteensä 31. joulukuuta 2015	2 157 000	243 691	2 400 691	–

(*) Neuvosto vahvisti 19. marraskuuta 2016 jäsenvaltioiden rahoitusosuudet, jotka näiden oli maksettava 21. tammikuuta 2017 mennessä. Joulukuun 31. päivänä 2016 maksamatta oli 86 395 euroa.

17 Ehdolliset velat ja sitoumukset (tuhansina euroina)

	31.12.2016	31.12.2015
Sitoumukset		
Nostamattomat lainat	901 899	1 189 564
Myytavissä olevat rahoitusvarat, joista on tehty sitoumus mutta ei suoritusta	244 050	298 355
Käyttöön otetut vakuudet	8 627	798
Korkotuet ja tekninen apu Ehdolliset velat	334 553	352 036
Ehdolliset velat		
Allekirjoitetut vakuussitoumukset, joiden mukaista vakuutta ei ole vielä otettu käyttöön	35 337	10 000
Ehdolliset velat ja sitoumukset yhteensä	1 524 466	1 850 753

18 Korkotuotot ja -kulut ja vastaavat tuotot ja kulut (tuhansina euroina)

Korkotuotot ja vastaavat tuotot muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

	1.1.2016–	1.1.2015–
	31.12.2016	31.12.2015
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	–	4
Lainat ja muut saamiset	102 580	86 305
Korkotuet	4 118	4 076
Korkotuotot ja vastaavat tuotot yhteensä	106 698	90 385

Korkotuottoihin kuuluva erä "Lainat muut saamiset" 31.12.2016 päättyneeltä vuodelta sisältää 15 700 euron määrään, joka liittyy arvoltaan alentuneisiin rahoitusvaroihin (vastaava määrä 31.12.2015 oli 15 869 euroa).

Korkokulut ja vastaavat kulut muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

	1.1.2016–	1.1.2015–
	31.12.2016	31.12.2015
Johdannaissopimukset	–1 142	–1 525
Käteisvarat ja muut rahavarat	–752	–31
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	–413	–
Korkokulut ja vastaavat kulut yhteensä	–2 307	–1 556

19 Palkkiotuotot ja -kulut (tuhansina euroina)

Palkkiotuotot muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

	1.1.2016– 31.12.2016	1.1.2015– 31.12.2015
Palkkiot lainoista ja muista saamisista	515	890
Palkkiot vakuuksista	183	42
Muut	1	–
Palkkiotuotot yhteensä	699	932

Palkkiokulut muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

	1.1.2016– 31.12.2016	1.1.2015– 31.12.2015
Kolmansille maksetut myytävissä oleviin rahoitusvaroihin liittyvät palkkiot	–48	–63
Palkkiokulut yhteensä	–48	–63

20 Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoituneet nettovoitot (tuhansina euroina)

Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoituneet nettovoitot muodostuvat pääasiassa seuraavista eristä:

	1.1.2016– 31.12.2016	1.1.2015– 31.12.2015
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	2 159	834
Osinkotuotot	4 345	33 044
Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoituneet nettovoitot	6 504	33 878

21 Yleiset hallintokulut (tuhansina euroina)

Yleiset hallintokulut ovat menoja, joita EIP:lle aiheutuu investointikehyksen hallinnoinnista. Näistä kuluista vähennetään tuotot vakiomääräisistä arviointipalkkioista, jotka EIP veloittaa suoraan investointikehyksen tuensaajilta.

	1.1.2016– 31.12.2016	1.1.2015– 31.12.2015
EIP:lle aiheutuneet todelliset kustannukset	–45 858	–45 506
Tulot tuensaajilta suoraan veloitetuista arviointipalkkioista	2 375	2 461
Yleiset hallintokulut yhteensä	–43 483	–43 045

22 Osallistuminen konsernitilinpäätökseen sisällyttömiin strukturoituihin yhteisöihin (tuhansina euroina)

Strukturoidun yhteisön määritelmä

Strukturoitu yhteisö on rakennettu siten, etteivät äänioikeudet tai vastaavanlaiset oikeudet ole ratkaiseva tekijä päätettäessä, kenellä on määräysvalta yhteisössä. Strukturoidulla yhteisöllä on IFRS 12:n mukaan usein joitakin seuraavassa luetelluista piirteistä:

- rajoitetut toiminnot
- kapea-alainen ja hyvin määritelty tavoite, kuten verotehokkaan vuokrasopimuksen järjestäminen, tutkimus- ja kehittämistoiminnan harjoittaminen, pääoma- tai rahoituslähteen järjestäminen yhteisölle tai sijoitusmahdollisuuksien tarjoaminen sijoittajille siirtämällä strukturoidun yhteisön varoihin liittyvät riskit ja edut sijoittajille
- riittämätön pääoma, jotta strukturoitu yhteisö pystyisi rahoittamaan toimintonsa ilman huonommassa etuoikeusasemassa olevaa taloudellista tukea
- rahoitus, joka tapahtuu käyttäen useita sopimuksella toisiinsa liitettyjä, sijoittajille kohdistettuja instrumentteja, jotka muodostavat luottoriskin tai muun riskin keskittymiä (siivut).

Konsernitilinpäätökseen sisällyttömät strukturoidut yhteisöt

Konsernitilinpäätökseen sisällyttömät strukturoidut yhteisöt ovat sellaisia strukturoituja yhteisöjä, jotka eivät ole investointikehyksen määräysvallassa, ja niihin kuuluvat myös osuudet konsernitilinpäätökseen sisällyttömissä strukturoiduissa yhteisöissä.

Strukturoiduissa yhteisöissä olevat osuudet:

Osuus määritellään IFRS 12:ssa laajalti siten, että sillä tarkoitetaan sopimukseen perustuvaa tai sopimukseen perustumatonta osallisuutta, jonka seurauksena raportoiva yhteisö altistuu toisen yhteisön tuloksesta johtuvan tuoton vaihtelulle. Esimerkkejä tällaisista osuuksista ovat muun muassa oman pääoman ehtoisten osuuksien hallussapito ja muut osallisuuden muodot, kuten rahoituksen tarjoaminen, maksuvalmiustuki, lisävakausjärjestelyt, sitoumukset ja vakuudet muille yhteisöille. Raportoivalla yhteisöllä ei IFRS 12:n mukaan välttämättä ole osuutta toisessa yhteisössä pelkästään tyyppillisen asiakas-tavarantoimittaja-suhteen perusteella.

Jäljempänä olevassa taulukossa on esitetty tietoja strukturoiduista yhteisöistä, joita ei sisällytetä konsernitilinpäätökseen mutta joissa investointikehyksellä on osuus.

Strukturoidun yhteisön tyyppi	Luonne ja tarkoitus	Investointikehyksen yhteisössä	osuus
Hankerahoitus – lainananto erillisyyhtiöille	Hankerahoitustoimet ovat transaktioita, joissa investointikehyksen velanhoito perustuu sellaisen lainanottajan maksuihin, jonka ainoana tai pääasiallisena tulonlähteenä on yksi omaisuuserä tai rajattu määrä omaisuuseriä, jotka se rahoittaa kyseisellä lainalla, tai muut olemassa olevat omaisuuserät, jotka on sopimuksen perusteella liitetty hankkeeseen. Hankerahoitus toteutetaan usein erillisyyhtiön kautta.	Maksettu nettomäärä Korkotuotot	
Riskipääomatoimet	Investointikehyksestä osoitetaan rahoitusta pääomasijoitus- ja sijoitusrahastoihin. Pääomasijoitusrahastot ja sijoitusrahastot kokoavat ja hallinnoivat sellaisten sijoittajien varoja, jotka haluavat tehdä pääomasijoituksia runsaasti kasvupotentiaalia omaaviin pieniin ja keskiuuriin yrityksiin tai rahoittaa infrastruktuurihankkeita.	Sijoitukset pääomasijoitusyhteisön liikkeeseen osuuksiin/osakkeisiin Osinkotuottoina saadut osingot	

Euroopan kehitysrahaston tilinpäätös – varainhoitovuosi 2016

Seuraavassa taulukossa on esitetty sellaiset investointikehyksen konsernitilinpäätökseen sisällyttämättä jätetyt strukturoidut yhteisöt (kirjanpitoarvo), joissa kehyksellä oli osuus tilinpäätöspäivänä, sekä suurin mahdollinen tappio, joka kehykselle voi näistä yhteisöistä aiheutua. Suurin mahdollinen tappio sisältää kirjanpitoarvot ja kyseeseen tulevat maksamatta olevat sitoumukset.

Strukturoidun yhteisön tyyppi	Kuvaus	Kirjanpitoarvo 31.12.2016	Kirjanpitoarvo 31.12.2015	Suurin tappio 31.12.2016	Suurin tappio 31.12.2015
Pääomasijoitusrahastot	Myytavissä olevat rahoitusvarat	437 788	396 203	672 222	645 833
Yhteensä		437 788	396 203	672 222	645 833

23 Vaikuttavan rahoituksen väline (tuhansina euroina)

AKT-EU-ministerineuvosto hyväksyi kesäkuussa 2013 uuden rahoituspöytäkirjan yhdeksästä Euroopan kehitysrahastoa (EKR) varten. Kyseinen pöytäkirja kattaa vuodet 2014–2020.

Investointikehyksen yhteyteen perustettiin samalla uusi 500 miljoonan euron rahoitusväline, ns. vaikuttavan rahoituksen väline. Tämän välineen ansiosta investointikehyksestä voidaan tukea hankkeita, joilla on todennäköisesti merkittävä vaikutus kehitykseen, ja kattaa tällaisiin investointeihin liittyvät tavanomaista suuremmat riskit. Nämä määrärahat tarjoavat mahdollisuuden parantaa lainanantoa yksityiselle sektorille seuraavassa lueteltujen investointien kautta:

Sosiaalivaikutteiset osakerahastot – uusi sijoitusmuoto, jossa rahastonhoitajat keskittyvät osakerahastojensa sijoitusstrategioissa sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien ongelmien helpottamiseen mutta pyrkivät samalla varmistamaan kestävyden sekä rahaston että kohdeyritysten tasolla.

Lainat rahoituksen välittäjille – (esim. mikroluottolaitokset, paikalliset pankit ja luotto-osuuskunnat) tällaiset välittäjät toimivat sellaisissa AKT-maissa, joille EKP ei nykyisten luottoriskiohjeidensa mukaan voi tarjota rahoitusta (etenkään paikallisena valuuttana) muun muassa suuren maariskin, valuutan epävakauden tai hinnoittelua koskevien vertailuarvojen puuttumisen vuoksi. Tällaisten lainojen tärkeimpänä tavoitteena on rahoittaa hankkeita, joilla on suuri vaikutus kehitykseen. Tavoitteena on tukea etenkin mikro- ja pienyrityksiä sekä maataloushankkeita, jotka eivät yleensä voi saada rahoitusta investointikehyksestä.

Riskinjakoa helpottavat välineet – nämä ovat suuririskisimmän osan takauksia, joilla helpotetaan EIP:n ja paikallisten rahoituksen välittäjien (lähinnä liikepankkien) yhdessä toteuttamia riskinjakotoimia. Näistä toimista hyötyvät rahoituksen puutteesta kärsivät pk-yritykset ja pienet hankkeet, jotka täyttävät vaikuttavan rahoituksen myöntämiskriteerit tilanteessa, jossa pk-yrityksille ja pienille hankkeille tarkoitetun rahoituksen markkinoilla on todettu olevan puutteita. Suuririskisin osa on tarkoitus strukturoida siten, että se on vastatakauksena ylimmän etuoikeusluokan lainojen takauksille, jotka ovat EIP:n (osana investointikehystä) ja muiden kansainvälisten rahoituslaitosten ja/tai kehitysrahoituslaitosten rahoittamia. Näin saadaan aikaan huomattava vipuvaikutus.

Suora rahoitus – vieraan tai oman pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden kautta tarjottava rahoitus hankkeille, joiden toteuttajina ovat kokeneet ja hyvämaineiset tahot ja joilla on merkittävä vaikutus kehitykseen mutta joiden tapauksessa tappioita odotetaan kuitenkin syntyvän tavanomaista enemmän ja sijoitettujen varojen takaisin saaminen saattaa olla vaikeaa (oman pääoman ehtoisen sijoituksen riski, johon liittyy tavanomaista suurempi odotettu tappio). EIP soveltaa välineessä tiukkoja valinta- ja tukikelpoisuus-kriteerejä, koska kyseeseen tulevat hankkeet eivät merkittävästä kehitysvaikutuksestaan huolimatta täyttäisi hyväksyttävien rahoituskriteerejä (ts. vähäiset odotukset sijoitettujen varojen takaisin saamisesta tai tappioiden kattamisesta koroilla ja/tai oman pääoman tuotoilla).

Vaikuttavan rahoituksen väline mahdollistaa rahoituksen tarjoamisen uusilla aloilla, kuten terveyden, koulutuksen, maatalouden ja elintarviketurvan aloilla, sekä uusien ja innovatiivisten riskinjakovälineiden kehittämisen.

Vaikuttavan rahoituksen väline on rahoituksen ja kirjanpidon näkökulmasta osa investointikehyksen salkkua, ja sitä koskevat tiedot esitetään investointikehyksen tilinpäätöslaskelmissa.

Seuraavassa taulukossa on esitetty kirjanpitoarvot ja sidotut mutta maksamatta olevat määrät omaisuuseräryhmittäin:

Vaikuttavan rahoituksen välineestä tehdyn investoinnin tyyppi	Kuvaus	Kirjanpitoarvo 31.12.2016	Kirjanpitoarvo 31.12.2015	Maksamatta oleva määrä 31.12.2016	Maksamatta oleva määrä 31.12.2015
Sosiaalivaikutteiset osakerahastot	Myytavissä olevat rahoitusvarat	5 021	2 257	19 567	16 927
Lainat rahoituksen välittäjille	Lainat ja muut saamiset	23 702	–	46 958	10 000
Riskinjakoa helpottavat välineet	Käyttöön otetut vakuudet	–288	–	33 719	–

Suora rahoitus – pääomaomistukset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	39 986	–	14	40 000
Yhteensä		68 421	2 257	100 258	66 927

24 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole ollut sellaisia taseeseen olennaisesti vaikuttavia tapahtumia, jotka edellyttäisivät tietojen antamista tai 31. joulukuuta 2016 laadittujen tilinpäätöslaskelmien oikaisemista.